2e Voortgangsrapportage
2026

Raad 28 oktober 2026

GEMEENTE ZEVENAAR

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave **2**

Algemeen **3**
Hoofdlijnen 4
Leeswijzer 8

Programma's **9**
0. Bestuur en ondersteuning 10
1. Veiligheid 24
2. Verkeer, vervoer en waterstaat 28
3. Economie 36
4. Onderwijs 41
5. Sport, cultuur en recreatie 44
6. Sociaal domein 55
7. Volksgezondheid en duurzaamheid 63
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing 73

Financiën **80**
Algemeen 81
Overzicht financiële mutaties in de 2e voortgangsrapportage 82
Overzicht van baten en lasten 93
Monitor maatregelen financieel gezonde toekomst 94

Bijlagen **99**
Overzicht begrotingswijzigingen tot de 2e Voortgangsrapportage 100
Investeringsoverzicht 104
Overzicht mutaties op investeringen 114
Overzicht resultaten 115

ALGEMEEN

HOOFDLIJNEN

BESTUURLIJKE HOOFDLIJNEN

Met deze tweede voortgangsrapportage 2026 leggen wij verantwoording af over de uitvoering van de meerjarenbegroting 2026–2029 en informeren wij uw raad over de voortgang van de beleidsdoelen, activiteiten en financiële ontwikkelingen in het lopende jaar.
2026 staat in het teken van de start van een nieuwe bestuursperiode. Op basis van het coalitieakkoord wordt gewerkt aan een collegeprogramma waarin de ambities voor de periode 2026–2030 worden vertaald naar concrete doelstellingen, activiteiten en resultaten. Tegelijkertijd zetten wij de uitvoering van bestaand beleid voort en werken wij aan de maatschappelijke opgaven waarvoor onze gemeente staat.

De landelijke financiële vooruitzichten voor gemeenten blijven zorgelijk. Uit de meicirculaire 2026 blijkt dat de structurele financiële positie van gemeenten onder druk blijft staan. Stijgende kosten, ontwikkelingen binnen het sociaal domein, hogere bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen en onzekerheden rond de toekomstige financiering vanuit het Rijk beperken de financiële ruimte. Hoewel het eerder aangekondigde ravijnjaar is verschoven, blijft sprake van een structurele uitdaging voor gemeenten vanaf 2028.

Ook de maatschappelijke opgaven blijven onverminderd groot. De gemeente investeert in woningbouw, gebiedsontwikkelingen, bereikbaarheid, klimaatadaptatie, verduurzaming en een sterke sociale basis. Tegelijkertijd vragen ontwikkelingen binnen de jeugdzorg, de Wmo en de arbeidsmarkt blijvende aandacht. De toenemende vraag naar ondersteuning en de onzekerheid over toekomstige rijksmaatregelen maken dat zorgvuldig moet worden omgegaan met beschikbare middelen en uitvoeringscapaciteit.

Daarnaast blijft de uitvoeringskracht van gemeenten onder druk staan door een krappe arbeidsmarkt en een groeiend aantal complexe opgaven. Daarom blijven wij investeren in een wendbare en toekomstbestendige organisatie, met aandacht voor strategische slagkracht, samenwerking en aantrekkelijk werkgeverschap.
Een belangrijke ontwikkeling in 2026 betreft de bestuurlijke toekomst van de Liemers. De gemeenten Doesburg, Duiven, Westervoort en Zevenaar werken gezamenlijk aan de voorbereiding van een mogelijk herindelingsproces. In het afgelopen jaar is een participatietraject met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en raden doorlopen en een financiële herindelingsscan uitgevoerd. De uitkomsten hiervan zijn betrokken bij het herindelingsontwerp dat naar verwachting in het najaar van 2026 aan de vier gemeenteraden wordt voorgelegd.

Ondanks de financiële en maatschappelijke onzekerheden blijven wij ons richten op de uitvoering van de ambities uit het coalitieakkoord en de verdere uitwerking van het collegeprogramma. Daarbij blijven financiële duurzaamheid, een gezonde weerstandscapaciteit en het maken van realistische keuzes belangrijke uitgangspunten. De raad vervult hierin een essentiële rol als kadersteller en medebepaler van de koers voor de komende jaren.

FINANCIËLE HOOFDLIJNEN

Inleiding

In dit hoofdstuk geven wij u op hoofdlijnen inzicht in het verloop van de begroting en de actuele financiële ontwikkelingen.

In het hoofdstuk Financiën vindt u in het "Overzicht financiële mutaties in de 2e voortgangsrapportage" alle financiële mutaties met een specificatie van de financiële effecten van deze 2e voortgangsrapportage. De financiële mutaties > € 100.000 lichten wij daar toe. Op basis van de financiële verordening 2026 lichten wij mutaties kleiner dan € 100.000 niet toe.

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Primitieve begroting 2026-2029	44	185	-887	1.345
1e voortgangsrapportage 2026	1.113	-301	56	72
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2026	-67	-42	-42	-42
Stand tot de 2e voortgangsrapportage	**1.089**	**-158**	**-873**	**1.375**
1. Autonome ontwikkelingen	970	1.576	-293	-298
2. Actualisatie bestaand beleid	-605	259	5	-255
5. Mutaties < € 100.000	127	151	57	-1
Totaal mutaties 2e voortgangsrapportage	**492**	**1.986**	**-231**	**-554**
Begrotingssaldo na de 2e voortgangsrapportage	**1.582**	**1.829**	**-1.104**	**821**

Toelichting financieel meerjarenbeeld

De wijzigingen in deze voortgangsrapportage zorgen er voor dat het positieve resultaat voor 2026 met een bedrag van € 472.000 toeneemt en nu uitkomt op een voordelig resultaat van € 1.582.000. De extra uitgaven in verband met de BUIG (€ 505.000) en de voorbereidende werkzaamheden bij Zevenaar Oost (€ 750.000) worden gecompenseerd door meevallende rentelasten (€ 1.509.000) door uitgestelde investeringen.

Ook voor 2027 verwachten we een positief resultaat. Dat komt vooral doordat de gemeente meer geld van het Rijk ontvangt. Voor 2028 en 2029 is het beeld minder gunstig, juist door minder Rijksinkomsten. Alles bij elkaar verwachten we voor 2026, 2027 en 2029 een positief resultaat. Voor 2028 verwachten we op dit moment een tekort.

Tussen de eerste en de tweede voortgangsrapportage heeft de gemeenteraad ook besluiten genomen die invloed hebben op het resultaat. Het gaat om besluiten over grondexploitaties en over de subsidieregeling voor sport, cultuur en welzijn.

In het meerjarensaldo in deze 2e voortgangsrapportage zitten zowel incidentele als structurele baten en lasten. Het structurele begrotingssaldo presenteren we in de meerjarenbegroting 2027-2030.

Mutaties met een financieel effect van € 250.000 of meer:

Hieronder vindt u een tabel waarin de mutaties met een budgettair effect op de begroting van meer dan € 250.000 worden gepresenteerd. Daarna worden deze mutaties toegelicht.

Bedragen x € 1.000

Mutatie omschrijving	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Overzicht van de mutaties >= € 250.000				
1. Autonome ontwikkelingen	970	1.576	-293	-298
Actualisatie budget rente	1.509 V	0 V	0 V	0 V
Algemene uitkering - Meicirculaire 2026	-34 N	1.907 V	-293 N	-298 N
Budgetmutatie uitkeringslasten/-baten (BUIG)	-505 N	0 V	0 V	0 V
Budgetmutatie uitstel abonnementstarief Wmo	0 V	-331 N	0 V	0 V
2. Actualisatie bestaand beleid	-980	206	0	-260
Actualisatie budgetten vastgoed in verband met verkoopopbrengst	54 V	206 V	0 V	-260 N
Bijdrage voorbereidende werkzaamheden noodzakelijke aanpassing nieuwe aansluiting Zevenaar Oost	-750 N	0 V	0 V	0 V
Budgetmutatie voorziening wachtgeld voormalig wethouders	-284 N	0 V	0 V	0 V

(V = Voordeel; N = Nadeel)

Toelichting mutaties > € 250.000

1. Autonome ontwikkelingen

Algemene uitkering - Meicirculaire 2026 *34.000 N*

In de kaderbrief 2027-2030 informeerden wij u over de gevolgen van de meicirculaire 2026 voor de gemeente Zevenaar. In de meicirculaire 2026 is een compensatie opgenomen voor loon- en prijsontwikkeling. Dit bedrag reserveren wij voor indexatie van de verschillende onderdelen in onze begroting. Daarnaast is het voornemen van het Rijk om vanaf 2029 de huishoudelijke hulp uit de Wmo te halen. Tot op heden is het echter onduidelijk of en in welke mate gemeenten deze kosten moeten blijven maken vanaf 2029. Om die reden staat de provincie toe deze post budgettair neutraal op te nemen.

Budgetmutatie uitkeringslasten/-baten (BUIG) *505.000 N*

Op basis van de prognose van de Regionale Sociale Dienst (RSD-de Liemers) van de te verwachten hogere uitkeringslasten actualiseren wij de ramingen. De prognose is gebaseerd op de BUIG uitgaven tot en met juni 2026 waarbij het tekort op de BUIG voor Zevenaar is geprognosticeerd op 5,3%. Hierbij is nog geen rekening gehouden met actualisatie van de bijdrage van het Rijk, deze is nog gebaseerd op het in april 2026 gepubliceerde bijgestelde nader voorlopig budget inkomensdeel (BUIG). Gelet op het tekort (dit is >5%) houden we rekening met de te verwachten compensatie op grond van de 'vangnetregeling'. Door de hogere lasten verwachten wij een nadeel in 2026 van € 589.000. Een deel van het verwachte tekort hangt samen met de inzet van loonkostensubsidies (LKS), die in Zevenaar boven de doelstelling ligt. Door de afwijkende financieringswijze van LKS binnen de BUIG-systematiek kan het uiteindelijke BUIG-resultaat gunstiger uitvallen dan nu wordt geraamd. Het definitieve effect kan echter pas achteraf worden vastgesteld. Het voordeel door de compensatie (vangnetregeling) bedraagt € 23.000 en het in april jl. gepubliceerde nader

voorlopig budget € 61.000. Per saldo verwachten wij een nadelig resultaat 2026 voor de uitkeringslasten/-baten € 505.000.

Budgetmutatie uitstel abonnementstarief Wmo *0*

Het Rijk heeft de invoering van de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage Wmo met een jaar uitgesteld van 1 januari 2027 naar 1 januari 2028. Daarom wordt de korting op de algemene uitkering ook uitgesteld met één jaar. Voor Zevenaar betekent dit dat de geraamde eigen bijdrage van € 331.000 vervalt. In samenhang met de algemene uitkering is deze mutatie budgettair neutraal.

Actualisatie budget rente *1.509.000 V*

Door een lagere werkelijke financieringsbehoefte dan begroot verwachten we een voordeel op rentelasten van € 1.500.000. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door het doorschuiven van nieuwe investeringen, waaronder de aankoop van gronden (wvg en grex), locaties onderwijs, revitalisatie wegen en diverse investeringen in de openbare ruimte.

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie budgetten vastgoed in verband met verkoopopbrengst *54.000 V*

De locaties Reisenakker 14 en 14a en Engeveldweg 10 en 12 zijn onderdeel van een ontwikkellocatie in de omgevingsvisie. Reisenakker is onderdeel van de A12 zone en vormt een essentieel onderdeel (kavel) voor de ontwikkeling van woningbouw. De geplande mogelijke verkoopopbrengst € 235.000 is verplaatst van 2026 naar 2027 evenals de hieraan gekoppelde afschrijving van € 289.000.
De woningen aan de Engeveldweg zijn onderdeel van de ontwikkeling van de Spoorzone. Op basis van nieuwe planontwikkeling is de geplande mogelijke verkoopopbrengst € 260.000 verplaatst van 2029 naar 2027.
Dit geeft in programma 0 een eenmalig voordeel van € 54.000 in 2026 en € 206.000 in 2027. Daarnaast een eenmalig nadeel van € 260.000 in 2029.

Bijdrage voorbereidende werkzaamheden noodzakelijke aanpassing nieuwe aansluiting Zevenaar Oost *750.000 N*

In RIB 26-606 hebben wij u geïnformeerd over de aanpassingen van de aansluiting Zevenaar Oost ViA15. Als gevolg van alle (voorgenomen) ruimtelijke ontwikkelingen in het gebied Zevenaar Oost en de toename van verkeer hierdoor, is onderzocht of de nieuwe aansluiting Zevenaar Oost voldoende capaciteit heeft om al het verkeer in de toekomst af te kunnen wikkelen. Uit onderzoek blijkt dat dat niet het geval is en dat er op termijn dus aanpassingen aan deze aansluiting noodzakelijk zijn. In overleg met GelreGroen en Rijkswaterstaat is onderzocht of met de aanstaande realisatie van de aansluiting Zevenaar Oost voorbereidende maatregelen voor een toekomstige capaciteitsuitbreiding mogelijk zijn. De bijdrage van € 750.000 brengen wij ten laste van het begrotingsresultaat.

Voorziening wachtgeld voormalig wethouders *284.000 N*

Voormalige wethouders hebben onder bepaalde voorwaarden recht op wachtgeld. De totale wachtgeldverplichting uit de bestuursperiode 2022-2026 is berekend op € 284.000. Het bedrag van de wachtgeldverplichtingen storten we in een voorziening. Gedurende de periode kunnen wijzigingen optreden omdat voormalig wethouders eigen inkomsten gaan verdienen. De voorziening valt in dat geval vrij ten gunste van het resultaat.

LEESWIJZER

Inleiding
Wij hebben deze voortgangsrapportage opgebouwd volgens de inrichting van de begroting 2026-2029. De peildatum van de rapportage is 1 augustus 2026.

Naast de papieren versie wordt deze voortgangsrapportage ook digitaal gepubliceerd. U kunt de digitale versie vinden op ons planning en control portal. De opbouw van de voortgangsrapportage is als volgt:

- Algemeen

Na het voorwoord krijgt u inzicht in de bestuurlijke- en financiële hoofdlijnen. Hier staan de belangrijkste bestuurlijke, beleidsmatige en financiële ontwikkelingen.

- Programma's

Bij de programma's komen de 3 W-vragen terug: Wat willen we? Wat doen we? Wat kost het?
Op programmaniveau hebben wij ook de vastgestelde beleidskaders opgenomen. U kunt deze via de digitale voortgangsrapportage direct openen. Daarmee hebt u per programma het meest relevante vastgestelde beleid direct beschikbaar.

Het onderdeel 'Wat doen we?' beginnen we met een totaaloverzicht van de resultaten binnen dit programma. Achter het resultaat presenteren wij de stand van zaken met een kleur. Op basis hiervan kunt u in één oogopslag zien wat de stand van zaken is van de betreffende activiteit. De kleuren betekenen het volgende:

Lichtgrijs	Met dit resultaat is nog niet gestart, dit past binnen de vastgestelde planning.
Groen	Dit resultaat loopt op schema binnen de gestelde kaders (beleidsdoel, tijdsplanning en financieel).
Oranje	Dit resultaat dreigt óf qua beleidsdoel óf qua tijdsplanning óf financieel uit de pas te gaan lopen, bijsturing is noodzakelijk.
Rood	Dit resultaat loopt uit de pas, dit geldt voor 1 of meer indicatoren (beleidsdoel, tijdsplanning en financieel). Corrigerende maatregelen zijn noodzakelijk.
Donkergrijs	Dit resultaat is behaald en wij stellen voor deze af te sluiten.

- Financiën

Voor een overzicht van alle financiële mutaties verwijzen wij naar het overzicht 'financiële mutaties in de 2e voortgangsrapportage'. Dit overzicht geeft een totaalbeeld van alle financiële mutaties > € 100.000 inclusief de toelichting. De toelichting op de financiële mutaties is een toelichting op gesaldeerde (netto) bedragen, dat wil zeggen de baten en lasten samengeteld. Dit geldt voor de toelichting in de programma's en bij het overzicht "financiële mutaties" achterin deze rapportage. Op basis van de financiële verordening 2026 lichten wij financiële mutaties kleine dan € 100.000 niet toe.

Vanwege afronding op € 1.000 kunnen afrondingsverschillen ontstaan in de (sub)totalen van financiële tabellen.

PROGRAMMA'S

0. BESTUUR EN ONDERSTEUNING

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden bestuur, gemeentelijke organisatie, dienstverlening en belastingen.

Ontwikkelingen

Bestuurlijke samenwerking

Op 7 april 2025 hebben de Liemerse gemeenten het eindrapport"Nu of Nooit – bestuurlijke toekomst Liemers" ontvangen. Vervolgens hebben de gemeenteraden van Doesburg, Duiven, Westervoort en Zevenaar besloten de mogelijkheden voor een gemeentelijke herindeling verder te onderzoeken. De gemeenteraad van Zevenaar heeft op 28 oktober 2025 de intentie uitgesproken om een herindelingsproces te starten met de gemeenten Doesburg, Duiven en Westervoort, gericht op een bestuurlijke fusie per 1 januari 2029, en het college opdracht gegeven gezamenlijk een herindelingsontwerp voor te bereiden.
In januari 2026 hebben alle vier gemeenteraden een principebesluit genomen om over te gaan tot het opstellen van een herindelingsontwerp. Hiervoor is een gezamenlijke projectorganisatie ingericht waarin raden, colleges, medewerkers en de provincie samenwerken aan de voorbereiding van het herindelingsontwerp en het herindelingsadvies.
Inmiddels zijn het participatieproces met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en raden, evenals de financiële herindelingsscan, afgerond. De opbrengsten hiervan worden verwerkt in het herindelingsontwerp, samen met de uitwerking van de visie op de nieuwe gemeente, de toekomstige organisatie-inrichting en de personele waarborgen.
Op het moment van opstellen van deze voortgangsrapportage is nog geen besluit genomen over het herindelingsontwerp. Naar verwachting wordt het herindelingsontwerp in het najaar van 2026 ter besluitvorming voorgelegd aan de vier gemeenteraden. De raad wordt over de uitkomsten en de verdere voortgang van het proces geïnformeerd.

Organisatie In Ontwikkeling

In 2025 is de organisatie-inrichting afgerond. Vanaf 2026 richt de organisatie zich binnen het programma "Organisatie in Ontwikkeling" op het nog beter werkend maken van de nieuwe structuur.
Daarbij besteden we nadrukkelijk aandacht aan de manier waarop we projectmatig werken en samenwerken. Zowel binnen als buiten de organisatie. Daarmee leggen we een stevige basis voor de langere termijn: een robuuste en wendbare organisatie met professionals die klaar zijn voor de toekomst, ook in het licht van de mogelijke gemeentelijke herindeling.

Juridische procedures

Op 11 juni 2025 hebben de zittingen plaatsgevonden bij de Raad van State over procedures die verband houden met de raadsenquête. Op 20 mei 2026 zijn de uitspraken bekend gemaakt. Alle beroepen gericht tegen herbeoordelingsbesluiten van het college zijn ongegrond verklaard. Daarmee heeft de Raad van State bevestigd dat het college in alle dossiers zorgvuldig, rechtmatig en met oog voor de belangen van betrokkenen heeft gehandeld. Overigens is daarmee niet uitgesloten dat er nog nieuwe procedures volgen.

Monitoring inhuurvolume

Als gevolg van inhuur op projecten en vacatures was de externe inhuur de afgelopen jaren hoger dan het landelijk gemiddelde. Kijkend naar de totale uitgaven verwachten we in 2026 minder uit te geven aan inhuur derden. Hiermee zetten we de ingezette dalende lijn verder door. Het percentage inhuur is gedaald van 34% in 2024 naar 26% in 2025 en in 2026 blijven we daar volgens de prognose onder. De totale inhuur was in 2025 € 9.898.000, in 2026 verwachten we daar onder te blijven. De inhuur is inclusief inhuur ten laste van projecten, grondexploitaties, investeringen en inclusief inhuur wegens ziekte. We blijven actief sturen op een verdere verlaging van het inhuurvolume. Om dure externe expertise voor incidentele projecten te vermijden, zoeken we vaker de samenwerking op met buurgemeenten. Alsnog bestaat het risico dat externe factoren de vraag naar inhuur onverhoopt weer opdrijven.

Ziekteverzuim
De bedrijfszorg voor onze medewerkers is geïntensiveerd en hierbij investeren we in de preventie van het ziekteverzuim. Om meer grip te krijgen op het verzuim moeten we stappen zetten. Vanaf 1 januari 2026 is er een nieuwe arbodienstverlener met naast de bedrijfsarts ook een praktijkondersteuner. We investeren actief in verzuimreductie door te werken met een nieuwe arbodienstverlener, aanbieden van verzuimtrainingen, casusregie en periodiek overleg over duurzame inzetbaarheid. Het ziekteverzuim blijft met 8,11% (01-09-2026) relatief hoog maar volgt daarbij wel de landelijke trend binnen gemeenten. Hoewel sprake is van een lichte daling, is een groot deel van het verzuim – met name langdurig en niet werkgerelateerd – beperkt beïnvloedbaar.

Digitalisering
De organisatie zet verdere stappen richting datagedreven werken en een toekomstbestendige informatievoorziening.
Voor AI is in Liemers verband een toetsingskader voor experimenten opgesteld en werken we aan een algoritmeregisterstrategie, passend bij de Europese AI Act.
We onderzoeken of de VNG-visie Common Ground op korte termijn kan ondersteunen om onze informatievoorziening eenvoudiger, flexibeler en slimmer in te richten. Daarnaast zijn we bezig na te gaan of en hoe ons DIMPACT-lidmaatschap hieraan bijdraagt. De RID werkt samen met 1Stroom en Zevenaar verder aan de actualisering van de I&A-visie en strategie. De basis ICT-infrastructuur is verder gemoderniseerd voor betere stabiliteit, veiligheid en schaalbaarheid. Onderdeel hiervan is dat we werken aan een soevereine cloud.

Cyberbeveiliging en weerbaarheid
Wij hebben in samenwerking met de RID afgelopen periode belangrijke resultaten behaald in het versterken van de digitale weerbaarheid. Met de realisatie van beveiligingsprojecten op het gebied van monitoring en response is een stevigere basis gelegd voor het tijdig signaleren, analyseren en opvolgen van digitale dreigingen. Tegelijkertijd laten risicoanalyses, volwassenheidsmetingen en nieuwe wettelijke verplichtingen zien dat verdere versterking noodzakelijk is.
De recent ingevoerde Cyberbeveiligingswet vraagt om aantoonbare sturing op governance, risicomanagement, beveiligingsmaatregelen, incidentrespons en ketensamenwerking. Om hier tijdig en beheerst invulling aan te geven, is een plan opgesteld voor de verdere uitvoering van verbetermaatregelen uit eerdere analyses en het rekenkameronderzoek. Deelname aan het Cyberweerbaarheid – project Troje 2.0 ondersteunt daarbij de gezamenlijke aanpak en versterkt de regionale en ketengerichte samenwerking. Met deze aanpak bouwen we voort op de behaalde resultaten en worden de randvoorwaarden versterkt voor betrouwbare, veilige en toekomstbestendige dienstverlening aan inwoners, ondernemers en ketenpartners.

Beleidskaders
- Visie op dienstverlening 2024-2028
- Inkoopbeleid 2025
- Collegeprogramma 2022-2026 (2022)
- Financiële verordening gemeente Zevenaar 2026 (artikel 212 Gemeentewet)
- Verordening controle financieel beheer en organisatie (artikel 213 Gemeentewet) 2023
- Nota Verbonden partijen
- Nota reserves en voorzieningen 2018
- Nota activerings- en afschrijvingsbeleid 2024
- Beleidsnota risicomanagement en weerstandsvermogen 2023
- Nota garantiebeleid 2023
- Normen- en toetsingskader 2023
- Verordening Rekenkamer 2023
- Verordening op de raadscommissies (3e wijziging, 2023)
- Datastrategie 2023-2025
- I&A-visie en -strategie 2023-2025 "Beter samen"

WAT WILLEN WE?

0. Bestuur en ondersteuning

Wij stellen in ons handelen goede dienstverlening aan onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties centraal. We willen meer gebruik maken van digitalisering om dienstverlening te verbeteren en zetten daarbij ook in op het versimpelen en digitaal toegankelijk maken van onze dienstverlening. We nemen onze inwoners serieus en betrekken hen actief bij het maken van ons beleid en de uitvoering.

Door vanuit respect, gelijkwaardigheid en transparantie te denken en te doen, zorgen we voor een goede basis voor de organisatie van morgen. We werken daarom ook aan strategisch personeelsbeleid.

De financiën van onze gemeente zijn op orde en dat willen we zo houden.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 1e VGR	Status 2e VGR
0.1.2 Wij breiden onze online dienstverlening uit	2022-2026		
0.1.3 Wij communiceren in begrijpelijke taal	2022e.v.		
0.1.4 Wij maken onze processen klantgerichter	2024-2026		
0.2.1 Wij coördineren participatie	2023-2026		
0.3.1 Wij werken aan verbetering van de (organisatie)cultuur	Doorlopend		
0.4.1 Wij verbeteren onze interne beheersing	Doorlopend		
0.4.2 Wij herijken het inkoopbeleid en positioneren de inkoopfunctie	2023-2026		
0.4.3 Wij groeien verder als aantrekkelijke werkgever	2022-2026		
0.4.4 Wij voeren een strategisch personeelsbeleid	2023-2026		
0.4.6 Wij verbeteren onze datahuishouding en datagedreven werken in Zevenaar	2022-2026		
0.4.9 Wij voeren de Wet open overheid (Woo) uit	2022-2027		
0.4.10 Wij herijken het Integraal Accommodatiebeleid 2020-2040	2025-2026		
0.5.1 Wij voeren de planning- en controlcyclus uit	2022-2026		

0.1 Verbeteren van de dienstverlening aan inwoners, bedrijven en instellingen

0.1.2 Wij breiden onze online dienstverlening uit — 2022-2026

Inwoners kunnen zoveel mogelijk zaken digitaal en online regelen. Betrouwbaarheid en veiligheid staan daarbij voorop. We ondersteunen inwoners die minder digitaal vaardig zijn bij hun aanvraag. Persoonlijk contact blijft mogelijk. We bouwen digitale formulieren die waar nodig in te vullen zijn met DigiD, e-Herkenning of e-IDas. We implementeren de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (WMEBV). Deze wet geeft inwoners het recht om hun zaken met de gemeente digitaal te regelen.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

De laatste digitale formulieren zijn aangepast. Ook is het Aanwijzingsbesluit geüpdatet, waarmee de Wmebv volledig is geïmplementeerd.

0.1.3 Wij communiceren in begrijpelijke taal — 2022-e.v.

Dat alle inwoners onze brieven, e-mails en de informatie op onze websites kunnen begrijpen vinden wij belangrijk. Documenten die online gedeeld worden zijn begrijpelijk geschreven. We trainen medewerkers hierin wanneer ze in dienst komen. We zorgen ervoor dat iedereen, ook bezoekers met een beperking, onze websites goed kunnen gebruiken omdat deze voldoen aan de meest recente richtlijnen voor digitale toegankelijkheid.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Niet volgens plan	Niet volgens plan

Door prioritering van taken in primaire processen onder meer "organisatie in ontwikkeling", herindeling en wijziging landelijke taken geven we op dit onderwerp in afwijking van de planning een andere invulling.
Het onderwerp communiceren in begrijpelijke taal zetten we in bij geplande procesverbeteringen binnen de organisatie. En naar aanleiding van ontvangen feedback uit inwonerstevredenheidsonderzoek en feedback die inwoners ons geven per telefoon, mail of contactformulier bij het KCC. Zo blijven we continue stappen zetten in het beter en begrijpelijker communiceren. Nieuwe medewerkers volgen de training 'extreem helder schrijven' als vast onderdeel van de onboarding via de Zevenaar Academie.

Voorstel raad
Door ontvangen feedback uit inwonerstevredenheidonderzoek en signalen via het KCC is informatie op de website aangepast en helderder geschreven. Medewerkers volgen de cursus laaggeletterdheid, een samenwerking met de Kunstwerk, de Bibliotheek Zevenaar. Inwoners die telefonisch contact opnemen of via een ander klantcontactkanaal zoals balie en moeite hebben met lezen en schrijven, worden nu eerder herkend en kunnen gerichter geholpen worden. Nieuwe medewerkers volgen de training 'extreem helder schrijven' als vast onderdeel van hun onboarding via de Zevenaar Academie.
Via de Zevenaar Academie volgen medewerkers trainingen voor het veilig inzetten en toepassen van de binnen de organisatie beschikbare AI-toepassingen om teksten/informatie te vereenvoudigen.

0.1.4 Wij maken onze processen klantgerichter — 2024-2026

Contact met de gemeente is prettig, open en duidelijk. We denken in oplossingen en vragen inwoners met ons mee te denken. We verplaatsen ons in de inwoner door 'klantreizen' te maken. In een klantreis interviewen we inwoners over hoe zij de contactmomenten met de gemeente hebben ervaren. We gebruiken de ervaringen van inwoners om onze werkprocessen klantgerichter in te richten.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Na een succesvolle klantreis binnen Social Domein (WMO) vervolgen we dit met een klantreis en procesoptimalisatie binnen Fysiek Domein (Evenementenvergunningen). Tevens rollen we het opleidingstraject Train de Trainer uit onder verschillende domeinen, zodat de procesoptimalisaties door eigen medewerkers begeleid en geïmplementeerd kunnen worden. Zo werken we aan een structurele borging van procesoptimalisaties binnen de organisatie.

0.2 Stimuleren van betrokkenheid van inwoners, ondernemers en instellingen

0.2.1 Wij coördineren participatie — 2023-2026

Participatie gaat over op welke manieren inwoners mogen meedenken en meepraten over onderwerpen en

beleid in de gemeente. Participatie is een belangrijk thema voor onze bestuursperiode. Participatie is een rode draad in het coalitieakkoord en in dit collegeprogramma, maar ook onderwerp op de raadsagenda. In verschillende resultaten in dit collegeprogramma is participatie concreet benoemd, onder andere bij energietransitie (7.2.1), ruimtelijke plannen en wonen (8.2.3), invoering van de omgevingswet (8.2.2) en openbare ruimte (5.6.5 en 8.2.3).
Wij brengen de verschillende initiatieven op het gebied van participatie samen in een uniforme werkwijze door hiervoor een programma participatie in te richten. We stellen hiervoor een toolbox samen. De middelen en methodes uit deze toolbox helpen medewerkers en inwoners om op een effectieve manier participatie in te zetten. We stellen een tijdelijke programmamanager aan om dit te realiseren.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

In vervolg op het vaststellen van het beleidskader "Het Participatiekompas" maken we een concrete, bruikbare tool en vullen we de participatietoolbox. De eerste stappen voor het opstellen van de wettelijk verplichte participatieverordening zijn gezet. Deze treedt in januari 2027 in werking.

0.3 Optimaliseren van bestuurlijk ambtelijk samenspel

0.3.1 Wij werken aan verbetering van de (organisatie)cultuur — Doorlopend

Het verbeteren van de bestuurlijke en ambtelijke werk- en omgangsvormen richt zich op verschillende dimensies. In de eerste plaats raakt dit het functioneren van de raad zelf. Daarnaast gaat het om de betrekkingen tussen het college en de raad. Verder is er het samenspel tussen het bestuur en de ambtelijke organisatie en tenslotte het samenspel met de samenleving. Van belang is dat men op een respectvolle manier met elkaar omgaat met ruimte voor eenieders mening en standpunt. Het debat wordt op een goede en toegankelijke manier gevoerd, het besluitvormingsproces is helder en duidelijk en men gunt elkaar een succes.

Raad en college moeten vanuit een duidelijke taakverdeling werken met een heldere rolverdeling in termen van opdrachtgever- en opdrachtnemersrol. Het college ondersteunt de raad bij het nemen van uitvoerbare besluiten en voert deze besluiten uit. Rolzuiverheid, verantwoording, evalueren en leren moeten structureel onderdeel zijn van het samenspel tussen raad en college.

De ambtelijke organisatie ondersteunt het college (en de raad) vanuit een integrale werkwijze en fungeert als antennefunctie voor het bestuur. Zij informeert het bestuur over belangrijke opgaven en urgente ontwikkelingen in de samenleving. In de doorontwikkeling van de ambtelijke organisatie hebben we de uitdaging om onze organisatie hierop nog beter in te richten en onze medewerkers daarvoor de goede uitrusting te geven.

Voor een goed samenspel met de samenleving is het van belang om samen op te trekken en zuiver te zijn over rolverdeling, taken en verantwoordelijkheden. Rond concrete maatschappelijke opgaven organiseren we samenwerking en bundelen we de krachten. Participatie vormt een rode draad in de aanpak van de ambities uit dit collegeprogramma.

Het verbeteren van de bestuurlijke en ambtelijke werk- en omgangsvormen is een proces van lange adem. Een allesomvattende aanpak is er eigenlijk niet. De bereidheid om te willen veranderen en het inzicht in de mogelijkheden en kansen om elkaar te versterken en te helpen, zijn de eerste stappen naar een verbeterde samenwerking. In de raadagenda wordt de verdere aanpak uitgewerkt.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Gerealiseerd

De gemeenteraad, ambtelijke organisatie en het college blijven in gezamenlijkheid werken aan de verbetering van bestuurlijke en ambtelijke werk- en omgangsvormen.
Het onderdeel 'optimaliseren van bestuurlijk ambtelijk samenspel' is volgens plan verlopen en het werken aan de verbetering van de (organisatie)cultuur is een doorlopend proces. Het resultaat 'optimaliseren van bestuurlijk ambtelijk samenspel' is hiermee gerealiseerd en de status is daarom met ingang van de 2e Voortgangsrapportage 2026 op gerealiseerd gezet.

0.4 Verbeteren van de bedrijfsvoering (betere sturing en beheersing van processen) als ondersteuning aan het realiseren van taken en doelen van de gemeente

0.4.1 Wij verbeteren onze interne beheersing — Doorlopend

Een goede interne beheersing is de basis voor een transparante en betrouwbare gemeente, die zijn doelstelling weet te realiseren en verantwoord omgaat met de middelen die zij beheert. We willen een (digitaal) toegankelijke, betrouwbare organisatie zijn waarbij veiligheid en zorg voor onze inwoners voorop staat. Om dit te kunnen realiseren moet de interne beheersing van onze bedrijfsvoeringsprocessen op orde zijn.

Wij zijn verantwoordelijk voor het in kaart brengen van de risico's en moeten daar adequate maatregelen voor inrichten. Hiervoor is concernbreed aandacht, ook waar het gaat om de beschikbare capaciteit om de uitvoering van de bestuurlijke ambities te realiseren vanuit alle domeinen (fysiek, sociaal en bedrijfsvoering). Dit is een belangrijke randvoorwaarde voor het behalen van de doelen in het coalitieakkoord en dit collegeprogramma.

Wij leggen verantwoording af aan de raad over de kwaliteit van de interne beheersing in de paragraaf bedrijfsvoering van de documenten uit de planning en controlcyclus. Daar gaan we in op de kwaliteit van de interne beheersing met specifieke aandacht voor onderwerpen als rechtmatigheid, privacy en informatieveiligheid. Met name ook de verwachte toename van het aantal cyberincidenten de komende jaren, vereist dat cybersecurity integraal onderdeel moet zijn binnen onze processen. We blijven dan ook investeren in het veilig inrichten van onze bedrijfsvoeringsprocessen en zorgen voor bewustwording bij onze medewerkers.

Ter ondersteuning hiervan starten we met de doorontwikkeling van meetlatten en (beleids)indicatoren om de effectiviteit van beleid beter te kunnen meten.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

De capaciteit voor het uitvoeren van (verbijzonderde) interne controles is vergroot, waarmee we in de toekomst sneller kunnen verbeteren.

0.4.2 Wij herijken het inkoopbeleid en positioneren de inkoopfunctie — 2023-2026

Om de lokale economie te stimuleren, zetten we in op het gebruik van lokale producten. Dit geldt ook voor lokale diensten. In verband met de complexiteit van inkoop en aanbesteding en de toenemende aandacht vanuit rechtmatigheid is het noodzakelijk om voor dit onderwerp vol aandacht te hebben. Dit thema – en ook social return en duurzaamheid - komt nadrukkelijk aan bod bij het herijken van ons inkoopbeleid. Tevens positioneren we de inkoopfunctie zodanig dat deze past bij de huidige ambitie van de organisatie en het bestuur.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Sinds juni 2025 heeft de gemeente een eigen Inkoopbeleid en Inkoopvoorwaarden. Er is een businesscase gemaakt om inkoop binnen Zevenaar verder te centraliseren, met als doel inkoopondersteuning intern in plaats van extern te organiseren en uit te voeren waardoor doelmatigheid en rechtmatigheid beter kunnen worden geborgd. Om de gewenste centralisering en professionaliseringsslag te maken en daarmee aan de vraag van de organisatie tegemoet te komen, hebben we de formatie voor inkoop uitgebreid.

0.4.3 Wij groeien verder als aantrekkelijke werkgever 2022-2026

Er is sprake van een aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt. We willen ook nu in staat blijven om (nieuwe) medewerkers aan te trekken, te boeien, te binden en te behouden. We vinden het belangrijk dat alle medewerkers volledig zichzelf kunnen zijn, dat iedereen erbij hoort en dat iedereen dat ook zo voelt. Daarin geven we zelf het goede voorbeeld.

Wij nemen maatregelen die zijn gericht op het faciliteren van groei in de professionele en persoonlijke ontwikkeling van onze medewerkers. Daarnaast richten we ons op het kunnen bieden van moderne marktconforme arbeidsvoorwaardelijke ontwikkelingen en aandacht voor diversiteit en inclusiviteit. Deze maatregelen vragen om een meer centrale aanpak.

We investeren in centrale regievoering op werving en selectie, het opleiden en begeleiden van medewerkers en de aanpassing van de arbeidsvoorwaarden. Dit heeft een tweeledig doel. Allereerst richten we ons op ontwikkeling en behoud van onze huidige medewerkers. Daarnaast willen we ook een gezonde instroom in ons personeelsbestand. We zien landelijk dat medewerkers steeds meer betekenisvol werk zoeken. Als gemeente kunnen we dit gezien onze maatschappelijke taak zeker bieden.

Door de krapte op de arbeidsmarkt is het aantrekken van ervaren senior medewerkers steeds uitdagender. We willen door het inzetten van traineeships, stages en ontwikkelfuncties als werkgever aantrekkelijker worden voor de jongere generatie. We investeren daarbij in opleiding en begeleiding van deze doelgroep naar senior medewerkers.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

De uitvoering van de activiteiten op het gebied van aantrekkelijk werkgeverschap en leren en ontwikkelen ligt op schema. In 2026 zijn de eerste stappen gezet om medewerkers beter te ondersteunen in hun ontwikkeling en duurzame inzetbaarheid. Daarbij werken we aan een samenhangend beleid en een gerichter aanbod van leer- en ontwikkelmogelijkheden. De besteding van het opleidingsbudget loopt op schema. Deze inzet draagt bij aan het versterken van vakmanschap, wendbaarheid en inzetbaarheid en ondersteunt de organisatie bij het behouden en aantrekken van medewerkers.

0.4.4 Wij voeren een strategisch personeelsbeleid 2023-2026

Het uitgangspunt hierbij is dat er aansluiting is op de visie en missie van de organisatie. Het doel van het strategisch personeelsbeleid is om ondersteunend te zijn aan het realiseren van doelstellingen (beleidsmatig en organisatorisch) door adequate inzet van personeel en organisatie. Het stapsgewijs toewerken naar een vernieuwd strategisch personeelsbeleid stelt ons in staat om in te spelen op veranderingen in de toekomst. Na de herindeling in 2018 zijn we vooral bezig geweest met consolideren en de basis van de organisatie op orde brengen. We willen nu meer gaan kijken naar veranderingen in de samenleving, maatschappelijke opgaven, nieuwe taken en de arbeidsmarkt. We brengen op basis daarvan kansen en uitdagingen in beeld.

Door dit anticiperend inzicht kunnen we tijdig interventies in gang zetten om de organisatie wendbaar te houden. Bijvoorbeeld door:

- Arbeidsmarktcommunicatie.
- Doorontwikkeling van de Zevenaar Academie.
- Beleid voor duurzame inzetbaarheid.
- Verhogen van digitale vaardigheden.
- Datagedreven werken.
- Digitalisering, automatisering en robotisering.
- Aanpassing van arbeidsvoorwaarden.
- Aansluiting beschikbare formatie t.o.v. uitvoeringsvraag borgen (m.n. binnen fysiek en sociaal domein).

Een onderdeel van het strategisch personeelsbeleid is het opmaken van een strategische personeelsplanning. Op basis van de opgedane inzichten inventariseren we welke competenties noodzakelijk zijn om de doelstellingen en ambities van bestuur en organisatie te realiseren. We brengen kwantitatief en kwalitatief in beeld wat de huidige situatie is en waar we naar toe willen groeien. Wij houden daarbij rekening met de te verwachten competenties als gevolg van de ambities zoals deze in het coalitieakkoord zijn opgenomen. Wij sturen op het (verplicht) ontwikkelen en bijhouden van (dienstverlenings)competenties, schriftelijke en mondelinge communicatie en vakinhoudelijke kennis en competenties.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Niet volgens plan	Volgens plan

De uitvoering van het strategisch personeelsbeleid verloopt volgens planning. In 2026 brengen we meer focus en prioriteit aan door de belangrijkste onderdelen gericht uit te werken, duidelijke keuzes te maken in planning en capaciteit en actief te sturen op voortgang en resultaten. De inzet richt zich op strategische personeelsplanning, ziekteverzuimbeleid, leren & ontwikkelen en aantrekkelijk werkgeverschap. De geplande activiteiten zijn in uitvoering en worden in samenhang verder uitgewerkt.

0.4.6 Wij verbeteren onze datahuishouding en datagedreven werken in Zevenaar 2022-2026

Het tempo van de digitale transitie is ook binnen onze organisatie de laatste tijd versneld. We willen daarmee meer en beter inspelen op digitale ontwikkelingen in de maatschappij en economie. Als meest nabije overheid hebben we de zorg voor inwoners die zich minder of niet redden in dit digitale tijdperk. Daarnaast zijn we scherp op privacy en informatieveiligheid. Dit is het fundament voor onze kijk op het gebied van digitalisering. We willen de veranderkracht van digitalisering verder te benutten.

Het ontwikkelen van een datastrategie is een prioriteit. In deze strategie worden onder andere datamanagement, governance, beveiliging en bewustwording (bijvoorbeeld rondom het werken met algoritmen) aangestipt. We werken toe naar het kunnen analyseren van trends met data om vooruit te kunnen kijken. Daarvoor moet eerst de basis op orde zijn. Die basis wordt gelegd in deze collegeperiode. We voeren diverse experimenten uit. Bij succesvolle resultaten rollen we deze verder uit.

Aan het einde van de collegeperiode is het goed kunnen analyseren van data ter beoordeling van beleid steeds vaker een dagelijkse gang van zaken. Het verbreedt onze kennis uit en over onze omgeving.
We halen data uit onze systemen en tonen deze in verschillende dashboards. Bijvoorbeeld op het gebied van bereikbaarheid, wachttijden en doorlooptijden van onze dienstverlening. Het dashboard maakt zichtbaar waar we met de dienstverlening staan en waar verbeterkansen liggen. Op basis hiervan stellen we doelen voor verdere verbetering.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**

Stand van zaken

Volgens plan

Niet volgens plan

In 2026 is samen met 1Stroom en de RSD een data community opgericht. Met deze samenwerking bundelen we kennis en expertise op het gebied van data en versterken we de ontwikkeling van datagedreven werken binnen de organisatie. De samenwerking draagt bij aan concrete resultaten uit gezamenlijke dataprojecten binnen de Liemerse samenwerking, zoals het realiseren van het datawarehouse Liemers breed. Ook is vooruitgang geboekt in de ontwikkeling van dashboards ter ondersteuning van beleid en bedrijfsvoering. Voorbeelden hiervan zijn toepassingen binnen de teams Sociaal beleid, Personeel & Organisatie en Duurzaamheid.

Niet alle onderdelen uit de planning van de datastrategie zijn gerealiseerd. De uitwerking van de datacatalogus, het ethisch kader voor datagebruik en richtlijnen voor datagedreven werken zijn nog niet gestart. Deze onderwerpen hangen samen met de organisatieontwikkeling, de voorbereiding op de herindeling en de samenloop met andere organisatiebrede projecten waarin data een belangrijk onderdeel vormt. Om de integrale uitvoering te borgen zijn de ambities uit de datastrategie opnieuw geprioriteerd en vertaald naar concrete vervolgstappen. De uitvoering koppelen we waar mogelijk aan andere projecten binnen de organisatie, zodat samenhang ontstaat en beschikbare capaciteit doelgericht wordt ingezet.

Voorstel raad

Er is vooruitgang geboekt op datagedreven samenwerking en de ontwikkeling van datagedreven werken binnen de organisatie. Enkele kaderstellende onderdelen zijn nog niet gerealiseerd. We werken aan een realistische en gefaseerde aanpak om de resterende doelstellingen te realiseren. Tegelijkertijd houden we rekening met andere ontwikkelingen binnen informatievoorziening waar deze onderdelen aan gekoppeld worden.

0.4.9 Wij voeren de Wet open overheid (Woo) uit 2022-2027

Een open cultuur vinden wij belangrijk, we willen duidelijk zijn in wat we doen en waarom.

De invoering van de Wet open overheid faciliteert dit:

- We voeren een analyse uit om te bepalen wat de impact is van de Woo op de gehele organisatie.
- We stellen een strategie op voor het uitvoeren van de Woo, waarin onder andere ambitieniveau, communicatiewijze (intern en extern) en participatie aan bod komen.
- Wij voeren actieve openbaarmaking in (het online publiceren van minstens de 11 aangewezen informatiecategorieën: wet- en regelgeving, organisatiegegevens, raadsstukken, bestuursstukken, stukken van adviescolleges, convenanten, jaarplannen en -verslagen, Wob/Woo-verzoeken, onderzoeken, beschikkingen, klachten). Hierbij houden we de landelijke planning aan.

De aanpak richt zich daarnaast op de gemeentelijke systemen (o.a. aanschaf van software), cultuur (o.a. trainen medewerkers) en het op orde brengen van de informatiehuishouding (o.a. vastleggen van meta-gegevens bij te bewaren documenten).

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	 Volgens plan	 Volgens plan

De landelijke planning voor de volgende Woo-tranches is opnieuw voor onbepaalde tijd uitgesteld. Desondanks versterkten we in 2026 onze voorbereiding op de actieve openbaarmaking van de verplichte informatiecategorieën door onze werkprocessen en het informatiebeheer verder te verbeteren. Ook professionaliseerden we de afhandeling van Woo-verzoeken. Daarnaast volgden we de ontwikkelingen rond het Generiek Publicatieplatform Woo (GPP-Woo). Zo houden we zicht op de landelijke ontwikkelingen en op de mogelijkheden die het platform op termijn voor onze organisatie kan bieden.

0.4.10 Wij herijken het Integraal Accommodatiebeleid 2020-2040 2025-2026

De raad heeft eind 2020 het Integraal Accommodatieplan (IAP) voor gemeentelijk vastgoed vastgesteld. Dit is een strategisch plan dat aangeeft welke gemeentelijke accommodaties wij willen behouden en welke wij op termijn willen afstoten. Ook geeft het plan aan voor welke maatschappelijke doelgroepen wij in principe huisvesting aanbieden en voor welke functies. De beleidskaders worden elke vier jaar opnieuw onder de loep genomen om rekeningen te kunnen houden met actuele ontwikkelingen en inzichten. Specifieke aandachtspunten bij de herijking van het IAP zijn verduurzaming en het beoordelen of leegstaande gemeentelijke panden een nieuwe functie kunnen krijgen in de buurt, wijk of het dorp bij voorkeur in combinatie met wonen.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Er zijn afgelopen tijd (intern) gesprekken gevoerd met team VOORAF over de positionering van het Integraal Accommodatieplan in het 'omgevingsprogramma' als onderdeel van de implementatie van de omgevingswet. Tijdens deze sessies is ook gekeken naar de beleidsmatige onderdelen in het IAP. Doordat de beleidsmatige uitgangspunten vanuit het IAP zijn overgenomen in de omgevingsvisie en deze vorig jaar is vastgesteld in de raad, zal de herijking van het IAP geen beleidsmatige wijzigingen bevatten. Dit betekent dat de herijking met name gericht is op de update van de vastgoedportefeuille en de bijsturing van geplande activiteiten in de komende jaren.

0.5 Zorgen voor een betrouwbare en een houdbare financiële huishouding

0.5.1 Wij voeren de planning- en controlcyclus uit 2022-2026

In ons financieel beleid is het uitgangspunt: een structureel en reëel sluitende (meerjaren)begroting en voldoende weerstandsvermogen. Wij geven uitvoering aan de planning- en controlcyclus (P&C-cyclus) door het opstellen van een kadernota, begroting, voortgangsrapportages en jaarstukken. De beschikbare middelen zijn integraal afgewogen bij de kadernota en de begroting. We blijven de P&C-cyclus doorontwikkelen.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

De planning- en controlcyclus (P&C-cyclus) bestaat uit de kadernota, meerjarenbegroting, twee voortgangsrapportages en de jaarstukken.
De eerste voortgangsrapportage 2026 en de jaarstukken 2025 zijn volgens planning opgesteld. Als gevolg van de gemeenteraadsverkiezingen hebben wij in plaats van een kadernota een compacte kaderbrief (RIB 603) gepresenteerd. De kaderbrief is informerend van aard en niet gericht op besluitvorming. De integrale afweging vindt plaats in de meerjarenbegroting 2027–2030.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Baten				
Primitieve begroting 2026-2029	127.543	127.984	124.835	126.351
1e voortgangsrapportage 2026	2.457	249	44	-51
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2026	214	62	23	0

Totale baten tot de 2e voortgangsrapportage	**130.213**	**128.295**	**124.902**	**126.300**
Mutaties in deze voortgangsrapportage (baten)				
1. Autonome ontwikkelingen	-34	**5.022**	2.574	-447
Algemene uitkering - Meicirculaire 2026	-34	5.022	2.574	-447
2. Actualisatie bestaand beleid	-235	**495**	0	-260
Actualisatie budgetten vastgoed in verband met verkoopopbrengst	-235	495	0	-260
5. Mutaties < € 100.000	-44	**0**	0	0
Budgetmutatie openbare werken	56	0	0	0
Budgetmutatie reisdocumenten en rijbewijzen	-100	0	0	0
Totaal gemuteerde baten	**-313**	**5.517**	**2.574**	**-707**
Totale baten in deze voortgangsrapportage	**129.900**	**133.812**	**127.476**	**125.593**
Lasten				
Primitieve begroting 2026-2029	28.140	27.938	26.688	26.744
1e voortgangsrapportage 2026	452	-1.047	-1.094	-1.094
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2026	1.658	62	23	0
Totale lasten tot de 2e voortgangsrapportage	**30.249**	**26.952**	**25.617**	**25.649**
Mutaties in deze begroting (lasten)				
1. Autonome ontwikkelingen	-1.509	**3.141**	2.968	2.708
Actualisatie budget rente	-1.509	0	0	0
Algemene uitkering - Meicirculaire 2026	0	3.141	2.968	2.708
2. Actualisatie bestaand beleid	-110	**289**	14	14
Actualisatie budgetten vastgoed in verband met verkoopopbrengst	-289	289	0	0
Actualisatie investering elektrificatie bedrijfsvoertuigen openbare werken	0	0	14	14
Bijdrage GR SDL- RID	-105	0	0	0
Budgetmutatie voorziening wachtgeld voormalig wethouders	284	0	0	0
5. Mutaties < € 100.000	1	**-57**	-10	5
Actualisatie budget afschrijving gebouwen	-21	-21	-21	-21
Actualisatie budget afschrijvingen	4	-10	-10	-10
Actualisatie budget Turmac Cultuur Fabriek (TCF) - Dienstverleningsovereenkomst	35	35	35	35
Actualisatie investeringen bedrijfsvoertuigen	0	-61	-14	0
Budgetmutatie Kinderopvang SMI	0	0	0	0
Budgetmutatie ondersteuning lokale politieke partijen	18	0	0	0
Budgetmutatie openbare werken	0	0	0	0

Budgetmutatie reisdocumenten en rijbewijzen	-75	0	0	0
Budgetmutatie Turmac Cultuur Fabriek (TCF) - Elektriciteit	40	0	0	0
Totaal gemuteerde lasten	**-1.618**	**3.373**	**2.972**	**2.727**
Totale lasten tot de voortgangsrapportage	**28.631**	**30.326**	**28.590**	**28.376**
Saldo baten en lasten	**101.269**	**103.486**	**98.886**	**97.217**
Onttrekkingen				
Primitieve begroting 2026-2029	2.830	410	236	236
1e voortgangsrapportage 2026	2.167	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2026	2.299	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2026	3	3	3	3
Totaal onttrekkingen reserves	7.298	**412**	239	239
Toevoegingen				
Primitieve begroting 2026-2029	0	0	0	0
1e voortgangsrapportage 2026	1.944	0	0	0
Kadernota 2027	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2026	2.299	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2026	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	4.243	**0**	0	0
Saldo reserve mutaties	**3.056**	**412**	**239**	**239**
Saldo gerealiseerd resultaat	**104.325**	**103.899**	**99.125**	**97.456**

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
1. Autonome ontwikkelingen				
Actualisatie budget rente	**1.509**	**0**	**0**	**0**

Door een lagere werkelijke financieringsbehoefte dan begroot verwachten we een voordeel op rentelasten van € 1.509.000. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door het doorschuiven van nieuwe investeringen, waaronder de aankoop van gronden (wvg), locaties onderwijs, revitalisatie wegen en diverse investeringen in de openbare ruimte.

Algemene uitkering - Meicirculaire 2026	**-34**	**1.881**	**-394**	**-3.155**

In de kaderbrief 2027-2030 informeerden wij u over de gevolgen van de meicirculaire 2026 voor de gemeente Zevenaar. In de meicirculaire 2026 is een compensatie opgenomen voor loon- en prijsontwikkeling. Dit bedrag reserveren wij voor indexatie van de verschillende onderdelen in onze begroting. Daarnaast is het voornemen van het Rijk om vanaf 2029 de huishoudelijke hulp uit de Wmo te halen. Tot op heden is het echter onduidelijk of en in welke mate gemeenten deze kosten moeten blijven maken vanaf 2029. Om die reden staat de provincie toe deze post budgettair neutraal op te nemen.

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie budgetten vastgoed in verband met verkoopopbrengst	**54**	**206**	**0**	**-260**

De locaties Reisenakker 14 en 14a en Engeveldweg 10 en 12 zijn onderdeel van een ontwikkellocatie in de omgevingsvisie. Reisenakker is onderdeel van de A12 zone en vormt een essentieel onderdeel (kavel) voor de ontwikkeling van woningbouw. De geplande mogelijke verkoopopbrengst € 235.000 is verplaatst van 2026 naar 2027 evenals de hieraan gekoppelde afschrijving van € 289.000.
De woningen aan de Engeveldweg zijn onderdeel van de ontwikkeling van de Spoorzone. Op basis van nieuwe planontwikkeling is de geplande mogelijke verkoopopbrengst € 260.000 verplaatst van 2029 naar 2027.
Dit geeft in programma 0 een eenmalig voordeel van € 54.000 in 2026 en € 206.000 in 2027. Daarnaast een eenmalig nadeel van € 260.000 in 2029.

Actualisatie investering elektrificatie bedrijfsvoertuigen openbare werken	**0**	**0**	**-14**	**-14**

Bij Openbare Werken moeten meerdere voertuigen worden vervangen. Voor acht voertuigen bestaat de keuze tussen een uitvoering op HVO100-brandstof of een elektrisch alternatief. Om deze voertuigen te kunnen laden is een aanvullende investering nodig in energie-infrastructuur op de gemeentewerf. Vanwege netcongestie is uitbreiding van de netaansluiting geen reële optie. Daarom stellen wij voor te investeren in een lokaal energiesysteem bestaande uit energieopslag, laadvoorzieningen en een zonnecarport. Totale investering bedraagt € 240.000. Uit het investeringsbudget duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie is € 200.000 ingebracht, zodat aanvullend nog € 40.000 nodig is voor de aanleg van energie- en laadinfrastructuur om elektrificatie van het wagenpark van Openbare Werken mogelijk te maken. Hierdoor ontstaat op de kapitaallasten in totaal in 2027 een incidenteel voordeel van € 13.000 (omdat de maatregelen pas vanaf 2028 worden afgeschreven). Vanaf 2028 een klein structureel nadeel van € 1.000 in programma 0.

Bijdrage GR SDL- RID	**105**	**0**	**0**	**0**

Volgens de bijgestelde begroting van de RID gaan we in 2026 minder betalen dan waarmee in de primitieve begroting rekening was gehouden. De RID heeft haar begroting verder aangescherpt. We zien lagere kosten van onderhoud applicaties en licenties. De projectadministratie is opgeschoond door een bundeling op applicaties en Informatiebeveiliging. Hiermee is een voordeel in de kapitaalslasten gerealiseerd. We melden een voordeel van € 105.000 incidenteel in 2026.

Budgetmutatie voorziening wachtgeld voormalig wethouders	**-284**	**0**	**0**	**0**

Voormalige wethouders hebben onder bepaalde voorwaarden recht op wachtgeld. De totale wachtgeldverplichting uit de bestuursperiode 2022-2026 is berekend op € 284.000. Het bedrag van de wachtgeldverplichtingen storten we in een voorziening. Gedurende de periode kunnen wijzigingen optreden omdat voormalig wethouders eigen inkomsten gaan verdienen. De voorziening valt in dat geval vrij ten gunste van het resultaat.

Totaal mutaties	**1.350**	**2.087**	**-408**	**-3.429**

Toelichting reservemutaties

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
2. Actualisatie bestaand beleid				
Resultaatbestemming 2025	**0**	**0**	**0**	**0**
De raad heeft op 1 juli 2026 de jaarstukken 2025 vastgesteld. Besloten is het volgende: - voor een deel van het resultaat ad € 111.000 een bestemmingsreserve 'Opvang en begeleiding Oekraïners' te vormen; - voor een deel van het resultaat ad € 721.000 een bestemmingsreserve 'Realisatiestimulans' te vormen. - het restant van het positieve resultaat van 2025 ad € 2.298.835 toe te voegen aan de algemene reserve.				
Totaal reservemutaties	**0**	**0**	**0**	**0**

1. VEILIGHEID

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over brandweerzorg, crisisbeheersing en integrale veiligheid.

Ontwikkelingen

Weerbare samenleving

Het landelijke en regionale dreigingsbeeld is verschoven richting langdurige en complexe crises, zoals stroomuitval en cyberincidenten. In de 'Denk vooruit' campagne vraagt het Rijk hier aandacht voor, maar ook gemeenten spelen een belangrijke rol bij het versterken van de maatschappelijke weerbaarheid van hun eigen inwoners. We staan het dichtst bij de inwoners en kennen de lokale situatie en de lokale netwerken. Er is een onderzoek gedaan hoe we de weerbaarheid kunnen vergroten, met de aanbevelingen gaan we aan de slag. Samen met de Veiligheidsregio, waar een pilot start met het inrichten van noodsteunpunten, zetten we de eerste stappen om ons voor te bereiden op deze veranderende taak.

Nieuw integraal veiligheidsplan 2027-2030

Het nieuwe integraal veiligheidsplan is in de afrondende fase. In november wordt het voorgelegd aan uw raad. Door de samenvoeging van de ons politiebasisteam zijn we intensiever gaan samenwerken met de met zes betrokken gemeenten (Doesburg, Duiven, Rheden, Rozendaal, Westervoort en Zevenaar) in ons gebied. We stellen samen de prioriteiten vast voor de komende jaren en in de lokale paragraaf kunnen we onze lokale aandachtpunten kwijt.

Horecaconvenant Veilig Uitgaan

De gemeente Zevenaar streeft naar een zo veilig mogelijk uitgaansgebied. Het Horecaconvenant Veilig Uitgaan Zevenaar 2026-2029 is een instrument om samen hieraan bij te dragen. De deelnemers aan dit convenant zijn (naast de gemeente): politie, Koninklijke Horeca Nederland en horecaondernemers. In augustus is het vernieuwde horecaconvenant vastgesteld. Hierin zijn een aantal afspraken scherper geformuleerd en bepalingen over de extra algemene beveiliging toegevoegd.

Tijdelijk cameratoezicht Raadhuisplein

Op 24 juni, 29 juni en 10 augustus hebben zich bij het pand aan het Raadhuisplein 1C in Zevenaar drie explosies voorgedaan, waarbij bewust explosieven zijn geplaatst. Gezien de ernst en het herhaalde karakter van de explosies is sprake van een ernstige verstoring van de openbare orde. Daarom acht de burgemeester het, op grond van de Gemeentewet en de APV, noodzakelijk om gedurende drie maanden cameratoezicht in te stellen. De incidentele kosten verantwoorden we op het budget van Integraal Veiligheidsbeleid.

Beleidskaders

- Integraal Veiligheidsplan 2027-2030
- Algemene plaatselijke verordening

WAT WILLEN WE?

1. Veiligheid

We zetten ons in voor een veilige en leefbare samenleving. Samen met onze inwoners werken we aan een omgeving waarin iedereen zich veilig voelt. Thuis, op straat, in het dorp of de stad én in het buitengebied.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 1e VGR	Status 2e VGR
1.1.1 Wij voorkomen dat jongeren overlast op straat veroorzaken en treden op tegen van overlast gevende en/of criminele jeugdgroepen	2022-2026		
1.1.2 Wij zetten in op het terugdringen van meldingen van personen met verward gedrag en betere begeleiding naar passende hulp	2022-2026		
1.1.3 Wij vergroten en bewaken de veiligheid en leefbaarheid in alle kernen	2022e.v.		

1.1 Bestrijden van ernstige overlast en criminaliteit

1.1.1 Wij voorkomen dat jongeren overlast op straat veroorzaken en treden op tegen van overlast gevende en/of criminele jeugdgroepen — 2022-2026

We zetten in op preventief jongerenwerk buiten de organisatie (outreachend) in Zevenaar. Dit jongerenwerk houdt in dat de jongerenwerkers ondersteuning bieden binnen de leefwereld van de jongeren. In 2022 start een pilot jongerenwerk op straat. Dit wordt in 2023 geëvalueerd. Bij preventief beleid kijken we ook naar maatregelen om te voorkomen dat jongeren overlast veroorzaken. Voldoende speel- en sportvoorzieningen en locaties voor het organiseren van activiteiten voor jongeren kunnen preventief werken en overlast elders beperken of voorkomen.

Voor de aanpak van overlast veroorzakende en/of criminele jeugdgroepen werken we samen met betrokken partijen op basis van het in 2022 afgesproken convenant. Gezien de ontwikkeling van de problematiek met overlast veroorzaakt door jeugdigen in onze gemeente willen we, naast het outreachend jongerenwerk, de inzet van jeugdboa's onderzoeken. Een jeugdboa richt zich specifiek op jeugdigen en de daarbij horende overlast. De inzet van een jeudgboa gaat een stap verder dan het jongerenwerk en kan een repressief karakter aannemen. De jeugdboa kan handhavend optreden. In 2023 start een pilot met de inzet van jeugdboa's.

Belangrijk hierbij is dat we deze problematiek vanuit inhoud en bestuurlijk-ambtelijke inzet integraal benaderen vanuit beide prevalente belangen: zorg voor onze jongeren en zorg voor de handhaving van de openbare orde en veiligheid.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	 Volgens plan	 Volgens plan

De samenwerking met Kansrijk en Caleidoz loopt goed. We zetten Kansrijk in op overlastgevende plekken waar jeugd zich ophoudt. Ook de inloop van Caleidoz wordt goed bezocht.
Tot slot zetten we de eerste stappen met de groepsaanpak rond de jeugd in Lobith.

1.1.2 Wij zetten in op het terugdringen van meldingen van personen met verward gedrag en betere begeleiding naar passende hulp — 2022-2026

Er kan sprake zijn van ordeverstorend verward gedrag bij bepaalde ziektebeelden, verslavingsproblematiek of andere onderliggende psychosociale problemen. De verbinding tussen zorg en veiligheid is van cruciaal belang voor het integraal bieden van ondersteuning voor kwetsbare inwoners met multiproblematiek en begeleiding naar passende hulp.

We beschrijven onze integrale aanpak op het gebied van preventie en dienstverlening in een lokaal plan kwetsbare inwoners. Dit doen we samen met maatschappelijke partners, ervaringsdeskundigen en (vertegenwoordigers van) inwoners. Lokaal richten we ons op voorzieningen als respijtzorg en tijdelijke opvang. We werken daarbij via de lijn: voorkomen en signaleren – dienstverlening – toezicht en handhaving.

Regionale voorzieningen gelden als vangnet. Veiligheid en handhaving is het sluitstuk van de keten. We werken samen met de politie indien er sprake is van verstoring van de openbare orde en veiligheid, maar ook wanneer er sprake is van zorgvragen die door politie geconstateerd worden. Vanuit deze samenwerking zorgen we voor een zorgvuldige en adequate hulpverlening bij huiselijk geweld en overlast gevende personen.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

De procesregisseurs in het sociaal domein staan in goede verbinding met onze partners in de buurten en wijken. Denk hierbij aan de wijkagenten, de wijk-GGD, bemoeizorg en GGZ in de wijk. Zo kunnen we vroegtijdig personen met onbegrepen gedrag in beeld krijgen en passende hulp organiseren.

1.1.3 Wij vergroten en bewaken de veiligheid en leefbaarheid in alle kernen 2022-e.v.

Samen met onze inwoners werken we aan een omgeving waarin iedereen zich veilig voelt. Thuis en op straat, in het dorp en de stad én in het buitengebied. We werken hiervoor samen met partners vanuit het werkveld, zoals de politie en partners vanuit het RIEC-verband. Het RIEC is het Regionale Informatie- en Expertise Centrum dat zich richt op bestrijding van ondermijnende criminaliteit.

We zorgen voor een veilige en prettig leefbare gemeente. Hierbij hebben we een aantal speerpunten:
- De inzet van cameratoezicht zien we als laatste inzetmiddel, we willen dit dus zo min mogelijk inzetten. Tijdelijke inzet van camera's kan een overweging zijn.
- We continueren de inzet van het kernteam ondermijning. We zetten in op kleinschalige controles met interne collega's, waar nodig aangevuld met onze partners uit het RIEC-verband.
- We geven uitvoering aan Uitvoeringsplan Ondermijning 2022-2023.
- We geven opvolging aan de aanbevelingen uit Weerbaarheidsscan (2022) van het RIEC.

Regionaal, vanuit het RIEC, maar ook door de Provincie Gelderland wordt geïnvesteerd in de aanpak van ondermijning op verschillende vlakken. Willen we hiervan profiteren dan is nu het moment om hieraan deel te nemen. Zo zijn we gestart met Ariadne (aanpak vakantieparken). Er is een Districtelijk ondermijningsteam ingesteld dat kan ondersteunen bij integrale controles en is er een platform veilig ondernemen actief, dat zich specifiek richt op het buitengebied.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

De afgelopen maanden zijn er 3 kernteamcontroles geweest en zijn 28 locaties bezocht. Daarnaast is het Platform Veilig Ondernemen (PVO) gestart met de schouw in het centrum van Zevenaar. Ook de aanpak buitengebied in samenwerking met RIEC is van start gegaan en loopt nu.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Baten				
Primitieve begroting 2026-2029	135	135	135	135
1e voortgangsrapportage 2026	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2026	0	0	0	0

Totale baten tot de 2e voortgangsrapportage	**135**	**135**	**135**	**135**
Mutaties in deze voortgangsrapportage (baten)				
	0	0	0	0
	0	0	0	0
Totaal gemuteerde baten	**0**	**0**	**0**	**0**
Totale baten in deze voortgangsrapportage	**135**	**135**	**135**	**135**
Lasten				
Primitieve begroting 2026-2029	5.165	5.170	5.177	5.176
1e voortgangsrapportage 2026	49	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2026	-5	0	0	0
Totale lasten tot de 2e voortgangsrapportage	**5.209**	**5.170**	**5.177**	**5.176**
Mutaties in deze begroting (lasten)				
5. Mutaties < € 100.000	-8	**-8**	-8	-8
Actualisatie budget afschrijving gebouwen	-8	-8	-8	-8
Totaal gemuteerde lasten	**-8**	**-8**	**-8**	**-8**
Totale lasten tot de voortgangsrapportage	**5.201**	**5.162**	**5.169**	**5.167**
Saldo baten en lasten	**-5.066**	**-5.027**	**-5.034**	**-5.033**
Onttrekkingen				
Primitieve begroting 2026-2029	0	0	0	0
1e voortgangsrapportage 2026	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2026	0	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2026	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves				
Toevoegingen				
Primitieve begroting 2026-2029	0	0	0	0
1e voortgangsrapportage 2026	0	0	0	0
Kadernota 2027	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2026	0	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2026	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	0	**0**	0	0
Saldo reserve mutaties				
Saldo gerealiseerd resultaat	**-5.066**	**-5.027**	**-5.034**	**-5.033**

2. VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over verkeer en vervoer (wegen, openbare verlichting e.d.), parkeren en openbaar vervoer.

Ontwikkelingen

Project ViA15: doortrekken A15 en verbreden A12
In januari 2026 zijn de voorbereidende werkzaamheden van start gegaan (kappen van bomen, verleggen kabels & leidingen, etc.). In het derde kwartaal 2026 wordt gestart met de op- en afrit Zevenaar-Oost en met de verbredingen van de A12 en de A15. Vanuit de gemeente is de projectorganisatie opgestart.

Investeringsprogramma mobiliteitsprogramma
De voorbereidingen voor het investeringsprogramma van het mobiliteitsprogramma zijn gestart.

Beleidskaders

- Mobiliteitsprogramma (2025)
- Omgevingsvisie (2025)
- Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte (2022)
- Gemeentelijke verkeers- en vervoersplan 2020
- Beheerplan openbare verlichting (2022)
- Beheerplan straatmeubilair (2022)
- Beheerplan verkeersregelinstallaties (2022)
- Beheerplan wegen en civiele kunstwerken (2022)

WAT WILLEN WE?

2. Verkeer en vervoer

Wij willen dat de gemeente Zevenaar voor elke inwoner en bezoeker goed bereikbaar is. Of je nu wandelt of jezelf met de fiets, auto of het openbaar vervoer verplaatst. Dit moet voor iedereen comfortabel en veilig zijn. Hierbij hebben we oog voor verkeersgedrag, de inrichting van de infrastructuur en het verkeersveiligheidsgevoel van inwoners.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 1e VGR	Status 2e VGR
2.1.1 Wij anticiperen op het doortrekken van de A15 en het verbreden van de A12	2024-2028		
2.1.3 Wij beschermen en geven voorrang aan fietsers, voetgangers en mensen met een beperking in het verkeer	2022-2030		
2.1.5 Wij inventariseren verkeersonveilige situaties en ondersteunen lokale initiatieven	2022-2026		
2.1.6 Wij nemen regie op de verbetering van de verkeerssituatie Witte Kruis en stimuleren RWS en de provincie om het wegennet rondom Babberich en Zevenaar te verbeteren en hierop te anticiperen	2022-2030		
2.1.7 Wij anticiperen op wijzigingen in de infrastructuur en op toename	2024-2026		

van verkeer

2.1.8 Wij richten de Edisonstraat opnieuw in	2024-2028		
2.2.1 Wij spannen ons in voor de komst van hub Zevenaar Oost	2023-2030		
2.2.2 Wij behouden de buurtbus	2022-2030		
2.2.3 Wij zetten in op het voorkomen van de realisatie van de Noordtak	2022-2026		
2.3.1 Wij actualiseren het parkeerbeleid.	2022-2026		

2.1 Optimaliseren van de bereikbaarheid via verkeersveilig infrastructuur

2.1.1 Wij anticiperen op het doortrekken van de A15 en het verbreden van de A12 — 2024-2028

Een doorgetrokken A15 en verbreding van de A12 met daarbij de aanleg van deze twee nieuwe aansluitingen heeft gevolgen voor het verkeer op ons onderliggend wegennet. Wij zetten ons in om hinder (o.a. sluipverkeer) tijdens de uitvoering van de werkzaamheden zoveel mogelijk te beperken. Ondertussen werken wij aan een alternatief plan, indien onverhoopt het project A15/A12 niet doorgaat als gevolg van de uitspraak van de Raad van State.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	 Volgens plan	 Volgens plan

Het consortium GelreGroen is in opdracht van Rijkswaterstaat begonnen met de uitvoering van het project ViA15. Er wordt gewerkt aan het aansluiten van de Arnhemseweg op de nog aan te leggen A15 en de nieuwe aansluiting Zevenaar Oost. Met Rijkswaterstaat zijn afspraken gemaakt om de voorbereidende werkzaamheden mee te nemen in de realisatie van aansluiting Zevenaar Oost. Er vindt structureel overleg plaats met GelreGroen, Rijkswaterstaat en buurgemeenten om de effecten van de werkzaamheden van het project zo beperkt mogelijk te houden.

2.1.3 Wij beschermen en geven voorrang aan fietsers, voetgangers en mensen met een beperking in het verkeer — 2022-2030

Bij onderhoud of het opnieuw inrichten van wegen houden we rekening met de bescherming van fietsers, voetgangers en mensen met een beperking. Wij streven naar een optimale toegankelijkheid en een optimaal gebruik van de openbare ruimte, wegen, en fietspaden. We stimuleren het fietsen door goede en veilige fietsroutes en zorgen voor voldoende ruimte om fietsen te kunnen parkeren. Binnen ons Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan, dat onderdeel uit gaat maken van een nieuw op te stellen mobiliteitsvisie, geven wij prioriteit aan de thema's fietsverkeer, voetgangers en openbaar vervoer.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	 Volgens plan	 Volgens plan

We zetten de koers voort bij onze onderhouds- en revitaliseringsplannen. Daarbij blijven we zorgen dat we de openbare ruimte beter toegankelijk maken voor fietsers voetgangers en mensen met een beperking.

2.1.5 Wij inventariseren verkeersonveilige situaties en ondersteunen lokale initiatieven — 2022-2026

Vooruitlopend op de brede mobiliteitsvisie inventariseren wij in hoeverre de meest kwetsbare verkeersdeelnemers zich veilig voelen in het verkeer. We brengen in kaart welke plekken niet verkeersveilig zijn in onze gemeente. We kijken dan niet alleen naar de cijfers zoals het aantal ongevallen, maar ook naar hoe (on)veilig inwoners zich voelen op de weg. Wij ondersteunen en maken daarbij gebruik van lokale initiatieven die werken aan verkeersveiligheid. We werken samen met instanties zoals Veilig Verkeer Nederland en ouderenbonden en maken gebruik van het nog op te richten participatieplatform. Verder

houden wij een enquête specifiek gericht op het inventariseren van ervaren verkeersonveilige situaties. De input verwerken we in de plannen ter uitvoering van het GVVP.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	 Volgens plan	 Volgens plan

Uit de enquête zijn een aantal 'hotspots' gekomen waar onveiligheid wordt ervaren. Hieruit zijn een aantal knelpunten benoemd waarmee aan de slag wordt gegaan: Voor de rotonde Arnhemseweg - Wilhelminalaan zijn alle subsidies aangevraagd en grotendeels ontvangen. Hierbij zijn wij nu verder bezig met de bestemmingsplanprocedure en het ontwerp van de rotonde. Voor de kruising Lentemorgen-Noordeinde hebben we budget aangevraagd voor de begroting van volgend jaar. Voor de uitrit Kampsingel kunnen we gebruik maken van bestaande budgetten en hier zullen we in 2027 een Plan van Aanpak voor maken wat we op deze locatie gaan doen.

2.1.6 Wij nemen regie op de verbetering van de verkeerssituatie Witte Kruis en stimuleren RWS en de provincie om het wegennet rondom Babberich en Zevenaar te verbeteren en hierop te anticiperen — 2022-2030

Wij benutten elke gelegenheid om de gewenste aanpassingen aan het wegennet in en rondom Babberich en Zevenaar (Witte Kruis) onder de aandacht te brengen bij de provincie en Rijkswaterstaat. Wij zetten in op het stimuleren van verbeteringen en anticiperen hierop. Dit doen we zowel ambtelijk als bestuurlijk. De hiervoor reeds gedane inspanningen in de afgelopen jaren zetten wij voortvarend voort in deze collegeperiode. Daarbij zetten wij ons in om de gebiedsoplossing samen met de provincie gerealiseerd te krijgen. Het doortrekken van de Witte Kruis maakt onderdeel uit van de gebiedsoplossing Babberich. Zo nodig en mogelijk treffen wij kleinschalige maatregelen voor wegen waar de gemeente wegbeheerder van is.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	 Niet volgens plan	 Volgens plan

Door ambtelijke en bestuurlijke lobby heeft de provincie onder voorwaarden € 10 miljoen beschikbaar gesteld voor het realiseren van het doortrekken van Witte Kruis. Er wordt een projectplan en financieringsstrategie opgesteld voor een haalbaar project.

2.1.7 Wij anticiperen op wijzigingen in de infrastructuur en op toename van verkeer — 2024-2026

Bij het opstellen van een brede mobiliteitsvisie zoeken we een oplossing om de toename van verkeer op verschillende plekken in de gemeente in goede en veilige banen te leiden. Waar nodig en mogelijk verminderen we het drukke verkeer. Het project ViA15 brengt met de realisatie van twee nieuwe aansluitingen op de A12 en A15 wijzigingen aan ons wegennet met zich mee. Wij passen ons wegennetwerk hier verder op aan en maken bewuste keuzes over via welke wegen wij het verkeer willen afwikkelen (categoriseringsplan). Hierdoor kunnen wij wegen in- en rondom woonwijken afwaarderen/anders categoriseren. Dit sluit aan op de motie die onlangs in de Tweede Kamer is aangenomen om de maximum snelheid binnen de bebouwde kom terug te brengen van 50 naar 30 kilometer per uur. Dit vraagt een herinrichting van wegen binnen de bebouwde kom.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	 Volgens plan	 Volgens plan

De noodzakelijke verkeersmaatregelen worden opgenomen en geprioriteerd in in de uitwerking van het mobiliteitsprogramma.

2.1.8 Wij richten de Edisonstraat opnieuw in — 2024-2028

Het opnieuw inrichten van de Edisonstraat is nodig om een goede aansluiting van de diverse bedrijventerreinen (vooral Mercurion) op de nieuwe aansluiting op de A12 bij Zevenaar Oost te realiseren. De Edisonstraat wordt hiervoor aangepast.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Er is een verkeersstructuur opgesteld voor Hengelder en Tatelaar. De Edisonstraat maakt hier deel van uit. Het concept ontwerp is verder uitgewerkt in kruispuntoplossingen en wordt dit jaar besproken met de ondernemers en de Vereniging. Hierna wordt de raming geactualiseerd.

2.2 Verbeteren van de bereikbaar van de kernen via openbaar vervoer

2.2.1 Wij spannen ons in voor de komst van hub Zevenaar Oost — 2023-2030

Er zijn en worden veel woningen gebouwd op Groot Holthuizen. Eveneens staat de realisatie van de Fashion Outlet op de planning en worden steeds meer bedrijven op 7Poort gerealiseerd. Goede bereikbaarheid, ook met het openbaar vervoer vinden we van groot belang. We blijven ons inzetten voor een station Zevenaar Oost. De Groene Metropoolregio (GMR) heeft onlangs een verkenning opgestart om de potentie van een mobiliteitshub Zevenaar Oost te onderzoeken. Een hub is een vervoersknooppunt waar je kunt overstappen van het ene naar het andere vervoersmiddel. Na de zomer van 2022 wordt het rapport door de GMR opgeleverd aan de gemeente Zevenaar. Het doel zoals opgenomen in het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan 2020 – 2030 blijft vooralsnog dat Zevenaar Oost in 2030 fungeert als mobiliteitshub.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Niet volgens plan

De planning van de Fashion Outlet Zevenaar (FOZ) is nog steeds onzeker. Planning van realisatie van een hub Zevenaar Oost in 2030 lijkt daarmee niet haalbaar.

Voorstel raad
Kennisnemen van de vertraging.

2.2.2 Wij behouden de buurtbus — 2022-2030

De buurtbus vervult een belangrijke rol om de kleine kernen van onze gemeente bereikbaar te houden. Om de buurtbus te behouden gaan wij de vrijwilligers meer ondersteunen. Als eerste actie overleggen wij met de organisatie en de vrijwilligers om de knelpunten die zij ervaren in kaart te brengen.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Structureel vindt het overleg met het bestuur van de Buurtbusvereniging plaats om knelpunten te bespreken en de vrijwilligers hierin te ondersteunen.

2.2.3 Wij zetten in op het voorkomen van de realisatie van de Noordtak 2022-2026

We zijn tegen de aanleg van een Noordtak van de Betuweroute. Aanleg van de Noordtak leidt ertoe dat Zevenaar steeds meer ingeklemd wordt door grootschalige infrastructuur. Dit heeft een negatieve invloed op het woon- en leefplezier van onze inwoners in met name Zevenaar Oost en Babberich. Daarnaast is de impact op de natuur en het landschap groot. Dit standpunt blijven wij duidelijk maken in ambtelijke en bestuurlijke gremia. We trekken hierin samen op met de regio Achterhoek en de Liemerse gemeenten. Wij dragen ons standpunt regionaal uit. Daarom wordt er allereerst actief gestuurd op het onderzoeken van het nut en de noodzaak van de voorgestelde varianten voor het goederenvervoer.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Wij conformeren ons nog steeds aan het standpunt van de regio Achterhoek en handelen en participeren daarin met inachtneming van de motie. In het laatste ambtelijke overleg is ons standpunt leunende op de motie van 2014 dat wij tegen zijn opnieuw aangehouden.

2.3 Met een doelmatig parkeerbeleid de leefbaarheid en veiligheid in de kernen bevorderen

2.3.1 Wij actualiseren het parkeerbeleid. 2022-2026

Met de gemeenteraad en samen met onze inwoners, instellingen en ondernemers onderzoeken we wat er goed is en wat kan worden verbeterd aan het parkeren in de gemeente Zevenaar. Op de raadsagenda staat dit onderwerp opgenomen als onderdeel van het thema Mobiliteitsvisie (zie 2.1.4).

Met actieve betrokkenheid van genoemde groepen maken we een plan waarin in ieder geval de volgende onderdelen zijn opgenomen:
- Het opstellen van een parkeerbeleid voor de gehele gemeente (o.a. parkeernormen).
- Een evaluatie en zo nodig het bijstellen van het betaald parkeren en vergunningen-parkeren in het reguleringsgebied in Zevenaar.
- Het zo nodig actualiseren van de Parkeerverordening Zevenaar 2017.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Eind 2025 zijn de kaders en uitgangspunten van het mobiliteitsprogramma door de raad vastgesteld. Eind 2026 is de planning dat het mobiliteitsprogramma met uitvoeringsagenda wordt vastgesteld door het college. De nota parkeernormen, wordt begin 2027 voorgelegd aan de raad ter vaststelling.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Baten				
Primitieve begroting 2026-2029	549	549	549	549
1e voortgangsrapportage 2026	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2026	0	0	0	0
Totale baten tot de 2e voortgangsrapportage	**549**	**549**	**549**	**549**
Mutaties in deze voortgangsrapportage (baten)				
5. Mutaties < € 100.000	44	0	0	0
Budgetmutatie straatreiniging	44	0	0	0
Totaal gemuteerde baten	**44**	**0**	**0**	**0**
Totale baten in deze voortgangsrapportage	**593**	**549**	**549**	**549**
Lasten				
Primitieve begroting 2026-2029	8.805	8.928	9.120	9.121
1e voortgangsrapportage 2026	-203	52	108	-33
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2026	-247	0	0	0
Totale lasten tot de 2e voortgangsrapportage	**8.355**	**8.980**	**9.227**	**9.088**
Mutaties in deze begroting (lasten)				
2. Actualisatie bestaand beleid	850	6	-94	6
Actualisatie investeringen duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie	0	6	6	6
Bijdrage voorbereidende werkzaamheden noodzakelijke aanpassing nieuwe aansluiting Zevenaar Oost	750	0	0	0
Fasering budget begeleiding en advisering voorbereiding en uitvoering project A12/A15	100	0	-100	0
5. Mutaties < € 100.000	-105	**-142**	-11	31
Actualisatie budget afschrijvingen	20	18	18	18
Actualisatie investeringen bedrijfsvoertuigen	0	-17	0	0
Actualisatie investeringen OFLV	0	0	5	14
Actualisatie investeringen openbare verlichting	0	-10	0	0
Actualisatie investeringen revitaliseringsprojecten	0	-52	0	0
Actualisatie investeringen wegen	0	-82	-34	0
Budgetmutatie onderzoek naar HUB 7Poort	-50	0	0	0
Budgetmutatie openbare verlichting	-75	0	0	0
Budgetmutatie straatreiniging	0	0	0	0
Totaal gemuteerde lasten	**745**	**-136**	**-105**	**37**

Totale lasten tot de voortgangsrapportage	**9.101**	**8.844**	**9.122**	**9.125**
Saldo baten en lasten	**-8.508**	**-8.295**	**-8.573**	**-8.576**
Onttrekkingen				
Primitieve begroting 2026-2029	150	50	39	39
1e voortgangsrapportage 2026	9	98	100	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2026	0	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2026	100	0	-100	0
Totaal onttrekkingen reserves	259	**147**	39	39
Toevoegingen				
Primitieve begroting 2026-2029	0	0	0	0
1e voortgangsrapportage 2026	0	0	0	0
Kadernota 2027	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2026	0	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2026	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	0	**0**	0	0
Saldo reserve mutaties	**259**	**147**	**39**	**39**
Saldo gerealiseerd resultaat	**-8.249**	**-8.147**	**-8.535**	**-8.538**

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
2. Actualisatie bestaand beleid				
Actualisatie investeringen duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie	**0**	**-6**	**-6**	**-6**

Uit het investeringsbudget duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie kan budget worden overgeheveld naar andere investeringsbudgetten. Voor de volgende onderdelen hevelen wij budget over:
*Revitalisatie wegen Pannerden € 150.000. Het investeringsbudget wordt dan in totaal € 2.083.002.
*Revitalisatie wegen Schrijvershoek € 29.000. Het investeringsbudget wordt dan in totaal € 1.136.000.
Een voordeel in de afschrijvingslasten vanaf 2027 van € 6.000.

Bijdrage voorbereidende werkzaamheden noodzakelijke aanpassing nieuwe aansluiting Zevenaar Oost	**-750**	**0**	**0**	**0**

In RIB 26-606 hebben wij u geïnformeerd over de aanpassingen van de aansluiting Zevenaar Oost ViA15. Als gevolg van alle (voorgenomen) ruimtelijke ontwikkelingen in het gebied Zevenaar Oost en de toename van

verkeer hierdoor, is onderzocht of de nieuwe aansluiting Zevenaar Oost voldoende capaciteit heeft om al het verkeer in de toekomst af te kunnen wikkelen. Uit onderzoek blijkt dat dat niet het geval is en dat er op termijn dus aanpassingen aan deze aansluiting noodzakelijk zijn. De bijdrage van € 750.000 brengen wij ten laste van het begrotingsresultaat.

Fasering budget begeleiding en advisering voorbereiding en uitvoering project A12/A15	**-100**	**0**	**100**	**0**

Voor de advisering en de begeleiding van de voorbereiding en uitvoering van het project A12/A15 is een bestemmingsreserve gevormd van € 500.000. Het project ViA15 is gestart en loopt door tot eind 2031. Het project vraagt directe inzet van onze collega's en adviseurs. De verwachting is dat de eerste drie jaren (2026 t/m 2028) de meeste capaciteit vragen. Een bedrag van € 100.000 voegen wij toe aan het jaar 2026. Dit ten laste van het jaar 2028. In de meerjarenbegroting wordt een voorstel opgenomen voor de jaren vanaf 2027.

Totaal mutaties	**-850**	**-6**	**94**	**-6**

Toelichting reservemutaties

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
2. Actualisatie bestaand beleid				
Fasering budget begeleiding en advisering voorbereiding en uitvoering project A12/A15	**100**	**0**	**-100**	**0**

Voor de advisering en de begeleiding van de voorbereiding en uitvoering van het project A12/A15 is een bestemmingsreserve gevormd van € 500.000. Het project ViA15 is gestart en loopt door tot eind 2031. Het project vraagt directe inzet van onze collega's en adviseurs. De verwachting is dat de eerste drie jaren (2026 t/m 2028) de meeste capaciteit vragen. Een bedrag van € 100.000 voegen wij toe aan het jaar 2026. Dit ten laste van het jaar 2028. In de meerjarenbegroting wordt een voorstel opgenomen voor de jaren vanaf 2027.

Totaal reservemutaties	**100**	**0**	**-100**	**0**

3. ECONOMIE

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over economische ontwikkeling, werklocaties, regelingen voor ondernemers en promotie van de gemeente.

Ontwikkelingen

In Zevenaar vinden we de meeste banen in de groot- en detailhandel. Het aantal banen in de zorg groeit het hardst. De meeste mensen die in onze gemeente werken, komen ook uit de gemeente zelf. Zevenaar blijft zich richten op de speerpunten logistiek, maakindustrie en groothandelsbedrijven. Tegelijkertijd groeit de vrijetijdseconomie, waarbij Zevenaar inzet op toerisme, cultuur en recreatie als versterking van de lokale economie. We zetten de gesprekken met vertegenwoordigers van de landbouw ook de komende tijd voort. De binnenstad en de toekomstige fashion outlet Zevenaar (FOZ) krijgen extra aandacht voor beleving, bereikbaarheid en functiemenging. In samenwerking met onderwijsinstellingen zoals het Graafschap College en Rijn IJssel werken we aan het opleiden van vakmensen voor de regio. De energietransitie en aanpak van netcongestie zijn cruciaal om economische groei mogelijk te maken. Mede op basis van de koers van het nieuwe coalitie akkoord en collegeprogramma starten we in 2026 met het opstellen van een Omgevingsprogramma Economie, als uitwerking van de Omgevingsvisie Zevenaar 2040.

Beleidskaders

- Liemers Economische Visie LEV (2019)
- Economische Agenda Zevenaar (2021)
- Centrumvisie Zevenaar 2015 - 2025 (2015)
- Regionaal Programma Werklocaties (RPW) 2025 - 2028
- Omgevingsvisie Gemeente Zevenaar 2040 (2025)

WAT WILLEN WE?

3. Economie

Economische ontwikkeling is een essentieel onderdeel van de brede welvaart. We willen 'Onderneem het in Zevenaar!' op de kaart zetten. Dit doen we om economisch groeien, vernieuwen en ondernemen in Zevenaar aantrekkelijker te maken. Daarvoor bieden we ruimte voor ondernemerschap op toekomstbestendige bedrijventerreinen, in een bruisend stadscentrum en in levendige dorpscentra. Ons buitengebied is aantrekkelijk en combineert agrarische en vrijetijdseconomie op duurzame wijze. We zorgen voor het juiste aanbod van kavels op nieuwe bedrijventerreinen en verbetering van de kwaliteit van bestaande. Dat laatste kan als ondernemers zich per bedrijventerrein weten te organiseren rond het thema van 'toekomstbestendige bedrijventerreinen'.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 1e VGR	Status 2e VGR
3.1.1 Wij werken samen aan een toekomstbestendig centrum van Zevenaar	2022-2026		
3.2.1 Wij blijven inzetten op de realisatie van de Fashion Outlet Zevenaar (FOZ)	2017-2027		
3.2.2 Wij zetten in op het toekomstbestendig maken van het bedrijventerrein Tatelaar/Hengelder	2021-2026		
3.3.2 Wij participeren in de Liemerse Ambassade	2023-2026		
3.3.4 Wij voeren de Economische Agenda Zevenaar uit	2022-2026		
3.3.5 Wij voeren de Liemers Economische Visie uit	2023-2026		

3.1 Realiseren van een aantrekkelijke binnenstad van Zevenaar voor inwoners en bezoekers

3.1.1 Wij werken samen aan een toekomstbestendig centrum van Zevenaar 2022-2026

Wij zetten in op het behoud van de leefbaarheid en de economische vitaliteit (als bovenlokaal winkelgebied) van het centrum van Zevenaar. Wij starten samen met centrumondernemers en vastgoedeigenaren met het toekomstbestendig maken van het centrum. Ieder vanuit zijn eigen rol. We zetten in op een eenduidige profilering en het compact maken van het kernwinkelgebied tot een centrumgebied.

We voeren het Actieplan Centrum uit, met als doel het centrum te ontwikkelen tot een compleet, compact en comfortabel winkel-, woon-, werk- en uitgaansgebied. We faciliteren de aanstelling van een centrummanager en professionalisering van de samenwerking tussen ondernemers, vastgoed en gemeente. Daarnaast stellen we met de betrokken partners een marketingstrategie en activiteitenplan op en voeren deze uit. Ook starten we met het opstellen van een plan om het centrum compact te maken: een transformatieplan.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

In 2026 geven we, samen met de BIZ centrum Zevenaar, een vervolg aan het transformatie proces in het centrum van Zevenaar. Buiten de focus op leegstand (toevoegen van concepten) kijken we ook breder naar hoe Zevenaar een aantrekkelijk centrumgebied wordt. Vanuit de opdracht van de transformatiemanager die in juli 2026 stopte, is er een advies neergelegd om in het nog op te stellen een programma economie, een aparte gedeelte over de binnenstad op te nemen.
Een binnenstads overleg met diverse experts vanuit gemeente zorgt inmiddels voor korte lijnen en pragmatische oplossingen op korte termijn. Ook op het thema vergroening (klimaatadaptatie) zijn projecten geleverd. Geveltuinen zijn gerealiseerd bij diverse binnenstadsondernemers. Conclusie is dat focus op transformatie door een matchmaker van grote toegevoegde waarde is. Door BIZ en gemeente wordt gekeken hoe dit gezamenlijk kan worden gecontinueerd.

3.2 Ruimte bieden voor groei- en ontwikkelkansen voor bedrijven

3.2.1 Wij blijven inzetten op de realisatie van de Fashion Outlet Zevenaar (FOZ) 2017-2027

We blijven inzetten op het realiseren van de Fashion Outlet Zevenaar. Deze ontwikkeling levert circa 500 directe arbeidsplaatsen op. We werken aan een positief effect voor de binnenstad. Daarnaast benutten we de FOZ om de regio te promoten. Dit heeft een economische spin-off. Samen met de Regionale Opleidingscentra (ROC's) leidt de FOZ haar personeel op.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Niet volgens plan	Volgens plan

Op basis van de huidige inzichten is de verwachting dat de gronden in 2027 geleverd worden. De Fashion Outlet zal op basis van de huidige verwachtingen in 2029 gereed zijn.

3.2.2 Wij zetten in op het toekomstbestendig maken van het bedrijventerrein Tatelaar/Hengelder 2021-2026

Om de economische structuur en de positie van Zevenaar te versterken investeren we in toekomstbestendige werklocaties, waar duurzaamheid en mobiliteit onderdeel van uitmaken. Om Hengelder en Tatelaar toekomstbestendig te maken, is onderzocht wat de actuele knelpunten zijn. Alternatieve invullingen worden

hierbij ook afgewogen. Denk aan de mogelijkheid van transformatie naar een woongebied.
Samen met ondernemersvereniging Lindus voeren we gesprekken met ondernemers. De inzet is gericht op het vergroten van de organisatiegraad en het opstellen en uitvoeren van maatregelen. Voor de uitvoering van de maatregelen dienen we een subsidieaanvraag bij de provincie in.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

De Vereniging Hengelder & Tatelaar heeft een actieplan opgesteld. In dit actieplan staan de thema's waar ze de komende jaren op willen focussen en hoe ze meer leden kunnen aantrekken. Een parkmanager is onderdeel van het actieplan evenals vergroening van de (openbare) ruimte en Keurmerk Veilig Ondernemen. De gemeente heeft in overleg met de Vereniging subsidie aangevraagd bij de provincie voor de genoemde onderdelen. Alle drie de subsidies zijn goedgekeurd door de provincie. De komende periode wordt gewerkt aan het uitvoeren van deze onderdelen

3.3 Bevorderen van een beter ondernemingsklimaat

3.3.2 Wij participeren in de Liemerse Ambassade 2023-2026

In 2020 is de Liemerse Ambassade opgericht. De Liemerse Ambassade is het knooppunt in het regionaal economisch netwerk. Deze netwerkorganisatie helpt projectideeën te realiseren van Liemerse inwoners en bedrijven. Dat doen ze door krachten van ondernemers, onderwijs- en kennisinstellingen, overheid en inwoners te verbinden, talenten te ontwikkelen, middelen te verwerven en de resultaten aan het hele land te laten zien. De meerwaarde van deelname is meer samenhang realiseren tussen verschillende gebieden en vergroten van de structurele samenwerking om de economische kracht in de Liemers te versterken. Met name op de arbeidsmarktproblematiek en uitvoering van de Liemers Economische Visie speelt de Liemerse Ambassade een rol.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

In juni is een evaluatie naar het functioneren en de meerwaarde van de Liemerse Ambassade uitgevoerd. Over de toekomstige organisatie, doelstellingen en inzet vindt in september zowel bij gemeenten als de Liemerse Ambassade zelf besluitvorming plaats.

3.3.4 Wij voeren de Economische Agenda Zevenaar uit 2022-2026

We blijven werken aan de uitvoering van de Economische Agenda Zevenaar. We zetten in op meer werkgelegenheid, meer ruimte voor ondernemerschap en meer samenwerken als partners in business. Vermindering van regeldruk en verbetering van de dienstverlening aan ondernemers door de gemeentelijke organisatie zijn hiervoor belangrijke resultaten. We verbeteren onze dienstverlening onder meer door het inrichten van een speciaal ondernemersloket. Door uitvoering van een tweejaarlijkse ondernemerspeiling meten we het effect van de verbetering. In het kader van ruimte voor ondernemerschap gaan we aan de slag met het toekomstbestendig maken van bedrijventerrein in Lobith en/of Giesbeek, afhankelijk van de organisatiegraad op het terrein. Om de uitvoering van de Economische Agenda te bewaken, stellen we een Economische Monitor op.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Bedrijventerrein Halve Maan – Lobith

Vanaf april 2025 zijn we op bedrijventerrein Halve Maan gestart met het toekomstbestendig maken van het bedrijventerrein. De gevestigde ondernemers hebben zich verenigd en er is een projectplan klaar om de komende drie jaar uitgevoerd te worden. Speerpunten zijn veiligheid, energie, terreinbeheer en netwerken.
Dag van de Ondernemer 2026
Dit jaar organiseren we voor het vierde jaar op rij, opnieuw samen met MKB Zevenaar en BIZ centrum Zevenaar. Deze gelegenheid gebruiken we om de Monitor economie en toerisme 2026 te presenteren.
Verkenning haalbaarheid Liemerse Industrie Campus
The Economic Board heeft het onderzoek afgerond en concludeert dat er voldoende aanknopingspunten zijn om samen met ondernemers en kennisinstellingen een verdere verkenning te doen naar de haalbaarheid van de Campus.

3.3.5 Wij voeren de Liemers Economische Visie uit 2023-2026

In 2020 zijn we gestart met de uitvoering van de Liemers Economische Visie, samen met de gemeenten Doesburg, Duiven, Montferland en Westervoort. Speerpunten zijn maakindustrie, logistiek, vrijetijdseconomie en detailhandel. In 2022 ronden we de eerste fase af en stellen we een nieuw uitvoeringsprogramma 2023-2026 op. Deze voeren we samen met de Liemerse gemeenten, ondernemers en onderwijsinstellingen binnen de Liemerse Ambassade uit.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

De Liemerse Ambassade coördineert de uitvoering van de Liemerse Economische Visie 2024-2026. Voor het speerpunt logistiek sluiten we ons aan bij de activiteiten van Logistics Valley. Voor vrijetijdseconomie hebben we ingezet op de marketingcampagne "Kijk verder in de Liemers", maar met meer aandacht voor inzet van social media en de Duitse bezoeker dan voorheen. We zijn gestart met het organiseren van een halfjaarlijks toeristisch café, met een gemiddelde opkomst van 40 ondernemers. Voor versterking van de maakindustrie is een coördinator onderwijs en arbeidsmarkt aangesteld die voor meer aansluiting moet zorgen tussen onderwijs en ondernemers, in verband met de krapte op de arbeidsmarkt. Ook kunnen ondernemers hier terecht met vragen over arbeidsgerelateerde zaken.
In de tweede helft van dit jaar stellen samen met de andere Liemerse gemeenten een uitvoeringsprogramma voor 2027 t/m 2029 op.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Baten				
Primitieve begroting 2026-2029	547	11.291	11.442	15.232
1e voortgangsrapportage 2026	-3	-11	-11	-11
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2026	12.064	11.838	-10.807	144
Totale baten tot de 2e voortgangsrapportage	**12.609**	**23.118**	**624**	**15.365**
Mutaties in deze voortgangsrapportage (baten)				
	0	0	0	0
	0	0	0	0

Totaal gemuteerde baten	**0**	**0**	**0**	**0**
Totale baten in deze voortgangsrapportage	**12.609**	**23.118**	**624**	**15.365**
Lasten				
Primitieve begroting 2026-2029	1.244	11.929	11.984	15.713
1e voortgangsrapportage 2026	29	11	-6	27
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2026	12.057	11.838	-10.807	144
Totale lasten tot de 2e voortgangsrapportage	**13.331**	**23.778**	**1.171**	**15.884**
Mutaties in deze begroting (lasten)				
5. Mutaties < € 100.000	-15	**15**	0	0
Actualisatie budget afschrijvingen	0	0	0	0
Fasering budget actieplan synergiemaatregelen FOZ	-15	15	0	0
Totaal gemuteerde lasten	**-15**	**15**	**0**	**0**
Totale lasten tot de voortgangsrapportage	**13.316**	**23.792**	**1.171**	**15.884**
Saldo baten en lasten	**-707**	**-675**	**-547**	**-519**
Onttrekkingen				
Primitieve begroting 2026-2029	15	17	17	17
1e voortgangsrapportage 2026	0	-17	-17	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2026	0	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2026	-15	15	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	0	**15**	0	17
Toevoegingen				
Primitieve begroting 2026-2029	0	0	0	0
1e voortgangsrapportage 2026	0	0	0	0
Kadernota 2027	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2026	0	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2026	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	0	**0**	0	0
Saldo reserve mutaties	**0**	**15**	**0**	**17**
Saldo gerealiseerd resultaat	**-707**	**-660**	**-547**	**-502**

4. ONDERWIJS

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over alle onderwijszaken, zoals het openbaar onderwijs, huisvesting van scholen en leerlingzaken (leerlingenvervoer, kinderopvang, volwasseneneducatie, onderwijskansenbeleid).

Ontwikkelingen

Leerlingenvervoer

Het leerlingenvervoer maakt onderdeel uit van het zogenaamde doelgroepenvervoer. Op basis van het verbeterplan doelgroepenvervoer 2024-2025 zijn voor het leerlingenvervoer verbeteringen doorgevoerd. De evaluatie van het verbeterplan is begin 2026 afgerond en de doelen voor het leerlingenvervoer, kosten- en instroombeheersing, zijn behaald.

Leerlingenvervoer

We zetten de komende jaren in op het verbeteren van het doelgroepenvervoer, waar het leerlingenvervoer onderdeel van uitmaakt. Speerpunt is het bevorderen van zelfstandig reizen. We zorgen voor een doelmatige en financieel beheersbare uitvoering van het leerlingenvervoer dat via BVO DRAN wordt georganiseerd.

Onderwijskansenbeleid

Vanuit het onderwijskansenbeleid vinden een groot aantal initiatieven plaats binnen de gemeente. Nieuw in 2026 is dat voorleesochtenden in Tolkamer en Zonnemaat (de Caroussel) worden georganiseerd voor ouders en jonge kinderen.
Doel is om ouders te stimuleren thuis ook voor te gaan lezen. Het voorlezen helpt kinderen bij de taalontwikkeling en vergroten woordenschat.

Volwasseneneducatie

Het Taalhuis de Liemers is een samenwerkingsverband van de bibliotheek (Kunstwerk!), het ROC en Caleidoz. Van hieruit worden activiteiten georganiseerd om volwassenen te helpen met lezen en schrijven en digitale vaardigheden. In 2026 is er van hieruit een Taalhuis gestart op basisschool het Kofschip. Hier vinden activiteiten plaats voor de ouders van de leerlingen.

Onderwijshuisvesting

Taalschool de Liemers is op dit moment gevestigd aan de Vincent van Goghstraat 4. Er is een convenant gesloten waarin is afgesproken dat de Taalschool hier kan blijven t/m eind 2026. Een verlenging op deze locatie is niet mogelijk, omdat dit de nieuwe aangewezen locatie voor IKC De Wissel is. Binnen de regio van de Taalschool (Duiven, Montferland (Didam), Westervoort en Zevenaar) zijn afspraken gemaakt om gezamenlijk te onderzoeken waar de Taalschool vanaf 2027 gehuisvest kan worden voor een periode van tenminste vijf jaar. Hiervoor is nu een locatie op het oog binnen de gemeente Zevenaar. Om deze locatie passend te maken voor het onderwijs zijn er aanpassingen nodig aan het gebouw. Afspraken hierover zijn in afrondende fase.

De gemeente is verantwoordelijk voor de bouwkavel waar IKC De Wissel naartoe wordt verplaatst. De voorbereiding voor het slopen en bouwrijp opleveren zal dit jaar nog beginnen. De kosten voor het slopen en bouwrijp maken worden in beeld gebracht. In overleg met LiemersNovum is afgesproken wanneer de kavel klaar moet zijn voor de start van de bouw (najaar 2027).

In september 2026 is een raadsvoorstel voor het project Heerenmäten/Zonegge aan de raad voorgelegd. Hierin is gevraagd om het reeds gereserveerde bouwvoorbereidingskrediet beschikbaar te stellen zodat in het najaar gestart kan worden met de ontwerpfase. Het gereserveerde voorbereidingskrediet zal te weinig zijn. De verhoging hiervoor is meegenomen in het raadsvoorstel. Het budget hiervoor was grotendeels al geraamd. In dezelfde periode is het raadsvoorstel voor het regionaal IHP-VO aangeboden.

Beleidskaders

- Beleidsplan onderwijskansen 2024-2027
- Visie en integrale nota sociaal domein 2024-2040
- Uitvoeringsplan sociaal domein 2025-2028
- Integraal Huisvestingsplan 2025-2050
- Het Participatiekompas (2025)
- Verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Zevenaar 2024
- Subsidieregeling peutervoorziening en voorschoolse educatie 2026

WAT WILLEN WE?

4. Onderwijs

We vinden het belangrijk dat kinderen zo dicht mogelijk bij huis naar school kunnen gaan. Hierdoor is de school een ontmoetingsplaats voor kinderen en ouders. Kinderen moeten lopend of met de fiets naar de basisschool kunnen.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Baten				
Primitieve begroting 2026-2029	1.174	1.174	1.174	1.174
1e voortgangsrapportage 2026	105	105	105	105
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2026	0	0	0	0
Totale baten tot de 2e voortgangsrapportage	**1.279**	**1.279**	**1.279**	**1.279**
Mutaties in deze voortgangsrapportage (baten)				
	0	0	0	0
	0	0	0	0
Totaal gemuteerde baten	**0**	**0**	**0**	**0**
Totale baten in deze voortgangsrapportage	**1.279**	**1.279**	**1.279**	**1.279**
Lasten				
Primitieve begroting 2026-2029	6.423	6.599	7.114	7.276
1e voortgangsrapportage 2026	276	198	98	-27
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2026	-197	0	0	0
Totale lasten tot de 2e voortgangsrapportage	**6.502**	**6.798**	**7.212**	**7.249**
Mutaties in deze begroting (lasten)				
5. Mutaties < € 100.000	-39	**12**	12	12
Actualisatie budget afschrijving gebouwen	55	55	55	55

Actualisatie budget afschrijvingen	-133	-43	-43	-43
Budgetmutatie GRHVOL	39	0	0	0
Totaal gemuteerde lasten	**-39**	**12**	**12**	**12**
Totale lasten tot de voortgangsrapportage	**6.464**	**6.810**	**7.225**	**7.261**
Saldo baten en lasten	**-5.185**	**-5.531**	**-5.946**	**-5.982**
Onttrekkingen				
Primitieve begroting 2026-2029	123	123	123	249
1e voortgangsrapportage 2026	-55	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2026	0	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2026	3	3	3	3
Totaal onttrekkingen reserves	71	**126**	126	252
Toevoegingen				
Primitieve begroting 2026-2029	0	0	0	0
1e voortgangsrapportage 2026	0	0	0	0
Kadernota 2027	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2026	0	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2026	-15	-15	-15	-15
Totaal toevoegingen reserves	-15	**-15**	-15	-15
Saldo reserve mutaties	**86**	**141**	**141**	**266**
Saldo gerealiseerd resultaat	**-5.099**	**-5.391**	**-5.805**	**-5.716**

5. SPORT, CULTUUR EN RECREATIE

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden sport, kunst en cultuur, erfgoed, media (bibliotheek), openbaar groen en vrijetijdseconomie.

Ontwikkelingen

Sport

De uitwerking om Sportpark Hengelder te transformeren tot een toekomstbestendige sport- en ontmoetingsplek vordert gestaag. In nauwe samenwerking met de betrokken verenigingen worden de verschillende ambities en deelprojecten, zoals de realisatie van een gezamenlijk clubgebouw en het gedeeld gebruik van het hoofdveld, gefaseerd uitgewerkt op haalbaarheid en uitvoering. Daarnaast wordt gewerkt aan het opvangen van de veranderende financiële kaders vanuit het Rijk. Met name de ontwikkelingen en wijzigingen binnen de rijksfinanciering (zoals de regelingen rondom (GALA), Integraal Zorgakkoord (IZA), Brede Regeling Combinatiefuncties (BRC)) vragen om een zorgvuldige inpassing in het lokale beleid en de begroting. Ook wordt gewerkt aan een kader voor de verdere ondersteuning van verenigingen. Samen met sportbedrijf Ataro wordt hierin geborgd dat verenigingen optimaal gefaciliteerd en ondersteund blijven in het beheer en de exploitatie van sportaccommodaties, de inzet van combinatiefunctionarissen en het stimuleren van de brede sport- en beweegdeelname in de gemeente.

Cultuur

Leven in de Liemers en de Betuwse waard (voorheen regeling cultuur- en erfgoedpacten) is in volle gang, vanuit alle vijf samenwerkende gemeenten worden er diverse initiatieven inmiddels ondersteund vanuit het pact. Initiatiefnemers weten de regeling goed te vinden. De in juli vastgestelde subsidieregeling sport, cultuur en welzijn 2027-2030 geeft de verenigingen duidelijkheid en stabiliteit voor de periode tot aan de herindeling. Bij aanvang schooljaar 2026-2027 start er een nieuwe cultuurcoach voor het basisonderwijs (PO), zij zet de bestaande werkzaamheden in heet PO voort en bouwt verder aan de samenwerking met de cultuurcoaches in de regio. Ook voor het voortgezet onderwijs (VO) blijft in het nieuwe schooljaar de cultuurcoach actief, mede gefinancierd vanuit de GMR.

Recreatie

Het Beleidskader vrijetijdseconomie Zevenaar 2030 vormt de basis van onze ambities, doelstellingen, resultaten en dus werkzaamheden op het gebied van recreatie en toerisme.

Beleidskaders

- Visie en integrale nota sociaal domein 2024-2040
- Uitvoeringsplan sociaal domein 2025-2028
- Beleidsplan Sport en Bewegen 2021-2028
- Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte (2022)
- Het Participatiekompas (2025)
- Beleidskader Vrijetijdseconomie Zevenaar 2030
- Omgevingsvisie Zevenaar 2040 - Stad, dorpen en landschap in balans
- Liemerse Economische Visie 2040

WAT WILLEN WE?

5. Sport, cultuur en recreatie

Wij vinden het belangrijk dat inwoners hun vrije tijd op een aangename en zinvolle wijze kunnen invullen. Een goed aanbod van sport, cultuur en recreatie is hiervoor essentieel en draagt bij aan de leefbaarheid, ontmoeting en verbinding. Sport is goed voor de gezondheid en brengt mensen samen. We willen een divers en kwalitatief sterk cultureel en educatief aanbod dat toegankelijk is voor alle inwoners. De gemeente Zevenaar is een mooie bestemming. We hebben diverse natuurgebieden, recreatiegebieden en landgoederen. Zowel inwoners als toeristen moeten zich kunnen ontspannen en vermaken in onze gemeente.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 1e VGR	Status 2e VGR
5.1.1 Wij benutten subsidies beter om onze beleidsdoelstellingen te bereiken	2023-2026		
5.2.1 Wij verhogen de sport- en beweegdeelname	2022-2026		
5.2.2 Wij promoten het sportaanbod	2023-2026		
5.2.3 Wij maken sportpark Hengelder toekomstbestendig	2023-2026		
5.2.4 Wij willen vitalere sportverenigingen en sportaanbieders	2023-2026		
5.2.5 Wij stimuleren aangepast sporten	2023-2026		
5.3.4 Wij zetten in op doorontwikkeling van de Turmac Cultuurfabriek	2022-2026		
5.3.5 Wij zetten in op doorontwikkeling van de prestatieafspraken met Kunstwerk! en Filmhuis Zevenaar	2022-2026		
5.4.1 Wij voeren het Beleidskader vrijetijdseconomie Zevenaar 2030 uit	2022-2030		
5.6.1 Wij hebben meer aandacht voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte	2022-2032		
5.6.2 Wij vergroten de biodiversiteit	2023-2026		
5.6.3 Wij breiden het aantal bomen uit	2023-2026		
5.6.4 Wij bestrijden schadelijke planten	2023-2026		
5.6.5 Wij betrekken de samenleving bij de openbare ruimte	2023-2026		
5.6.6 Wij verbeteren speel- en ontmoetingsplekken	2023-2026		
5.6.7 Wij bevorderen de toegankelijkheid van de openbare ruimte	2023-2026		

5.1 Werken aan een doelmatiger subsidiebeleid

5.1.1 Wij benutten subsidies beter om onze beleidsdoelstellingen te bereiken 2023-2026

Wij gaan subsidie gerichter inzetten om gemeentelijke beleidsdoelen te bereiken en sturen daarmee als gemeente op de gewenste maatschappelijke effecten. Daarnaast verbeteren we de vindbaarheid en rechtmatigheid van onze subsidies. Vanaf 2023 herzien wij daartoe stapsgewijs onze subsidiesystematiek als beleidsontwikkeling daar aanleiding toe geeft. Wij streven er naar dit proces in 2026 af te ronden. Met ingang van 2023 herzien wij de bezuinigingstaakstelling voor culturele festivals.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Niet volgens plan	Gerealiseerd

De subsidies die momenteel worden verstrekt sluiten aan bij de gemeentelijke beleidsdoelen. In uw vergadering van juli 2026 is de herziene subsidieregeling Sport, Cultuur en Welzijn geamendeerd vastgesteld.

Voorstel raad
We vragen de raad het resultaat behorende bij deze doelstelling te sluiten.

5.2 Stimuleren van sport- en beweegdeelname voor verschillende doelgroepen

5.2.1 Wij verhogen de sport- en beweegdeelname 2022-2026

We voeren de onderdelen van de Beleidsnota Sport en Bewegen 2021-2028 uit. We stimuleren senioren en kwetsbare groepen om meer te bewegen en hun leefstijl gezonder te maken. Daarvoor zetten we onder meer de combinatiefunctionarissen in, middels de opdrachtverlening aan Ataro B.V.. We richten ons speciaal op die groep waarbij voldoende bewegen kan voorkomen dat zij intensievere zorg en ondersteuning nodig hebben in de toekomst.
Ook stimuleren we de ontwikkeling en deelname aan programma's die gericht zijn op een gezonde leefstijl. Hiervoor werken wij samen met zorgverleners, sport- en beweegaanbieders, dorps- en buurthuizen, verzorgingshuizen en belangenorganisaties. Tevens continueren we de inzet van de Gelrepas en de samenwerking met Stichting Leergeld De Liemers om financiële drempels om te gaan sporten zoveel mogelijk weg te nemen.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

De afgelopen jaren zijn er belangrijke stappen gezet in de uitvoering van de Beleidsnota Sport en Bewegen 2021-2028. Via de Dienstverleningsovereenkomst (DVO) met Ataro B.V. en de inzet van combinatiefunctionarissen is gericht ingezet op preventie en het stimuleren van kwetsbare groepen, waaronder senioren, de jongste jeugd en inwoners met een lage sociaal-economische status (SES). Maatschappelijke programma's zoals Valpreventie, terugdringen gezondheidsachterstanden en JOGG zijn succesvol geïmplementeerd. Daarnaast zijn financiële drempels verlaagd door de voortgezette inzet van de Gelrepas en de samenwerking met Stichting Leergeld De Liemers. Ook na sluiting van deze specifieke doelstelling blijft de inzet op een gezonde leefstijl, preventie en een inclusief sportaanbod onverminderd gehandhaafd in de reguliere uitvoering.

5.2.2 Wij promoten het sportaanbod 2023-2026

We leggen verbindingen tussen scholen en sportverenigingen en zorgen dat kinderen kennismaken met het lokaal sport- en beweegaanbod. Hier zetten we onder andere onze combinatiefunctionarissen voor in, middels de opdrachtverlening aan Ataro. Ook faciliteren we sportverenigingen bij het zichtbaar maken en promoten van kennismakingsactiviteiten voor kinderen.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

De afgelopen jaren zijn er belangrijke stappen gezet om inwoners te stimuleren te bewegen. Via Ataro B.V. (Sportservice) en de inzet van combinatiefunctionarissen is verder geïnvesteerd in een netwerk tussen scholen, sportverenigingen, kinderopvang, welzijn en zorg. Het sport- en beweegaanbod is gebundeld op één centraal platform en via projecten zoals Sjors Sportief wordt de jeugd actief bereikt. Ook na het afronden van deze specifieke doelstelling blijft de inzet op het stimuleren van bewegen en de ondersteuning van het aanbod onverminderd gehandhaafd.

5.2.3 Wij maken sportpark Hengelder toekomstbestendig 2023-2026

Het initiatief van de verenigingen op Hengelder voor de vernieuwing van het sportpark ondersteunen wij. Wij faciliteren daartoe onder voorwaarden de procesbegeleiding op basis van nader te maken afspraken, zodat zij hun plannen verder kunnen uitwerken. In samenspraak met de verenigingen voeren wij tevens een locatieonderzoek uit waarbij wij meerdere opties voor een toekomstige plek voor de sportactiviteiten beoordelen.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

De afgelopen periode zijn er belangrijke stappen gezet rondom de vernieuwing van Sportpark Hengelder. Na de eerdere participatie en het verdiepende onderzoek naar de randvoorwaarden (zoals eigendomssituaties en planeconomie), bevindt de ontwikkeling zich in een volgende fase. Op dit moment wordt onderzocht of en hoe de ambities van de verenigingen en overige stakeholders definitief vertaald kunnen worden naar concrete, haalbare projecten. Ook na sluiting van dit initiële voorbereidingsresultaat blijft de ondersteuning en procesbegeleiding bij deze uitwerking onverminderd gehandhaafd binnen de reguliere uitvoering.

5.2.4 Wij willen vitalere sportverenigingen en sportaanbieders 2023-2026

Sportverenigingen en sportaanbieders faciliteren wij bij vraagstukken rondom ontwikkelingen in de samenleving. De Rijksoverheid heeft gemeenten gevraagd een eigen lokaal sportakkoord op te stellen. Hierin stemmen lokale sportaanbieders, onderwijs- en zorginstellingen en de gemeente met elkaar af hoe er meer mensen een leven lang kunnen genieten van sport en bewegen. Wij geven uitvoering aan het in 2021 vastgestelde lokale sportakkoord.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Met de uitrol van het Lokaal Sportakkoord Zevenaar is een basis gelegd voor een toekomstbestendige en vitale sportsector. Verenigingen krijgen maatwerkondersteuning bij maatschappelijke vraagstukken via Ataro B.V. en partners als de Gelderse Sport Federatie en NOC*NSF. Daarnaast is het beheer, het onderhoud en de verduurzaming van accommodaties duurzaam verankerd binnen de afspraken met Ataro B.V. Het faciliteren van sportaanbieders is hiermee onderdeel geworden van de vaste taken en blijft gehandhaafd.

5.2.5 Wij stimuleren aangepast sporten 2023-2026

We blijven Uniek Sporten ondersteunen. Wij onderzoeken of wij via ons subsidiebeleid en door verdere samenwerking met verenigingen, zorgaanbieders en het onderwijs, aangepast en inclusief sporten verder kunnen stimuleren.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Inclusief en aangepast sporten is inmiddels stevig verankerd via onder anderen Uniek Sporten. Op regionaal niveau is er een actieve ambtelijke en bestuurlijke samenwerking ingericht om de inzet voor aangepast sporten duurzamer en effectiever te borgen. Lokaal benutten we kansen door samen met sportverenigingen, zorgaanbieders en het onderwijs drempels weg te nemen en het aanbod goed te laten aansluiten. Ook na sluiting van dit specifieke resultaat blijft de inzet op een toegankelijk en inclusief sportklimaat een vast onderdeel van de reguliere uitvoering.

5.3 Stimuleren van het behoud van cultureel erfgoed en een goed aanbod van culturele voorzieningen

5.3.4 Wij zetten in op doorontwikkeling van de Turmac Cultuurfabriek 2022-2026

Wij stimuleren activiteiten in de Turmac Cultuurfabriek, zowel van gebruikers als van derden. Het doel is een bruisende ontmoetingsplek met een collectief programma voor Zevenaar en de Liemers. We zetten in op een

financieel zo gezond mogelijke exploitatie, waarbij we rekening houden met de valse start in de coronaperiode. Voor het beheer onderzoeken we nieuwe mogelijkheden.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Niet volgens plan

Via een BOPA vergunningsaanvraag wordt de mogelijkheid om de Cultuurhal in de Turmac Fabriek beter inzetbaar en verhuurbaar te maken mogelijk gemaakt. Aansluitend vindt er een nieuwe aanbesteding plaats voor de horeca in de Turmac. Daarnaast zijn de partners in de Turmac een gezamenlijke programmering aan het opzetten voor gezamenlijke inzet (intern en extern) van de Multi-zaal, zodat vanaf medio 2027ook deze ruimte actief gebruikt kan worden en er een ruimere programmering mogelijk is.

De BOPA vergunning wordt naar verwachting eind 2026 afgerond en daarna kan in 2027 de aanbesteding van de horeca gestart worden. Het proces wordt nauwlettend gevolgd om verdere vertraging te voorkomen. De huidige vertraging betekent dat er extra kosten gemaakt moeten worden in verband met derving horeca inkomsten

Voorstel raad
Kennisnemen van extra kosten in verband met de vertraging gezamenlijke programmering en aanbesteding horeca.

5.3.5 Wij zetten in op doorontwikkeling van de prestatieafspraken met Kunstwerk! en Filmhuis Zevenaar 2022-2026

Met prestatieafspraken geven wij richting aan de rol die Kunstwerk! speelt bij het bevorderen van de gezondheid en het welzijn van onze inwoners. Wij hebben bijzondere aandacht voor activiteiten die bijdragen aan preventie en participatie. Ook stellen wij Kunstwerk! en Filmhuis Zevenaar in staat zich te blijven ontwikkelen.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Het Liemers beleidskader voor Kunstwerk! is verlopen, er wordt gewerkt aan een nieuw kader, samen met de gemeenten Duiven, Westervoort en Montferland. In het vierde kwartaal van 2026 wordt de raad definitief hierover geïnformeerd middels een raadinformatiebrief. Voor de bibliotheek volgt er parallel aan het beleidskader een meerjarenplan bibliotheek per gemeente, zodat we tijdig voldoen aan de zorgplicht voortkomend uit de nieuwe Wet Stelsel Openbare Bibliotheken. (WSOB) vanaf 2027.

5.4 Optimaliseren van het aanbod van toeristisch-recreatieve voorzieningen

5.4.1 Wij voeren het Beleidskader vrijetijdseconomie Zevenaar 2030 uit 2022-2030

Het Beleidskader vrijetijdseconomie Zevenaar 2030 vormt de basis van onze ambities, doelstellingen, resultaten en dus werkzaamheden op het gebied van recreatie en toerisme. Door in te zetten op vrijetijdseconomie willen wij een bijdrage leveren aan het aantrekkelijker maken van de gemeente Zevenaar als woon- en vestigingslocatie en meer werkgelegenheid in de sector. Om dit te bereiken, hebben wij doelstellingen geformuleerd. We willen meer tevreden inwoners over de mogelijkheden voor vrijetijdsbesteding, een toename van bestedingen door toeristen en recreanten en een groei van het aantal overnachtingen. Ook willen we meer tevredenheid over het ondernemersklimaat voor toeristisch-recreatieve ondernemers en een toename van het aantal dagtoeristen.
Daarnaast vinden wij het van groot belang dat we goed omgaan met onze recreatiegebieden. Om deze reden zijn we tegen nieuwe plannen voor zonneparken in deze gebieden.

De resultaten behalen wij binnen de volgende taakvelden:

1. Toeristische infrastructuur (paden, routes, bewegwijzering): bijvoorbeeld het bereikbaar maken van onze recreatie- en belevingsgebieden, zoals de Rijnstrangen.
2. Ontwikkeling van aanbod voor dag- en verblijfsrecreatie: bijvoorbeeld het zichtbaar maken van cultuurhistorie, evenementenbeleid, accommodatiebeleid en thematische routes.
3. Samenwerking en kwalitatief & innovatief ondernemerschap: bijvoorbeeld het oprichten van een Toeristisch Platform voor de Liemers en het ondersteunen van ondernemers met goede toeristisch-recreatieve plannen.
4. Marketing, informeren & inspireren: goed en toekomstgericht gastheerschap, zowel op Zevenaars als Liemers niveau, promoot ons gebied voor zowel eigen inwoners als bezoekers van buiten de regio.

Wij monitoren het beleidskader vrijetijdseconomie in 2023. Jaarlijks stellen wij een uitvoeringsagenda op, waarin activiteiten op de bovenstaande taakvelden worden uitgevoerd.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

a. Toeristische infrastructuur (paden, routes, bewegwijzering)
Op het gebied van wandelinfrastructuur is overlegd over mogelijkheden om het Rijnweidepad te verbeteren. In regionaal verband is meegedacht over de bestuurlijk-organisatorische invulling voor het regionale routebureau. Daarnaast is er een bijdrage geleverd aan het realiseren van een herdruk van de wandelkaart.

b. Ontwikkeling van aanbod voor dag- en verblijfsrecreatie
In GMR-verband hebben we een bijdrage geleverd aan de toeristisch-recreatieve verhaallijnen binnen de regio, dit betreft vooral de Romeinen en het 3e waterverhaal. We maakten deel uit van het kernteam van het 3e Waterverhaal. We zijn gestart met het Uitvoeringsprogramma De Delta van Drusus. We hebben meegewerkt aan het opstellen van een (project)plan voor de uitwerking van het subgebied rondom de splitsingspunten van Rijn, Waal en IJssel. Als stuurgroeplid van het Cultuur- en Erfgoedpact leverden we een bijdrage aan de uitvoering ervan, waaronder het beoordelen van binnenkomende subsidieaanvragen.

c. Samenwerking en kwalitatief & innovatief ondernemerschap
Vanuit en met de Liemerse Ambassade is vanuit de Liemerse Economische Visie uitvoering gegeven aan het actieplan voor Vrijetijdseconomie. Het onderzoek naar de wensen en mogelijkheden voor een toeristisch platform voor de Liemers is afgerond. Namens de Liemerse gemeenten heeft Zevenaar zitting gehad als adviseur (vrijetijds)economie in de Lokale Actie Groep van LEADER de Liemers. Er is in het voorjaar een toeristisch café georganiseerd voor de Liemers. Het portefeuillehoudersoverleg Vrijetijdseconomie de Liemers is voorbereid en ondersteund. Deelgenomen hebben we aan de opgave Ontspannen Regio binnen de GMR.

d. Marketing, informeren & inspireren
Via de Liemerse Ambassade is meer ingezet op actieve profilering van de Liemers. De website van Kijk verder in de Liemers is vertaald naar het Duits. Er is gewerkt aan de realisatie van een TIP (Toeristisch Informatiepunt) in de Turmac. Onder coördinatie van de GMR hebben wij bijgedragen aan het onderzoek voor het positioneren van subregio's van regio Arnhem, waarvan de Liemers er een is. Samen met de collega van Duiven/Westervoort hebben we ambtelijk (content)overleg gehad met TVAN over de Liemers. We zijn aangesloten bij de regionale ambtelijke overleggen met TVAN met de Regio Arnhem.

5.6 Bevorderen van de aantrekkelijkheid van de openbare ruimte

5.6.1 Wij hebben meer aandacht voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte — 2022-2032

We vinden het belangrijk dat de openbare ruimte aantrekkelijk, schoon en van goede kwaliteit is. De gewenste kwaliteit willen we in een plan vastleggen. Dit geldt voor alle onderdelen van de openbare ruimte

zoals bijvoorbeeld groen, wegen en openbare verlichting. Dit plan noemen we het Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte 2022-2032 (IBOR). Het plan geeft inzicht in de huidige omvang, opbouw en kwaliteit van de openbare ruimte en de visie en doelstellingen die de gemeente heeft voor het verbeteren en beheren hiervan. De uitgangspunten in het plan:
• De basis voor een goed beheer is op orde en achterstanden lopen we in.
• Het beheer draagt bij aan het vergroten van de biodiversiteit.
• De openbare ruimte is klimaatbestendig, aantrekkelijk en uitnodigend.
• Het beheer is duurzaam en circulair.
• We betrekken inwoners bij de inrichting van de openbare ruimte.
Het IBOR vormt de basis voor de verdere uitwerking in beheerplannen per onderdeel.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Het beheer en onderhoud vindt plaats op basis van de ambities en doelstellingen uit het IBOR en de beheerplannen. In het najaar van 2026 leggen wij de financiële actualisatie van het IBOR aan uw raad voor. Met de nieuwe budgetten kunnen wij in 2027 nieuwe beheerplannen opstellen en verder met de revitaliseringsprojecten.

5.6.2 Wij vergroten de biodiversiteit 2023-2026

We willen meer soorten planten en dieren in onze gemeente. We moedigen inwoners aan om hier in hun eigen tuin aandacht aan te besteden. Als gemeente geven we het goede voorbeeld bij de keuze van ons plantmateriaal. Dit moet aantrekkelijk zijn voor vogels en insecten. We plaatsen voorzieningen voor dieren zoals nestkasten en zetten verder volledig in op ecologisch berm- en oeverbeheer. We gaan meer gefaseerd maaien. Waar mogelijk passen we sinusbeheer toe, een speciale manier van gefaseerd maaien. We maaien minder, maar vaker een deel van de bermen.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Bij groot onderhoud en de revitaliseringsprojecten is het behouden van de biodiversiteit en de vergroting daarvan een belangrijk thema. Waar het mogelijk is, breiden we daarom het groen uit. Met behulp van de opgestelde kansenkaart biodiversiteit kiezen we voor bloemrijke en insectvriendelijke beplanting.

5.6.3 Wij breiden het aantal bomen uit 2023-2026

Voor elke nieuw geboren inwoner planten we een boom. Dit zijn er jaarlijks zo'n 400. Vierhonderd bomen per jaar vergen veel ruimte, die kunnen niet zomaar even geplant worden. Wij onderzoeken hoe we dit kunnen realiseren. Ook kappen we zo min mogelijk bomen. Als we toch een boom kappen, planten we een nieuwe terug. Bij het maken van herinrichtingsplannen kijken we of we extra bomen in het plan kunnen opnemen. We kiezen waar mogelijk boomsoorten die van nature in de gemeente voorkomen.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Het planten van bomen wordt meegenomen bij de revitaliseringsprojecten. Bij de renovaties van het groen planten we ook nieuwe bomen wanneer dit mogelijk is. Voor komend najaar hebben we nog een opgave liggen voor het planten van nieuwe bomen in open ruimten in het stedelijk gebied. Deze inzet sluit aan bij de Europese Natuurherstelverordening. Deze verordening verplicht lidstaten om natuur en groen niet alleen te beschermen tegen achteruitgang, maar ook actief te herstellen wanneer sprake is van aantasting of verlies

van natuurwaarden. Voor stedelijk groen geldt specifiek dat het totale areaal groen en het aantal bomen tot 2030 niet onder het niveau van 2024 mag dalen. Vanaf 2031 zijn overheden bovendien verplicht om een verdere toename van het stedelijk groen en het bomenbestand te realiseren. Door bij herinrichtingen en renovaties consequent in te zetten op vergroening en boomaanplant wordt invulling gegeven aan deze Europese doelstellingen.

5.6.4 Wij bestrijden schadelijke planten 2023-2026

Planten die van nature niet in Nederland voorkomen en schadelijk zijn voor de natuur, mens of dier, bestrijden we. Een voorbeeld is de Japanse Duizendknoop. Wij doen dit door voorlichting aan inwoners te bieden als deze planten zich op privégrond bevinden. Als de planten in de openbare ruimte staan, gaat de gemeente deze intensief (laten) bestrijden.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

We bestrijden de reuzenberenklauw en de Japanse duizendknoop. De locaties van deze planten zijn in beeld. De reuzenberenklauw hebben we fors teruggedrongen en is bijna onder controle. De bestrijding van de Japanse duizendknoop vraagt om een langdurige, structurele aanpak. We bestrijden de plant door maaien en afvoeren en door middel van elektrocutie. Daarnaast hebben we aandacht voor andere invasieve exoten die een bedreiging vormen voor de biodiversiteit, de openbare ruimte of de volksgezondheid. Waar nodig monitoren we deze soorten en nemen we passende beheersmaatregelen om verdere verspreiding te voorkomen.

5.6.5 Wij betrekken de samenleving bij de openbare ruimte 2023-2026

Inwoners, woningcorporaties, verenigingen en andere partners dagen we uit om samen met de gemeente iets moois te maken van de openbare ruimte. Nieuwe ideeën voor de openbare ruimte ondersteunen wij waar mogelijk. Binnen het IBOR-plan wordt ook aandacht besteed aan de participatie met de samenleving. Dit maakt weer onderdeel uit van het nog op te stellen gemeentebrede participatiebeleid.

Dit onderwerp staat op de raadsagenda. Binnen dit resultaat beschrijven we de reeds gemaakte voorbereidingen inzake, dan wel ons voornemen tot uitvoering. Dit onder voorbehoud van de uitkomsten van de behandeling van dit onderwerp door de raad.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Bij revitaliseringsprojecten, groot onderhoud en andere grote projecten haakt de omgevingsmanager aan om het participatieproces te begeleiden. De omgevingsmanager verbindt inwoners en partijen met elkaar zodat wensen een plek krijgen in het project zonder dat het doel van de gemeente uit het oog wordt verloren. Uit evaluaties na afloop van projecten waar de omgevingsmanager de afgelopen jaren bij betrokken is geweest, is gebleken dat deze aanpak door inwoners als zeer prettig wordt ervaren. Deze aanpak zetten we daarom de aankomende jaren voort.

5.6.6 Wij verbeteren speel- en ontmoetingsplekken 2023-2026

Wij onderzoeken de behoefte en gewenste spreiding voor speel- en ontmoetingsplekken voor jong en oud. We leggen hierbij ook een relatie met de aanpak van overlast door jongeren. In een nog op te stellen Nota Speelplekken brengen wij de fysieke speel- en ontmoetingslocaties in kaart. We kijken daarbij in ieder geval

naar een goede verdeling tussen en binnen de kernen, de (natuurlijke) inrichting van de speel- of ontmoetingsplek en of iedereen (ook kinderen met een beperking) hier kan spelen of verblijven. In iedere inspectieronde van de speelplekken toetsen we standaard op die uitgangspunten. In het kader van de herinrichting Angerlo gaan we een speelplek inrichten met deze uitgangspunten. Dit kan als voorbeeld dienen voor de nog op te stellen Nota Speelplekken.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Het plan voor het aanpassen van speeltuinen is opgeleverd. Voor de aankomende periode (2026-2027) staan onder andere de volgende speel- en ontmoetingslocaties op de planning:

- omvorming van de grote speeltuin aan de Catharinastraat, Lobith tot een vrijwel volledig inclusieve speelvoorziening;
- vervolgens wordt wijkgericht gewerkt, te beginnen in De Horst, waar samen met inwoners een participatietraject wordt doorlopen;
- na De Horst volgt De Methen.

5.6.7 Wij bevorderen de toegankelijkheid van de openbare ruimte 2023-2026

Het is belangrijk dat iedereen van de openbare ruimte gebruik kan maken en dat deze voor iedereen (ook voor mensen met een beperking) toegankelijk is. Bij de reguliere schouwen van de openbare ruimte wordt toegankelijkheid een vast onderdeel. In nieuwe projecten besteden wij standaard aandacht aan de toegankelijkheid.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Bij de revitaliseringsprojecten en groot onderhoud van de openbare ruimte nemen wij toegankelijkheid en bereikbaarheid mee in de plannen. Door het betrekken van alle doelgroepen bij het participatieproces proberen wij een zo inclusief mogelijke openbare ruimte te creëren.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Baten				
Primitieve begroting 2026-2029	2.250	2.250	2.249	2.249
1e voortgangsrapportage 2026	344	63	63	63
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2026	0	0	0	0
Totale baten tot de 2e voortgangsrapportage	**2.594**	**2.313**	**2.312**	**2.312**
Mutaties in deze voortgangsrapportage (baten)				
2. Actualisatie bestaand beleid	200	**0**	0	0

Budgetmutatie voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen	200	0	0	0
5. Mutaties < € 100.000	77	**0**	0	0
Budgetmutatie sportbedrijf	77	0	0	0
Totaal gemuteerde baten	**277**	**0**	**0**	**0**
Totale baten in deze voortgangsrapportage	**2.871**	**2.313**	**2.312**	**2.312**
Lasten				
Primitieve begroting 2026-2029	14.603	14.480	14.495	14.471
1e voortgangsrapportage 2026	776	1.121	1.076	1.115
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2026	-133	42	42	42
Totale lasten tot de 2e voortgangsrapportage	**15.246**	**15.644**	**15.613**	**15.628**
Mutaties in deze begroting (lasten)				
2. Actualisatie bestaand beleid	200	**-154**	0	0
Actualisatie investeringen openbaar groen en sport	0	-154	0	0
Budgetmutatie voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen	200	0	0	0
5. Mutaties < € 100.000	2	**9**	16	17
Actualisatie budget afschrijving gebouwen	5	5	5	5
Actualisatie budget afschrijvingen	0	0	0	0
Actualisatie budget overheidsbrede dienstverlening	5	5	5	5
Actualisatie budget subsidie zwembad de Boskuul	7	7	7	7
Actualisatie investeringen revitaliseringsprojecten	0	-8	-1	0
Budgetmutatie sportbedrijf	-15	0	0	0
Totaal gemuteerde lasten	**202**	**-145**	**16**	**17**
Totale lasten tot de voortgangsrapportage	**15.447**	**15.499**	**15.629**	**15.645**
Saldo baten en lasten	**-12.576**	**-13.186**	**-13.316**	**-13.332**
Onttrekkingen				
Primitieve begroting 2026-2029	259	259	259	259
1e voortgangsrapportage 2026	284	54	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2026	0	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2026	33	33	33	33
Totaal onttrekkingen reserves	575	**345**	291	291
Toevoegingen				
Primitieve begroting 2026-2029	0	0	0	0

1e voortgangsrapportage 2026	0	0	0	0
Kadernota 2027	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2026	0	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2026	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	0	0	0	0
Saldo reserve mutaties	**575**	**345**	**291**	**291**
Saldo gerealiseerd resultaat	**-12.001**	**-12.841**	**-13.025**	**-13.041**

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
2. Actualisatie bestaand beleid				
Actualisatie investeringen openbaar groen en sport	**0**	**154**	**0**	**0**

We hebben de investeringsbudgetten van openbaar groen en sport nagelopen. Van een tweetal investeringsbudgetten, uitbreiding bomen en reguliere vervangingen groen, wordt een deel van het budget van 2026 naar 2027 verplaatst. De kapitaallasten (€ 15.000) hiervan worden gecorrigeerd.
Tevens wordt één budget voor de vervanging van het kunstgras op Hengelder verplaatst van 2026 naar 2027. De kapitaallasten (€ 139.000) hiervan worden gecorrigeerd.
Dit heeft totaal een eenmalig positief effect in 2027 van € 154.000 in programma 5.
Daarnaast wordt groot onderhoud uitgevoerd in verband met het asfalt op grafveld F en onttrokken uit de hiervoor bestemde voorziening. Dit is een budgettair neutrale wijziging.

Budgetmutatie voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen	**0**	**0**	**0**	**0**

Sinds 2021 is de gemeente weer verantwoordelijk voor het planmatig onderhoud van de sportaccommodaties. Op gymzaal De Bem na zijn het zwembad, de sporthallen en gymzalen uit de jaren '60 t/m '80. De afgelopen jaren zijn diverse kleinere vervangingen vanuit het meerjarenonderhoudsplan uitgevoerd, maar zijn grote vervangingen veelal uitgesteld door beperkt budget vanuit de voorziening. Om het planmatig onderhoud beter op orde te krijgen dient de voorziening voor onderhoud gemeentelijke gebouwen verhoogd te worden.
De verhoging van deze voorziening kan deels opgevangen worden met een eenmalige en daarnaast deels met een structurele teruggave van het gebruikersaandeel van de energielasten van sportpark Hengelder. De inning van het gebruikersaandeel van de energielasten wordt geïnd door Ataro en stond voor de jaren 2023-2025 nog op de rekening courant van Ataro. Het eenmalige bedrag van € 200.000 wordt dit jaar op rekening van de gemeente gestort en gestort in de voorziening. Dit betreft een budgettair neutrale wijziging. De structurele verhoging van de voorziening is verwerkt in de begroting 2027.

Totaal mutaties	**0**	**154**	**0**	**0**

6. SOCIAAL DOMEIN

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden maatschappelijke ontwikkeling, jeugd, arbeidsparticipatie, leefbaarheid en wijkgericht werken, vrijwilligers- en mantelzorgbeleid. Samen vormen deze beleidsvelden het sociaal domein. Voor het realiseren van de opgaven in het sociaal domein nemen we ook onderdelen uit de beleidsvelden sport, cultuur, veiligheid, ruimtelijke ordening en volkshuisvesting, gezondheid en onderwijs mee die bij andere programma's zijn ondergebracht.
Op 26 juni 2024 is de visie en integrale nota sociaal domein 2024-2040 vastgesteld. Dit document is gemaakt samen met input van onze inwoners, maatschappelijke partners, collega's, participatieraad, het college en gemeenteraad.
In de visie sociaal domein 2020 – 2023 lag de nadruk op financiële beheersbaarheid en haalbaarheid. Er was minder aandacht voor onder andere sociale verbinding, de invloed van leefstijl en het benutten van gemeenschapskracht. Nu willen we meer bouwen en ontwikkelen, met aandacht voor bestaanszekerheid en gelijke kansen voor iedereen. We gaan samen aan de slag met de huidige opgaven en vraagstukken in het sociaal domein, vanuit een andere houding. Daarbij houden we de drie kernwaarden van de gemeente Zevenaar voor ogen: samenwerking, resultaatgerichtheid en klantgerichtheid.

Onze visie:
"In de gemeente Zevenaar staan het sociale netwerk, gezondheid en leefbaarheid centraal. We werken aan de mogelijkheden voor iedereen om een eigen, zelfstandig en betekenisvol leven te leiden. Dit vanuit een stabiele (financiële) basis en gelijke kansen voor iedereen. In een prettige en gezonde leefomgeving. Met en voor elkaar. Zo maken we Zevenaar een nog fijnere plek om te wonen, werken en leven!"

Deze visie en integrale nota:
geven aan wat voor gemeente we willen zijn;
geven richting aan beleid en uitvoering binnen het sociaal domein;
sluiten aan op de woonzorgvisie, omgevingsvisie en onze visie op de dienstverlening.

Om het beleid en de uitvoering vorm te geven, hebben we zes bouwstenen beschreven. Dit zijn:
1. bestaanszekerheid;
2. sociale basis;
3. leefbaarheid;
4. gezondere leefstijl;
5. kansrijk en veilig opgroeien;
6. veerkrachtig ouder worden.

De concrete vertaling van alle doelen, keuzes en uitdagingen in de bouwstenen staan in het uitvoeringsplan 2025-2028. Bij de uitwerking houden we rekening met de volgende uitgangspunten:
- iedereen doet ertoe en is van waarde (inclusie);
- de mens staat centraal (positieve gezondheid);
- voorkomen is beter dan genezen (preventie);
- niet ieder probleem vraagt om een professional voor de oplossing (normaliseren);
- de kosten gaan soms voor de baten uit (investeren);
- we maken het mogelijk houding (we denken in oplossingen).

Ontwikkelingen

Sociale Basis

In de visie en integrale nota sociaal domein 2024-2040 is een belangrijke plaats ingeruimd voor het versterken van de sociale basis. Om een impuls te geven aan het versterken van de sociale basis en het sterke lokale team heeft de raad in januari 2026 een reserve sociaal domein ingesteld. Uit deze reserve kunnen voorstellen worden gedaan om zowel de sociale basis als het Lokaal Team te versterken. Deze middelen zijn beschikbaar voor incidentele uitgaven. .
Een belangrijk punt voor de komende jaren is dat veel geld dat we nu inzetten voor de sociale basis nog tijdelijk is, veelal afkomstig vanuit landelijke akkoorden als GALA en IZA. In het kader van de financieel

gezonde toekomst willen we besparen op geïndiceerde zorg. Daarvoor is het nodig dat blijvend en structureel geïnvesteerd wordt in de sociale basis. Zowel incidentele als structurele investeringen zullen steeds meer getoetst worden op te behalen rendement. In 2026 werken we in regioverband aan de Werkagenda 2027 e.v. in het kader van het AZWA, het Aanvullend Zorg- en Welzijn Akkoord. Hierin komen financiering en opdrachten voor het lokale welzijns- en gezondheidslandschap samen. De verwachting is dat de Werkagenda Q1 2027 wordt vastgesteld.

Sterke lokale teams
Het komende jaar zal er regionaal en lokaal geïnvesteerd worden in het (verder) vormgeven van een Sterk Lokaal Team. We volgen hiervoor het lokale implementatieplan. Regionaal word er gewerkt aan de Regiovisie Jeugd. Middels een brede klankbordgroep wordt er zoveel mogelijk input verzameld. De verwachting is dat de Regiovisie Jeugd december 2026 wordt opgeleverd.

Asiel, opvang en inburgering
De Liemerse gemeenten werken samen op het terrein van opvang en huisvesting van nieuwkomers. In het derde kwartaal nemen de colleges van de gemeenten een besluit over het samenvoegen van de taakstellingen tot één gezamenlijke taakstelling. Het doel hiervan is om uitruil van taakstellingen tussen gemeenten mogelijk te maken en te voldoen aan de verplichtingen vanuit de Spreidingswet.
In het tweede halfjaar brengen we de gevolgen van het Asiel- en Migratiepact in beeld, samen met de gevolgen van de lage mutatiegraad van sociale huurwoningen. Samen met de woningcorporaties en Refugee Team stellen we een plan op om hiermee om te gaan.
Binnen de uitvoering van de Wet inburgering 2021 werken we aan het verkleinen van de wachtlijsten. Ook bereiden we de nieuwe aanbesteding voor van de onderwijsroute en een specifieke route voor jonge inburgeraars. Daarnaast bereiden we deelname voor aan een regionale pilot startbanen, zodat meer statushouders vanaf het begin van hun inburgering aan het werk gaan.
Samen met 1Stroom en RSD de Liemers voeren we een programma uit gericht op de mentale weerbaarheid van statushouders. Hiervoor ontvangen we subsidie vanuit het Europees Sociaal Fonds.

Maatschappelijke ondersteuning en mentale gezondheid
Op basis van het verbeterplan werken we aan een effectievere en efficiëntere uitvoering van de Wmo door het optimaliseren van processen en het versterken we de (interne) samenwerking. Met woningcorporatie is de samenwerking versterkt. Dit vooral gericht op Wmo woningaanpassingen, scootmobielstallingen en deelscootmobielen. Dit laatste samen met de gemeente Duiven.
Samen met de gemeenten Duiven, Doesburg en Westervoort is de Europese aanbesteding voor de levering en het onderhoud van Wmo hulpmiddelen gerealiseerd. Dit om per april 2027 een nieuwe overeenkomst voor maximaal 10 jaar te hebben.
Regionaal is de transformatie van beschermd wonen naar beschermd thuis verder vormgegeven door onder andere de regionale inkoop. Lokaal krijgt de sociale basisinfrastructuur (netwerk) voor kwetsbare inwoners steeds meer en beter vorm. Met de zgn. ambulantiseringsmiddelen investeren we hiervoor in samenwerking met maatschappelijke partners. Onder andere de Herstelacademie en de Wijk GGD dragen bij aan de ontwikkeling die samenhangt met het Mentaal Gezondheidsnetwerk (MGN) De Liemers.
Tot slot werken we samen met de doelgroep en hun vertegenwoordigers aan het versterken van de mantelzorgondersteuning. Dit om te komen tot een ondersteuningsaanbod voor mantelzorgers die gelijkgericht is (is de landelijke opgave), maar vooral ook passend is bij de behoefte van onze lokale mantelzorgers.

BUIG-tekort
De gemeente Zevenaar heeft al jaren een structureel tekort op het BUIG-budget. Tegen de verdeelsystematiek lopen juridische procedures, waarvan de uitspraken in het najaar van 2026 worden verwacht. Ook voor 2026 wordt een tekort voorzien; na de definitieve BUIG-beschikking in oktober wordt beoordeeld of een vangnetuitkering kan worden aangevraagd. Tegelijkertijd zijn maatregelen genomen om het tekort te beperken, zoals meer plaatsingen met loonkostensubsidie en de inzet van Direct Werk.

Sociaal ontwikkelbedrijf en kernvoorziening sociale infrastructuur
Binnen de arbeidsmarktregio Midden-Gelderland wordt verder gewerkt aan de versterking van de regionale arbeidsmarktinfrastructuur. Scalabor ontwikkelt zich daarbij door als regionaal sociaal ontwikkelbedrijf en coördinator van de kernvoorziening sociale infrastructuur. Deze kernvoorziening ondersteunt inwoners met

een ondersteuningsbehoefte bij arbeidsontwikkeling, participatie en de stap naar duurzaam werk. Voor Zevenaar biedt dit meer mogelijkheden om inwoners gebruik te laten maken van regionale expertise, ontwikkeltrajecten en werkgeversnetwerken, waarbij de verbinding met het Werkcentrum Midden-Gelderland verder wordt versterkt.

Armoede en Schulden
Op 1 januari 2027 treedt fase 3 van de Participatiewet in balans in werking. In deze fase wordt het voor gemeenten mogelijk om de individuele inkomenstoeslag niet alleen op aanvraag toe te kennen, maar ook ambtshalve.
Doel van deze wijziging is om de toeslag voor een grote groep kwetsbare inwoners niet langer op aanvraag, maar ambtshalve (automatisch) toe te kennen. Hiermee sluit de gemeente Zevenaar proactief aan bij de landelijke herziening van de Participatiewet (Participatiewet in balans), waarin het verminderen van administratieve lasten en het bestrijden van armoede door het tegengaan van 'niet-gebruik' centraal staat.

Beleidskaders
- Visie en integrale nota sociaal domein 2024-2040 (2024)
- Uitvoeringsplan sociaal domein 2025-2028 (2025)
- Nota Armoede en Schulden (2025)
- Beleidsplan Sport en Bewegen 2021-2028
- Het Participatiekompas (2025)
- Kadernota Samen aan Zet 2022 en verder (transformatie beschermd wonen naar beschermd thuis)
- Plan onderwijskansenbeleid 2024-2027
- Bestuurlijke opdracht RSD 2024-2026
- Re-integratieverordening 2024
- Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Zevenaar 2024
- Nadere regels- en beleidsregels maatschappelijke ondersteuning gemeente Zevenaar 2026
- Verordening jeugdhulp 2025 inclusief beleidsregels en nadere regels
- Convenant Schoolveiligheid (Financiële en inhoudelijke onderlegger: Samenwerkingsagenda Veilig en Zorgzaam Schoolklimaat)
- Lokaal Uitvoeringsplan Samen Veilig 2024-2028
- Beleidsregels toezicht en handhaving kinderopvang 2026

WAT WILLEN WE?

6. Sociaal domein

Wij willen dat iedereen kan meedoen in de samenleving. Mensen die hier hulp bij nodig hebben ondersteunen we zo goed mogelijk. We richten ons op preventie: voorkomen is beter dan genezen. Als problemen eerder gesignaleerd worden, kan er op een laagdrempelige manier een oplossing gezocht worden. Voor werkzoekenden zetten we primair in op het vinden van passend werk.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 1e VGR	Status 2e VGR
6.2.2 Wij bieden een herkenbare toegang tot het sociaal domein	2023-2026		
6.2.3 Wij verbeteren de afspraken en sturen op het aantal contracten met (regionale) aanbieders van jeugdzorg en wmo	2022-2026		
6.2.4 Wij werken efficiënt en eenvoudig in het sociaal domein	2022-2026		
6.2.6 Wij volgen de landelijke (financiële) ontwikkelingen rondom jeugdzorg	2022-2026		
6.4.1 Wij willen een passende uitvoering van de Participatiewet	2022-2027		

6.2 Ondersteunen van inwoners door passende jeugd- en maatschappelijke zorg, hulp en ondersteuning aan te bieden

6.2.2 Wij bieden een herkenbare toegang tot het sociaal domein 2023-2026

De toegang tot het sociaal domein moet zowel fysiek, telefonisch als elektronisch te benaderen zijn. De inwoner met een ondersteuningsvraag kan rekenen op goede informatie en advies, kortdurende ondersteuning, verwerking van een hulpvraag, een beschikking en/of een doorverwijzing naar een ander loket, zoals het Centrum voor Indicatiestelling Zorg (CIZ) voor ondersteuning vanuit de Wet Langdurige Zorg of zorg op basis van de Zorgverzekeringswet (ZVW).
De komende jaren zetten wij in op het bieden van een integrale intake voor inwoners met ondersteuningsvragen. Daarbij kijken wij ook naar integrale dienstverlening. Ook voor andere professionals, die contact hebben met inwoners van de gemeente Zevenaar is de toegang tot hulp en ondersteuning een herkenbare en belangrijke partner. Voor inwoners die geen ondersteuningsvraag hebben (maar wel problemen kennen) en multi-probleem casussen bieden wij een integrale aanpak van de vraagstukken.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Wij bieden een herkenbare toegang tot het sociaal domein. Het Klant Contact Centrum (KCC) is het eerste aanspreekpunt. De nieuwe visie sociaal domein/ integrale nota zal in sterke mate bijdragen aan de integrale blik. Aan de hand van het verbeterplan wordt gewerkt aan procesoptimalisatie.

6.2.3 Wij verbeteren de afspraken en sturen op het aantal contracten met (regionale) aanbieders van jeugdzorg en wmo 2022-2026

De kwaliteit van de zorg aan onze jeugdigen monitoren we continu door middel van cliëntervaringsonderzoeken, accountgesprekken en controle op doelmatigheid, rechtmatigheid en kwaliteit. In de aanbestedingstrajecten hebben wij altijd aandacht voor de kwaliteit van de zorg. Voor wat betreft contracten met jeugdhulpaanbieders en Wmo-zorgaanbieders sluiten we aan bij de regionaal aangestuurde inkooptrajecten van de MGR sociaal domein Centraal Gelderland. Bij iedere inkoopronde sturen wij op het afsluiten van langer lopende contracten en het verminderen van het aantal aanbieders.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

De verlenging en/of nieuwe inkoop van contracten is een doorlopend proces. We kijken kritisch naar bestaande afspraken en convenanten en sturen op kwaliteit. Zevenaar heeft een actieve rol in de regionale werkgroepen.
Het clientervaringsonderzoek Jeugd en Wmo over 2025 wordt najaar 2026 opgeleverd. De kwaliteiten en verbeterpunten uit het rapport worden integraal opgepakt met de managers van de uitvoerende teams binnen het sociaal domein.

6.2.4 Wij werken efficiënt en eenvoudig in het sociaal domein 2022-2026

Binnen het sociaal domein willen we werken vanuit vertrouwen met minder regeldruk en betere efficiëntie. We hebben de ambitie om een betere balans tussen uitgaven en daadwerkelijke zorg te realiseren en minder geld te besteden aan administratieve taken. Met eenvoudig werken willen we geld besparen, aangezien onnodige regels en processen geld kosten. Door te vertrouwen op onze professionals binnen het sociaal domein is er minder verantwoording en administratie nodig.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

We volgen de regionale en landelijke ontwikkelingen (o.a. hervormingsagenda, toekomstscenario en eigen bijdrage Wmo) waarbij minder regeldruk, een eenduidige werkwijze en betere monitoring hoog op de agenda staan. We volgen en anticiperen op deze ontwikkelingen. We toetsen de werkprocessen binnen jeugd intern op efficiëntie en noodzaak en op de regionale herstructurering die eraan komt. Ook de (meeste) werkprocessen binnen Wmo zijn getoetst op efficiëntie en worden aan de hand van het verbeterplan verder geoptimaliseerd.

6.2.6 Wij volgen de landelijke (financiële) ontwikkelingen rondom jeugdzorg 2022-2026

Sinds de invoering van de Jeugdwet (2015) is jeugdzorg voortdurend in ontwikkeling. Wij nemen actief deel aan relevante regionale overleggen (via de MGR sociaal domein Centraal Gelderland) en blijven op de hoogte van de ontwikkelingen en oefenen waar mogelijk invloed uit.
Wij volgen de ontwikkelingen via de VNG nauwgezet. Verder volgen wij ook de landelijke ontwikkelingen op het gebied van innovatie. Best–practices nemen we (indien mogelijk) over in Zevenaar.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Zevenaar heeft een actieve rol in de regio en is nauw betrokken bij de ontwikkelingen rondom de Hervormingsagenda en het Toekomstscenario Kind en Gezinsbescherming, zowel op beleids- als bestuurlijk niveau.

6.4 Stimuleren van de deelname van meer inwoners aan het arbeidsproces

6.4.1 Wij willen een passende uitvoering van de Participatiewet 2022-2027

We houden meer rekening met de menselijke maat bij de uitvoering van de Participatiewet, bijvoorbeeld door het aanpakken van hardheden en knelpunten bij de uitvoering van de Participatiewet. Daarbij hebben we tevens aandacht voor de vorm van onze handhaving.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

De implementatie van de Participatiewet in Balans verloopt volgens planning. De bijbehorende verordeningen worden eind 2026 aan de raad aangeboden. Onderdelen die hierop vooruitlopen en uitvoerbaar zijn, zijn inmiddels ingevoerd.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Baten				
Primitieve begroting 2026-2029	18.110	18.948	19.622	19.629
1e voortgangsrapportage 2026	5.994	1.102	1.090	1.090
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2026	-2.600	-3.100	-3.100	-3.100
Totale baten tot de 2e voortgangsrapportage	**21.505**	**16.951**	**17.612**	**17.619**
Mutaties in deze voortgangsrapportage (baten)				
1. Autonome ontwikkelingen	-253	**-668**	-337	-337
Budgetmutatie uitkeringslasten/-baten (BUIG)	84	0	0	0
Budgetmutatie uitstel abonnementstarief Wmo	0	-331	0	0
Budgetmutatie Wet inburgering	-337	-337	-337	-337
Totaal gemuteerde baten	**-253**	**-668**	**-337**	**-337**
Totale baten in deze voortgangsrapportage	**21.252**	**16.283**	**17.275**	**17.282**
Lasten				
Primitieve begroting 2026-2029	84.283	83.383	82.237	81.729
1e voortgangsrapportage 2026	7.016	1.479	1.099	1.099
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2026	-2.600	-3.100	-3.100	-3.100
Totale lasten tot de 2e voortgangsrapportage	**88.699**	**81.762**	**80.236**	**79.728**
Mutaties in deze begroting (lasten)				
1. Autonome ontwikkelingen	252	**-363**	-438	-3.194
Algemene uitkering - Meicirculaire 2026	0	-26	-101	-2.857
Budgetmutatie uitkeringslasten/-baten (BUIG)	589	0	0	0
Budgetmutatie uitstel abonnementstarief Wmo	0	0	0	0
Budgetmutatie Wet inburgering	-337	-337	-337	-337
5. Mutaties < € 100.000	162	**36**	11	11
Actualisatie budget afschrijving gebouwen	-14	-14	-14	-14
Actualisatie budget jeugdhulp aan kinderen in een AZC	18	18	18	18
Actualisatie budget Participatiebudget	37	27	27	27
Budgetmutatie aanpak problematische schulden	49	0	0	0
Budgetmutatie Alleenverdienersproblematiek	61	0	0	0
Budgetmutatie bijdrage GR SDL-RSD	19	0	0	0
Budgetmutatie faciliteitenbesluit opvangcentra	25	0	0	0
Budgetmutatie gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen	6	0	0	0

Budgetmutatie Kinderopvang SMI	-5	-20	-20	-20
Budgetmutatie kosten kinderopvang pleegzorg	25	25	0	0
Budgetmutatie minimabeleid	-60	0	0	0
Totaal gemuteerde lasten	**414**	**-327**	**-427**	**-3.183**
Totale lasten tot de voortgangsrapportage	**89.112**	**81.436**	**79.809**	**76.545**
Saldo baten en lasten	**-67.861**	**-65.153**	**-62.533**	**-59.263**
Onttrekkingen				
Primitieve begroting 2026-2029	229	99	99	24
1e voortgangsrapportage 2026	420	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2026	0	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2026	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	649	99	99	24
Toevoegingen				
Primitieve begroting 2026-2029	225	0	0	0
1e voortgangsrapportage 2026	0	0	0	0
Kadernota 2027	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2026	0	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2026	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	225	0	0	0
Saldo reserve mutaties	**424**	**99**	**99**	**24**
Saldo gerealiseerd resultaat	**-67.436**	**-65.054**	**-62.434**	**-59.239**

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
1. Autonome ontwikkelingen				
Algemene uitkering - Meicirculaire 2026	**0**	**26**	**101**	**2.857**

In de kaderbrief 2027-2030 informeerden wij u over de gevolgen van de meicirculaire 2026 voor de gemeente Zevenaar. In de meicirculaire 2026 is een compensatie opgenomen voor loon- en prijsontwikkeling. Dit bedrag reserveren wij voor indexatie van de verschillende onderdelen in onze begroting. Daarnaast is het voornemen van het Rijk om vanaf 2029 de huishoudelijke hulp uit de Wmo te halen. Tot op heden is het echter onduidelijk of en in welke mate gemeenten deze kosten moeten blijven maken vanaf 2029. Om die reden staat de provincie toe deze post budgettair neutraal op te nemen.

Budgetmutatie uitkeringslasten/-baten (BUIG)	**-505**	**0**	**0**	**0**

Op basis van de prognose van de Regionale Sociale Dienst (RSD-de Liemers) van de te verwachten hogere uitkeringslasten actualiseren wij de ramingen. De prognose is gebaseerd op de BUIG uitgaven tot en met juni 2026 waarbij het tekort op de BUIG voor Zevenaar is geprognosticeerd op 5,3%. Hierbij is nog geen rekening gehouden met actualisatie van de bijdrage van het Rijk, deze is nog gebaseerd op het in april 2026 gepubliceerde bijgestelde nader voorlopig budget inkomensdeel (BUIG). Gelet op het tekort (dit is >5%) houden we rekening met de te verwachten compensatie op grond van de 'vangnetregeling'. Door de hogere lasten verwachten wij een nadeel in 2026 van € 589.000. Een deel van het verwachte tekort hangt samen met de inzet van loonkostensubsidies (LKS), die in Zevenaar boven de doelstelling ligt. Door de afwijkende financieringswijze van LKS binnen de BUIG-systematiek kan het uiteindelijke BUIG-resultaat gunstiger uitvallen dan nu wordt geraamd. Het definitieve effect kan echter pas achteraf worden vastgesteld. Het voordeel door de compensatie (vangnetregeling) bedraagt € 23.000 en het in april jl. gepubliceerde nader voorlopig budget € 61.000. Per saldo verwachten wij een nadelig resultaat 2026 voor de uitkeringslasten/-baten € 505.000.

Budgetmutatie uitstel abonnementstarief Wmo	**0**	**-331**	**0**	**0**

Het Rijk heeft de invoering van de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage Wmo met een jaar uitgesteld van 1 januari 2027 naar 1 januari 2028. Daarom wordt de korting op de algemene uitkering ook uitgesteld met één jaar. Voor Zevenaar betekent dit dat de geraamde eigen bijdrage van € 331.000 vervalt. In samenhang met de algemene uitkering is deze mutatie budgettair neutraal.

Budgetmutatie Wet inburgering	**0**	**0**	**0**	**0**

De specifieke uitkering van het Rijk voor de Wet inburgering wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van specifieke indicatoren. De ramingen van de baten en de lasten voor 2026 e.v. jaren zijn hierop aangepast. Wij verlagen de baten en de lasten structureel met € 337.000. Deze aanpassing is budgettair neutraal.

Totaal mutaties	**-505**	**-305**	**101**	**2.857**

7. VOLKSGEZONDHEID EN DUURZAAMHEID

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden volksgezondheid, milieu en duurzaamheid. Volksgezondheid richt zich op een gezonde leefomgeving en leefstijl. Milieu richt zich op de onderdelen lucht, geluid, bodem, externe veiligheid en duurzaamheid (klimaat).
Over duurzaamheid/klimaat zijn in het Nationaal Klimaatakkoord afspraken gemaakt waarbij de uitvoering bij de gemeenten is belegd. De aanpak en invulling van Zevenaar is onderverdeeld in de 'resultaten': energietransitie, warmtetransitie, circulaire economie/Fairtrade gemeente en klimaatadaptatie.

Ontwikkelingen

Volksgezondheid
Gemeenten hebben de wettelijke taak zorg te dragen voor de publieke gezondheidszorg voor hun inwoners. Deze publieke gezondheidszorg wordt uitgevoerd door de GGD (VGGM) en biedt gezondheidsbeschermende en gezondheidsbevorderende maatregelen voor alle inwoners (Algemeen Publieke Gezondheidszorg) en preventieve jeugdgezondheidszorg voor 0-18 jarigen (Jeugdgezondheidszorg). In Q2 2026 is de Regionale Nota Volksgezondheid vastgesteld. Omdat deze regionale nota een logisch vervolg is op de landelijke nota en volledig aansluit op de lokale ontwikkelingen in het sociaal domein, volgend uit Visie Sociaal Domein, GALA, IZA en AZWA, hanteren we deze regionale nota tevens als lokaal beleid. Daarmee voldoen we meteen aan de verplichting om binnen twee jaar na het verschijnen van de landelijke nota (2025), lokaal beleid vast te stellen. De volgende drie regionale speerpunten zijn hierbij bestuurlijk bepaald:
1. vergroten vaccinatiebereidheid
2. integrale suïcidepreventie
3. versterken van de samenwerking

Riolering
Een groot deel van de riolering binnen de gemeente Zevenaar is aangelegd in de jaren zestig en zeventig en bereikt geleidelijk het einde van de technische levensduur. Om storingen en verzakkingen te voorkomen, wordt de technische staat periodiek geïnspecteerd en worden noodzakelijke vervangingen planmatig uitgevoerd. Rioolvervangingen worden waar mogelijk gecombineerd met een integrale revitalisering van de openbare ruimte, zoals eerder is gerealiseerd in Angerlo en Bloemenkamp en momenteel plaatsvindt in Lobith, Pannerden en Schrijvershoek. Ondanks inspecties en onderhoud blijft een restrisico op falen van de riolering bestaan. De gevolgen van een instorting kunnen aanzienlijk zijn en leiden tot schade aan de openbare ruimte, verminderde bereikbaarheid en risico's voor de openbare veiligheid. Door tijdig te investeren in vervanging en deze te koppelen aan integrale revitaliseringsprojecten worden deze risico's beperkt. Tegelijkertijd wordt gewerkt aan een toekomstbestendige openbare ruimte.

Warmtetransitie
De Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgiw), het Besluit gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Bgiw) en de te ontwikkelen Ministeriele Regeling treden naar verwachting op uiterlijk 1 januari 2027 in werking, een jaar later dan werd voorzien. Daarom is vanuit de minister geadviseerd om gemeenten tot 31 december 2027 de tijd te geven om hun warmteprogramma's vast te stellen (zie ook 7.3.1).

Warmteprogramma - energieprogramma
Vanwege de relatie tussen elektriciteit, netcongestie en de warmtetransitie zal het warmteprogramma (verplicht onderdeel vanuit de Omgevingswet) een onderdeel worden van het energieprogramma (zie ook 7.3.1).

Energiesysteem en netcongestie
De ontwikkelingen over slimme energiesystemen en handelingsperspectief geven bij netcongestie gaan snel. Energie zal steeds meer een rol spelen in ruimtelijke beslissingen zoals woningbouw, bedrijventerreinontwikkeling en (logistieke) laadinfrastructuur. De verwachting is dat er in Q3-Q4 2026 meer duiding komt. Dan zal ook duidelijk worden welke maatregelen we als gemeente kunnen treffen en welke middelen hiervoor nodig is.

Warmtenet stad Zevenaar en warmtebedrijf
Voor het benutten van de restwarmte van de AVR voor een warmtenet in stad Zevenaar is een publiek warmtebedrijf nodig dat uiteindelijk zorgt voor de aanleg, exploitatie en levering van deze warmte naar de afnemers (inwoners en bedrijven) (zie ook 7.3.2)

Beleidskaders

- Visie en integrale nota sociaal domein 2024-2040
- Uitvoeringsplan sociaal domein 2025-2028
- Watertakenplan de Liemers 2022-2026 (2022)
- Uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie (DPRA) (2022)
- Integraal beleidsplan openbare ruimte 2022-2032 (2022)
- Beheerplan water en riolering (2022)
- Beheerplan begraafplaatsen (2022)
- Milieubeleidsplan 2013-2030 Zevenaar
- Beleidsvisie Externe Veiligheid 2012 Zevenaar
- Nota Bodembeheer 2011 Zevenaar
- Geluidbeleid 2008 Zevenaar
- Integrale laadvisie gemeente Zevenaar 2022
- Klimaatplan "Op weg naar een klimaatneutrale organisatie"
- Uitvoeringsprogramma klimaatneutrale organisatie

WAT WILLEN WE?

7. Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid

Wij willen een bijdrage leveren aan een gezonder Zevenaar. Dit bereiken we door meer dan een goede gezondheidszorg alleen. De omgeving waarin we leven is ook belangrijk om ons geestelijk en lichamelijk fit te voelen. We werken ook aan een duurzame samenleving. Zo borgen we de toekomstbestendigheid en leefbaarheid van de samenleving voor onze toekomstige generaties.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 1e VGR	Status 2e VGR
7.1.1 Wij optimaliseren de aanwezigheid van AED's in wijken en dorpen	2022-2026		
7.2.2 Wij verduurzamen onze eigen organisatie en vastgoed	2025-2026		
7.2.3 Wij werken in de regio samen aan de regionale energiestrategie	2023e.v.		
7.2.4 Wij zetten in op energiebesparing	2023-2026		
7.2.5 Wij verruimen de laadinfrastructuur voor elektrische auto's	2022-2026		
7.3.1 Wij voeren de plannen van de Warmtevisie uit	2023-2026		
7.3.2 Wij zetten in op een warmtenet en het gebruik van restwarmte	2023-2026		
7.4.2 Wij werken aan de opgave circulaire economie, ook via de Groene Metropoolregio	2023-2026		
7.4.3 Wij vernieuwen het afvalbeleid	2024-2026		
7.5.1 Wij nemen maatregelen ter voorkoming van wateroverlast en droogte	2023-2026		

7.1 Verbeteren van de volksgezondheid in Zevenaar

7.1.1 Wij optimaliseren de aanwezigheid van AED's in wijken en dorpen 2022-2026

Er zijn in de afgelopen periode al de nodige AED's geplaatst in wijken en dorpen. We beoordelen in de komende periode of er nog aanvulling gewenst is en hoe we het beheer borgen. We onderzoeken een subsidieregeling, met name voor opleidingen. Crowdfunding en andere vormen van financiering willen we aanmoedigen.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Niet volgens plan	Gerealiseerd

Door de toekenning door de raad van een deel van de vrijgevallen middelen konden de beoogde aanvullende AED's worden gerealiseerd. Daarmee is uitvoering gegeven aan de collegeopgave om de aanwezigheid van AED's in de wijken en dorpen verder te optimaliseren en kan deze opgave worden afgerond.

Voorstel raad
Wij vragen de raad het resultaat behorende bij de doelstelling te sluiten.

7.2 Inzetten voor uitsluitend gebruik van duurzame vormen van energie

7.2.2 Wij verduurzamen onze eigen organisatie en vastgoed 2025-2026

De CO_2-Prestatieladder zetten we in om als organisatie op de onderdelen energie inkoop, mobiliteit en eigen vastgoed (gemeentehuis, Turmac Cultuurfabriek en de gemeentewerf) 100% CO_2-neutraal zijn.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

In maart 2026 heeft het college het Uitvoeringsprogramma Klimaatneutrale Organisatie vastgesteld. Hiermee geeft de gemeente structureel invulling aan de verduurzaming van de eigen bedrijfsvoering en het gemeentelijk vastgoed. In het tweede kwartaal is gestart met de uitvoering van het programma. Daarnaast heeft het college besloten aan te sluiten bij het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI). In het tweede kwartaal is gestart met het opstellen van het bijbehorende actieplan, waarmee duurzaamheid verder wordt verankerd in de gemeentelijke inkoop.

7.2.3 Wij werken in de regio samen aan de regionale energiestrategie 2023-e.v.

Via de Groene Metropoolregio dragen wij bij aan de totstandkoming van een Regionale Energie Strategie (RES). Het RES moet de energietransitie, het overschakelen van fossiele energie naar duurzame energie, mogelijk maken.
Dit gebeurt bijvoorbeeld via zonnevelden, windturbines of warmte uit de bodem. De gezamenlijke ambitie en de zoekgebieden voor duurzame opwek zijn in het RES 1.0 besluit vastgelegd. Verder is de basis gelegd voor de Regionale Structuur Warmte.
Naast duurzaamheid is ook het ruimtelijk aspect van belang. De regio werkt onder andere via een plan Milieueffectrapportage (MER) aan de onderbouwing van de keuzes, die in de RES 2.0 moeten worden gemaakt.

Status 1e VGR	Status 2e VGR

Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

De Regionale Energie Strategie Arnhem Nijmegen 2.0 is op 10 maart 2026 vastgesteld door het college; de raad is hierover met een raadinformatiebrief geïnformeerd.

7.2.4 Wij zetten in op energiebesparing 2023-2026

De energierekening wordt voor iedereen hoger, de noodzaak en urgentie van de energie- en warmtetransitie is en wordt belangrijker. Daarom moet iedereen mee kunnen doen. We maken slim gebruik van landelijke regelingen en subsidietrajecten. Kennis en kunde worden zoveel mogelijk gedeeld via bestaande platforms/kanalen (zoals het energieloket en energiecoaches). Deelname aan landelijke subsidieregelingen biedt de mogelijkheid van subsidie voor kleine energiebesparende maatregelen. Die deelname zetten wij voort. Ook onze eigen subsidieregeling voor toekomstbestendig wonen blijven we inzetten voor het stimuleren van energiebesparende maatregelen.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Lokale Isolatieaanpak
De Lokale Isolatieaanpak verloopt volgens planning. Inmiddels zijn ruim 900 woningeigenaren geholpen bij het isoleren van hun woning. Daarmee is ruim 30% van de doelstelling bereikt. De uitvoering wordt in 2026 verder voortgezet in overige wijken en dorpen.

Soortenmanagementplan (SMP)
De uitvoering van het Soortenmanagementplan (SMP) verloopt volgens planning. In 2026 zijn de ecologische onderzoeken uitgevoerd en zijn de verblijfplaatsen van beschermde soorten verder in beeld gebracht. Tegelijk vindt afstemming plaats met de provincie over de verdere vergunningverlening. De onderzoeksresultaten vormen de basis voor de vervolgstappen richting een gebiedsgerichte ontheffing in 2027.

Lokale Aanpak Energiearmoede
Na afronding van de Europese aanbestedingsprocedure is in het eerste kwartaal van 2026 gestart met de uitvoering van de Lokale Aanpak Energiearmoede. In het tweede kwartaal zijn de eerste huishoudens begeleid en zijn de eerste aanvragen voor de witgoedregeling in behandeling genomen. Inmiddels zijn circa 200 gesprekken gevoerd op 118 adressen. De aanpak verloopt volgens planning.

Energiebesparing bij bedrijven
De ODGM heeft 12 reguliere controles uitgevoerd op energiebesparing bij bedrijven. Daarnaast zijn via de SPUK-regeling Toezicht en Handhaving Energiebesparing vijf aanvullende controles, vier hercontroles en twee controles in het kader van de onderzoeksplicht uitgevoerd. De resultaten van het energiedashboard worden later in 2026 beschikbaar gesteld.

Stimuleringslening Toekomstbestendig Wonen
De Stimuleringslening Toekomstbestendig Wonen wordt goed benut. In 2026 zijn tot en met het tweede kwartaal 16 leningen verstrekt voor energiebesparende en woningverbeterende maatregelen, met een totale leningwaarde van € 224.895. Daarnaast zijn vijf aanvragen gereserveerd. Doordat de provincie Gelderland 50% van het fonds financiert, leidt iedere gemeentelijke euro tot een verdubbeling van de beschikbare investeringsruimte voor verduurzaming van woningen.

Subsidieregeling Klimaatadaptatiemaatregelen gemeente Zevenaar 2025-2027
Sinds 1 januari 2026 zijn 35 aanvragen ingediend. Het aantal aanvragen voor groene daken blijft achter bij de verwachtingen. Daarom onderzoeken we hoe we de regeling beter onder de aandacht kunnen brengen bij inwoners.

7.2.5 Wij verruimen de laadinfrastructuur voor elektrische auto's 2022-2026

Via een laadvisie willen we aangeven hoe Zevenaar een bijdrage kan leveren aan de totstandkoming van een landelijk dekkend netwerk laadpalen. Wij sluiten daarbij aan op de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL), opgesteld door provincie, gemeenten, marktpartijen en netbeheerders. Wij werken daarvoor samen in de Samenwerkingsregio Oost.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

In de Integrale Laadvisie van de gemeente Zevenaar is berekend dat er in 2025 ongeveer 338 laadpunten nodig zijn om te voldoen aan de verwachte laadbehoefte. Eén laadpaal heeft twee laadpunten. Dit betekent dat er in totaal 169 publieke laadpalen nodig zijn. Op het moment van vaststelling van de laadvisie (21 september 2021) waren er 74 laadpunten in de gemeente, wat neerkomt op 37 publieke laadpalen. Sinds de start van de concessie met Vattenfall op 1 juli 2022 zijn er 62 publieke laadpalen geplaatst. Dit zijn zowel palen op aanvraag ('paal-volgt-auto') als proactief geplaatste laadpalen (voor de vraag uit). Daarnaast lopen er op dit moment nog 22 realisatieprocessen. Het totaal komt daarmee op 121 publieke laadpalen in 2025. Dit blijft achter bij de prognose van 169 publieke laadpalen. Dit wordt veroorzaakt door een vol stroomnet en door bezwaren van inwoners. Toch wordt grotendeels voldaan aan de laadopgave uit de visie omdat er ook semi-publieke laadpalen en een aantal snellaadpunten zijn aangelegd. Daarnaast voorziet Zevenaar in een dekkend netwerk door middel van 'paal-volgt-auto'-aanvragen. Deze vraaggestuurde aanpak sluit goed aan op de werkelijke behoefte van inwoners, omdat laadpalen alleen worden geplaatst bij concrete aanvragen van EV-rijders.

7.3 Werken aan een aardgasvrij Zevenaar in 2050

7.3.1 Wij voeren de plannen van de Warmtevisie uit 2023-2026

Het Nationaal Klimaatakkoord heeft de regie van de warmtetransitie bij de gemeenten neergelegd, om te komen tot alternatieven voor aardgas als warmtebron. In Zevenaar moeten ongeveer 20.000 woningen aardgas vrij worden, waarbij betaalbaarheid en betrouwbaarheid belangrijke uitgangspunten zijn. Dit hebben we vastgelegd in de Warmtetransitievisie (vastgesteld 2019).

De planning om het proces in de wijken en dorpen van Zevenaar te starten om aardgas vrij te worden is vanwege financiële afwegingen bij de kadernota 2020-2023 getemporiseerd. Er is afgesproken dat vanaf 2023 de verdere uitrol versneld opgepakt gaat worden. De planning wordt daarvoor geactualiseerd. In 2023 starten we de uitvoering van de warmtevisie. Daarin staat de aanpak van het energiezuiniger en aardgasvrij maken van de woningen in de gemeente Zevenaar. Per kern dorp, wijk of en buurt wordt bekeken welke de meest logische alternatieven voor aardgas zouden kunnen zijn en wanneer. Er wordt een termijn van 2 jaar ingepland voor overleg en planvorming met de bewoners.

In Angerlo is al een pilot voor de warmtetransitie opgestart. Het opgestelde plan, vastgesteld door de gemeenteraad op 29 september 2021, vormt de basis voor een uitvoeringsplan. Voor het opstellen daarvan wordt gewerkt door alle betrokken partijen (bewoners, woningcorporatie, netbeheerder en gemeente) samen in de Programma Organisatie Angerlo. De ervaringen en uitkomsten van deze pilot zijn waarschijnlijk goed bruikbaar voor de uitrol over rest van de gemeente.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Niet volgens plan	Volgens plan

Warmteprogramma (energieprogramma)
Landelijk was bepaald dat de warmteprogramma's eind 2026 door de gemeenten vastgesteld zouden worden. Vanwege vertraging van de inwerkingtreding van de betreffende wetgeving hebben de gemeenten

de tijd gekregen tot eind 2027. We zijn gestart met het opstellen van het Energieprogramma, waar het Warmteprogramma – een verplicht programma onder de Omgevingswet – onderdeel van is. In 2027 wordt het Energieprogramma opgeleverd.
Vanwege de aanstaande gemeentelijke herindeling wordt onderzocht of we het proces om tot een energieprogramma (inclusief het warmteprogramma) te komen gezamenlijk kunnen uitvoeren.

7.3.2 Wij zetten in op een warmtenet en het gebruik van restwarmte 2023-2026

Met de woningbouwcorporaties en de provincie onderzoekt de gemeente de mogelijkheden van een warmtenet voor de stad Zevenaar. Daarvoor is in 2020 een plan opgesteld. De onderzoeksresultaten geven aanleiding over te gaan tot een intentieovereenkomst (einde 2022) en vervolgens toe te werken naar een samenwerkingsovereenkomst (2023) met als doel de aanleg van een warmtenet.
Verder vindt een onderzoek plaatst naar de mogelijkheden van het door trekken van dit warmtenet naar Didam (gemeente Montferland).

Op het Gelders Eiland is een businesscase in ontwikkeling voor het gebruik van de restwarmte van de steenfabriek in Spijk. De provincie, de gemeente en andere partijen dragen ook bij in de kosten van dit onderzoek.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Warmtenet Spijk
Op basis van de businesscase, de randvoorwaarden van de WIS (Warmtenetten Investeringssubsidie) en de consequenties is geconcludeerd dat zonder het toekennen van de WIS voor het warmtenet Spijk de betaalbaarheid voor de inwoners van Spijk onder druk komt te staan en de realisatie van dit warmtenet niet mogelijk is. Daarom heeft het college samen met onze partners besloten om de intentieovereenkomst Spijk te beëindigen. Hierover is de raad geïnformeerd met een raadsinformatiebrief van 3 februari 2026.[Z/24/484973 /ADV/25/1277624]

Warmtenet stad Zevenaar
Het college blijft inzetten op een verantwoord alternatief voor de toekomstige warmtelevering aan onze inwoners en bedrijven. Uitgangspunt is een haalbaar en betaalbaar alternatief voor aardgas wat in verschillende situaties een andere vertaling zal krijgen. Voor het benutten van de warmte van de AVR voor een warmtenet in Zevenaar is een (publiek) warmtebedrijf nodig dat uiteindelijk zorgt voor de levering van deze warmte naar de afnemers, onze inwoners en bedrijven. Wij werken momenteel aan de businesscase voor dit alternatief. Uw raad wordt in de tweede helft van 2026 verder geïnformeerd.

7.4 Werken aan een volledig circulaire economie in 2050

7.4.2 Wij werken aan de opgave circulaire economie, ook via de Groene Metropoolregio 2023-2026

Een circulaire economie is gericht op het optimaal inzetten en hergebruiken van grondstoffen. Het vormt een gesloten kringloop, waarin producten en grondstoffen hun waarde behouden. Zevenaar heeft als doelstelling in 2030 50% en 2050 100% circulair te zijn. Via een routekaart circulaire economie zetten we routes uit om dat doel te bereiken.
Regionale samenwerking is belangrijk om doelstellingen te behalen die wij niet op lokale schaal kunnen bereiken. Wij nemen deel aan de opgave circulaire regio van de Groene Metropoolregio 2023-2025. Via deze regionale samenwerking bevorderen we circulaire opdrachtgeverschap en inkoop in de grond-, weg en waterbouw.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**

Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

In maart 2026 heeft het college het Uitvoeringsprogramma Klimaatneutrale Organisatie vastgesteld. De doelstelling om in 2030 voor 50% circulair te zijn is hierin vertaald naar concrete acties voor de gemeentelijke organisatie. Daarmee is de circulaire routekaart afgerond en opgenomen in de uitvoering van de klimaatneutrale organisatie.

Voorstel raad
Kennis te nemen van de stand van zaken.

7.4.3 Wij vernieuwen het afvalbeleid 2024-2026

Het plaatsen van ondergrondse containers voor restafval bij hoogbouw is het laatste grote onderdeel van de harmonisatie van het afvalbeleid. Ook het nieuwe aanbiedstation op 7Poort nadert zijn voltooiing. In 2023 kunnen we de effecten van deze ontwikkelingen op het afvalaanbod en de afvalscheiding in kaart brengen. Mede op basis daarvan moet de gemeente brengen we in beeld hoe we verder willen met het afvalbeleid in de toekomst, welke doelen wij nastreven en welke middelen hiervoor nodig zijn. Hierna volgt actualisatie van het afvalstoffenbeleid. Wij moeten daarnaast bepalen hoe wij in overleg met de gemeente Montferland gevolg willen geven aan het onderzoek naar de toekomstbestendigheid van de Reinigingsdienst De Liemers (RDL).

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Niet volgens plan	Niet volgens plan

Vanwege de voorgenomen herindeling met de gemeenten Doesburg, Duiven en Westervoort wordt het gesprek over de positie van de RDL de komende tijd geïntensiveerd. In de tussentijd worden een paar organisatorische verbeteringen doorgevoerd om de kwaliteit van de dienstverlening te optimaliseren. Daarnaast wordt er, binnen de begroting, extra beleidscapaciteit georganiseerd voor het vraagstuk van afval en circulaire economie.

Voorstel raad
Nader onderzoek naar de toekomstbestendigheid RDL zal worden vormgegeven binnen het proces van de herindeling.

7.5 Voorbereiden op klimaatverandering en de gevolgen daarvan voor wateroverlast, hitte, verdroging en overstroming

7.5.1 Wij nemen maatregelen ter voorkoming van wateroverlast en droogte 2023-2026

Het klimaat verandert en daar moeten wij op inspelen. Wij hebben samen met de gemeenten Westervoort, Duiven en het Waterschap Rijn en IJssel het Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie in de Liemers vastgesteld. Hierin is het beperken en voorkomen van wateroverlast en droogte ten gevolge van klimaatverandering geregeld. Het beperken en voorkomen van hittestress is hierin nog niet geregeld.

In het uitvoeringsplan is gekozen voor het scenario, waarin is gezocht naar zoveel mogelijk samenloop met andere ingrepen en aanpakken binnen gemeente Zevenaar. Maatregelen die worden getroffen in het kader van klimaatadaptatie dragen vaak ook bij aan andere doelen. De kosten van de klimaatmaatregelen worden gedekt uit het watertakenplan.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Zoals in het Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie beschreven worden klimaatmaatregelen aangelegd wanneer er zich kansen voordoen op termijn, met andere woorden 'meekoppelen waar het kan'.
Ten behoeve van het beperken en voorkomen van wateroverlast en droogte als gevolg van klimaatverandering worden in lopende projecten (Schrijvershoek fase 1 en 2, Pannerden fase 1, Lobith Noord fase 2 en 3, Lobith Zuid fase 3) gerealiseerd. Daarnaast worden voorbereidingen getroffen voor toekomstige projecten (Oud Zevenaarseweg, Schrijvershoek fase 3, Pannerden fase 2, 3 en 4). Het voorkomen en verminderen van hittestress heeft daarbij blijvend onze aandacht bij groot onderhoud, reconstructies en planvorming. Waar mogelijk vergroenen we verharding en planten we extra bomen, mits deze maatregelen ruimtelijk en technisch inpasbaar zijn.

Afgeronde taken:
- het maken van een afkoppelkansenkaart (in kaart brengen van potentieel geschikte locaties voor het infiltreren van hemelwater);
- een plan voor het stimuleren van het afkoppelen/infiltreren van hemelwater door particulieren op eigen erf;
- een subsidieregeling voor het stimuleren van klimaatadaptieve maatregelen op particulier terrein;
- het concreet maken en meenemen van klimaatadaptatie in prestatieafspraken;
- het opstellen van een klimaattoets om natuurinclusief en klimaatbestendig ontwerpen de norm te maken.

Daarnaast lopen in Liemers verband de volgende projecten:
- het opstellen van een handboek voor de inrichting van een klimaatadaptieve openbare ruimte;
- een onderzoek opstellen naar het gemeentelijk vastgoed klimaatadaptief inrichten;
- het opstellen van een actieplan klimaatadaptieve schoolpleinen.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Baten				
Primitieve begroting 2026-2029	12.307	12.471	13.010	13.214
1e voortgangsrapportage 2026	4	4	4	4
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2026	922	0	0	0
Totale baten tot de 2e voortgangsrapportage	**13.233**	**12.475**	**13.014**	**13.218**
Mutaties in deze voortgangsrapportage (baten)				
5. Mutaties < € 100.000	-8	**0**	0	0
Budgetmutaties afval	-8	0	0	0
Totaal gemuteerde baten	**-8**	**0**	**0**	**0**
Totale baten in deze voortgangsrapportage	**13.225**	**12.475**	**13.014**	**13.218**
Lasten				
Primitieve begroting 2026-2029	15.562	14.647	15.318	15.217
1e voortgangsrapportage 2026	45	213	-9	-9
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2026	537	0	0	0
Totale lasten tot de 2e voortgangsrapportage	**16.143**	**14.860**	**15.309**	**15.208**
Mutaties in deze begroting (lasten)				

2. Actualisatie bestaand beleid	0	**-25**	-25	-25
Actualisatie investering elektrificatie bedrijfsvoertuigen openbare werken	0	-13	-13	-13
Actualisatie investeringen duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie	0	-12	-12	-12
5. Mutaties < € 100.000	31	**15**	0	0
Actualisatie budget afschrijving gebouwen	0	0	0	0
Actualisatie budget afschrijvingen	33	0	0	0
Actualisatie investeringen revitaliseringsprojecten	0	0	0	0
Actualisatie investeringen riolering	0	0	0	0
Budgetmutatie energieneutrale eigen organisatie en samenleving	-19	0	0	0
Budgetmutatie ondersteuning lokale energiehulp	54	0	0	0
Budgetmutaties afval	-23	0	0	0
Fasering budget aanwijzen warmtebedrijf	-15	15	0	0
Totaal gemuteerde lasten	**31**	**-10**	**-25**	**-25**
Totale lasten tot de voortgangsrapportage	**16.174**	**14.850**	**15.284**	**15.183**
Saldo baten en lasten	**-2.950**	**-2.375**	**-2.270**	**-1.965**
Onttrekkingen				
Primitieve begroting 2026-2029	655	25	25	25
1e voortgangsrapportage 2026	63	207	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2026	0	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2026	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	717	**232**	25	25
Toevoegingen				
Primitieve begroting 2026-2029	0	0	0	0
1e voortgangsrapportage 2026	0	0	0	0
Kadernota 2027	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2026	0	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2026	15	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	15	**0**	0	0
Saldo reserve mutaties	**703**	**232**	**25**	**25**
Saldo gerealiseerd resultaat	**-2.247**	**-2.143**	**-2.245**	**-1.940**

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
2. Actualisatie bestaand beleid				
Actualisatie investering elektrificatie bedrijfsvoertuigen openbare werken	**0**	**13**	**13**	**13**
Bij Openbare Werken moeten meerdere voertuigen worden vervangen. Voor acht voertuigen bestaat de keuze tussen een uitvoering op HVO100-brandstof of een elektrisch alternatief. Om deze voertuigen te kunnen laden is een aanvullende investering nodig in energie-infrastructuur op de gemeentewerf. Vanwege netcongestie is uitbreiding van de netaansluiting geen reële optie. Daarom stellen wij voor te investeren in een lokaal energiesysteem bestaande uit energieopslag, laadvoorzieningen en een zonnecarport. Totale investering bedraagt € 240.000. Uit het investeringsbudget duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie is € 200.000 ingebracht, zodat aanvullend nog € 40.000 nodig is voor de aanleg van energie- en laadinfrastructuur om elektrificatie van het wagenpark van Openbare Werken mogelijk te maken. Hierdoor ontstaat op de kapitaallasten in totaal in 2027 een incidenteel voordeel van € 13.000 (omdat de maatregelen pas vanaf 2028 worden afgeschreven). Vanaf 2028 een klein structureel nadeel van € 1.000 in programma 0.				
Actualisatie investeringen duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie	**0**	**12**	**12**	**12**
Uit het investeringsbudget duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie kan budget worden overgeheveld naar andere investeringsbudgetten. Voor de volgende onderdelen hevelen wij budget over: *Revitalisatie wegen Pannerden € 150.000. Het investeringsbudget wordt dan in totaal € 2.083.002. *Revitalisatie wegen Schrijvershoek € 29.000. Het investeringsbudget wordt dan in totaal € 1.136.000. Een voordeel in de afschrijvingslasten vanaf 2027 van € 6.000.				
Totaal mutaties	**0**	**25**	**25**	**25**

8. VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDELIJKE VERNIEUWING

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden ruimtelijke ordening, grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen) en wonen.

Ontwikkelingen

Wet versterking regie volkshuisvesting (per 1 juli 2026)

De Wet versterking regie volkshuisvesting vergroot de verantwoordelijkheid van gemeenten voor het realiseren van voldoende en betaalbare woningen. Gemeenten worden verplicht een volkshuisvestingsprogramma op te stellen, regionale woningbouwafspraken uit te voeren en te sturen op een evenwichtige verdeling van woningen voor verschillende doelgroepen. De uitvoering van deze wet vraagt om intensieve samenwerking met corporaties, ontwikkelaars en overheden en leidt naar verwachting tot een toenemend beslag op capaciteit en middelen.
Gemeenten hebben tot 1 juli 2027 om het volkshuisvestingsprogramma op te stellen.

Netcongestie

Netcongestie blijft de komende jaren een belangrijke uitdaging voor de ruimtelijke en economische ontwikkeling binnen de gemeente. De beperkte capaciteit van het elektriciteitsnet kan leiden tot vertraging van woningbouwprojecten, uitbreiding van bedrijven, maatschappelijke voorzieningen en initiatieven binnen de energietransitie. Door de toenemende vraag naar transportcapaciteit als gevolg van woningbouw, verduurzaming, elektrificatie van mobiliteit en economische groei neemt de druk op het elektriciteitsnet verder toe.
Een belangrijke ontwikkeling is de invoering van het nieuwe maatschappelijke prioriteringskader van de Autoriteit Consument & Markt (ACM). Hierdoor wordt schaarse netcapaciteit niet langer uitsluitend verdeeld op basis van volgorde van aanmelding, maar krijgen projecten met een groot maatschappelijk belang, waaronder woningbouwprojecten, onderwijsvoorzieningen en andere essentiële maatschappelijke functies, voorrang bij de toekenning van beschikbare capaciteit. Hoewel woningbouwprojecten door het nieuwe prioriteringskader een voorkeurspositie krijgen op de wachtlijst voor netcapaciteit, blijft de beschikbaarheid van transportcapaciteit een randvoorwaarde voor de uitvoering van woningbouw- en gebiedsontwikkelingsprojecten. Vroegtijdige afstemming met netbeheerders en het tijdig aanvragen van capaciteit worden daarom steeds belangrijker.

Stikstofproblematiek

De stikstofproblematiek blijft een belangrijk risico voor de voortgang van woningbouw- en gebiedsontwikkelingsprojecten. Het kabinet heeft voor de zomervakantie een omvangrijk maatregelenpakket vastgesteld dat gericht is op natuurherstel, emissiereductie en het vlot trekken van de vergunningverlening. De daadwerkelijke effecten hiervan voor ruimtelijke ontwikkelingen zullen de komende jaren duidelijk moeten worden. De gemeente volgt deze ontwikkelingen nauwgezet en anticipeert waar mogelijk op gewijzigde wet- en regelgeving.

Beleidskaders

- Omgevingsvisie Zevenaar 2040
- Woonzorgvisie Zevenaar 2024-2028
- Nota grondbeleid Zevenaar 2025
- Woondeal regio Arnhem-Nijmegen 2.0 (2023)
- Toets- en afwegingskader grootschalige duurzame energieopwekking (zon en wind)
- Integraal accommodatieplan 2020-2040 (IAP)

WAT WILLEN WE?

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

We maken gewenste ontwikkelingen mogelijk en bevorderen de ruimtelijke kwaliteit en een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Hierbij respecteren wij het landschap en de natuur- en cultuurhistorische waarden. We zetten de veranderopgave van de Omgevingswet in voor een andere manier van werken binnen het fysieke domein. We vinden dat er voor iedereen een geschikte woning moet zijn en dat onze inwoners prettig moeten kunnen wonen in een veilige en schone omgeving.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 1e VGR	Status 2e VGR
8.1.2 Wij zetten een doorstroommakelaar in	2023-2026		
8.1.3 Wij maken jaarlijks prestatieafspraken met woningcorporaties	2023e.v.		
8.1.4 Wij stellen een woningbouwplan voor een continue bouwstroom op en geven uitvoering aan dit plan	2022-2026		
8.2.3 Wij intensiveren participatie bij ruimtelijke plannen en wonen	2022-2026		
8.2.4 Wij werken samen met partners aan de realisering van het Rivierklimaatpark	2022e.v.		

8.1 Zorgen voor een geschikte woning voor iedereen

8.1.2 Wij zetten een doorstroommakelaar in — 2023-2026

Een doorstroommakelaar adviseert inwoners (op eigen verzoek) over welke woonsituatie het beste bij hen past. We vragen hiervoor bij een provincie een bijdrage aan vanuit de Verhuiscoachregeling.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Op basis van de samenwerkingsovereenkomst tussen de provincie Gelderland en de gemeenten Duiven en Westervoort is de verhuiscoach in 2026 opnieuw ingezet. De inzet richt zich dit jaar op eigenaar-bewoners en huurders in de particuliere huursector. Voor de sociale huursector hebben de woningcorporaties de begeleiding van verhuisbewegingen zelf georganiseerd.
De verhuiscoach is in januari 2026 gestart met als doel om in de loop van het jaar 100 gesprekken te voeren en 25 verhuizingen te realiseren met ondersteuning van de verhuiscoach. Hiermee wordt beoogd de doorstroming op de woningmarkt te stimuleren.
In het derde en vierde kwartaal van 2026 onderzoeken de betrokken partijen op welke wijze de inzet van de verhuiscoach kan worden voortgezet en structureel kan worden ingebed binnen de eigen organisaties. De uitvoering verloopt conform planning en de beschikbare middelen worden ingezet voor de afgesproken werkzaamheden en doelstellingen.

8.1.3 Wij maken jaarlijks prestatieafspraken met woningcorporaties — 2023-e.v.

In de prestatieafspraken met de woningcorporaties zetten we in op het toevoegen van sociale huurwoningen (30% van de toegevoegde woningvoorraad) en middeldure huurwoningen. Daarnaast zetten we in op verduurzaming bij bestaande woningen en bespreken we de rollen, taken en verantwoordelijkheden van de corporaties.
In de raamovereenkomst met de corporaties is 25% sociale huur opgenomen, deze passen we aan naar 30%. Wij hebben geen beleid op middeldure woningen, dit is ook niet opgenomen in woonvisies. Dat gaan we nu wel doen. Hiervoor is het nodig om de woonvisies te actualiseren. Daarin gaan we opnieuw de definitie

bepalen van wat we betaalbaar vinden, rekening houdend met de huidige marktsituatie en prijsontwikkeling. Daarbij kijken we ook naar instrumenten zoals erfpacht en startersleningen.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

De afspraken voor 2026 zijn gemaakt en worden uitgevoerd. Daarnaast zijn de biedingen voor 2027 van de corporaties gedaan op basis van de woonzorgvisie Zevenaar 2024-2028. Samen vormt dit een goede basis voor het maken van de afspraken in 2027.

8.1.4 Wij stellen een woningbouwplan voor een continue bouwstroom op en geven uitvoering aan dit plan 2022-2026

In dit plan staat aangegeven welke woningbouw (nieuwbouw) op welke locaties de komende jaren plaatsvindt. Dit plan is afgestemd op de woningbouwbehoefte.
Wij streven naar een continue bouwstroom door het toevoegen van 150-200 woningen per jaar. Wij kijken naar mogelijkheden om woningen sneller te realiseren. Bouwen met nieuwe technieken, bijvoorbeeld fabrieksmatig (prefab) en alternatieve materialen zoals hout, bieden kansen voor versnelling van de realisatietijd. Daarnaast bekijken we hoe wij het proces nog effectiever kunnen inrichten.
Voor leegkomende of leegstaande gebouwen bekijken we of deze een nieuwe functie kunnen krijgen, bij voorkeur wonen. We gaan hiervoor het gesprek aan met eigenaren van leegstaande objecten om te kijken of deze zich lenen voor functieverandering. Dit kan het geval zijn voor individuele objecten maar ook voor een groter gebied dat om herstructurering vraagt. Als het om ons eigen vastgoed gaat zetten we in op een combinatie van maatschappelijke functies en wonen.
Er moet voldoende capaciteit zijn om goed uitvoering te kunnen geven aan de ambitieuze bouwopgaven (meer bouwen, strakke vergunningverlening) en om uitvoering te kunnen geven aan de Omgevingswet (o.a. kortere procedures, participatie, integrale besluitvorming).

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

De ambitie voor de woningbouw is het toevoegen van 150 tot 200 woningen per jaar. Tot nu toe zijn er 47 woningen in 2026 opgeleverd en wij verwachten dit jaar ca. 160 woningen op te leveren. De komende jaren streven wij erna om het aantal afgesproken woningen te blijven realiseren. Wel met de kanttekening dat het een lastige markt is en blijft vanwege een aantal complicerende ontwikkelingen op de woningmarkt. Zoals de bekende problemen met betrekking tot hoge bouw- en materiaalkosten, gebrek aan personeel, beperking van de leencapaciteit van kopers en de beschikbaarheid van energie. De gemeente heeft wel geïnvesteerd in de ontbrekende grondposities door een meer situationeel grondbeleid te gaan voeren door actief gronden voor toekomstige woningbouwontwikkelingen aan te kopen. Dit alles met als doel om meer regie te kunnen voeren op de woningbouwproductie.

8.2 Uitvoeren van de Omgevingswet en ruimtelijke projecten

8.2.3 Wij intensiveren participatie bij ruimtelijke plannen en wonen 2022-2026

Inwoners betrekken we meer en op het juiste moment bij de ruimtelijke ordening en wonen o.a. bij gebiedsgericht werken, omgevingsvisie en bouwplannen. Dit sluit aan op het nog op te stellen gemeentebrede participatiebeleid. Voor het toetsen van initiatieven werken wij met de omgevingstafel. Een omgevingstafel is een overlegstructuur waarbij een initiatief voor een ruimtelijk project vanuit verschillende invalshoeken (o.a. ruimtelijk, wonen, natuur, milieu, fysieke en sociale leefomgeving) wordt bekeken en

beoordeeld. Deze is nog zeer intern gericht, maar gaan we uitbreiden en meer naar buiten richten.
Wij kijken kritisch naar het idee van de conceptaanvraag zoals wij deze momenteel hanteren. We toetsen in een vroeg stadium (idee fase) het initiatief op kansrijkheid. Hierdoor geven we wooninitiatieven van inwoners en ontwikkelaars meer kans en we kunnen sneller besluiten. Ook voorkomen we hiermee dat een initiatiefnemer veel voorbereidingskosten moet maken. Bij het herinrichten van een wijk, zetten we in op wijkgericht werken.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Woningbouwplannen
Voor de beoordeling van woningbouwinitiatieven werken wij met een intake- en omgevingstafel. Deze werkwijze is primair gericht op een integrale en efficiënte interne afstemming. . Deze aanpak draagt bij aan een snellere en beter afgestemde beoordeling van initiatieven.
Deze werkwijze wordt nog steeds doorontwikkeld. Daarbij wordt de omgevingstafel voortaan ook ingericht met betrokkenheid van initiatiefnemers, zodat plannen in een vroeg stadium gezamenlijk kunnen worden besproken en afgestemd.

Locaties voor reizigers (woonwagens)
Voor de bestaande locaties zijn de benodigde ruimtelijke onderzoeken voor uitbreiding inmiddels gestart. Voor twee locaties bestaat de volgende fase uit het organiseren van participatie met omwonenden, het opstarten van de ruimtelijke procedure en het voortzetten van de gesprekken met de klankbordgroep van woonwagenbewoners en andere belanghebbenden. Op deze manier wordt het verdere proces gezamenlijk vormgegeven.
Voor 2026 is voldoende budget beschikbaar voor de inzet van een projectleider Woonwagens. Voor 2027 en de daaropvolgende jaren verwachten we dat aanvullend budget nodig is.

Integraal gebiedsgericht werken
Een belangrijke opgave binnen het programma is het versterken van de samenwerking binnen de gemeentelijke organisatie, tussen maatschappelijke partners en met inwoners. Daarvoor zijn 2 twee pilotgebiede aangewezen: de wijk Methen en het dorp Babberich. Daarnaast trekken we samen op met andere lopende verbetertrajecten, waaronder het Participatiekompas, Burgerinitiatieven en de strategische samenwerking met Baston Wonen.

8.2.4 Wij werken samen met partners aan de realisering van het Rivierklimaatpark 2022-e.v.

Op basis van de samenwerkingsovereenkomst die in oktober 2020 gesloten is met de gemeenten Arnhem, Duiven, Rheden, Westervoort, het waterschap Rijn en IJssel, de provincie Gelderland, de staat der Nederlanden en Natuurmonumenten nemen we in 2022 een besluit over toezegging van financiën voor de uitvoering van maatregelen in het Rivierklimaatpark. Van de gemeente Zevenaar wordt een bijdrage verwacht voor
- Het verbeteren (verkeersveiliger maken) van de Marsweg.
- De opwaardering van de entrees van het gebied.
- Een algemene kwaliteitsimpuls.
- De aanleg van struinroutes.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

In opdracht van de Stuurgroep heeft het projectteam in de tweede helft van 2025 het Voorkeursalternatief (VKA) uitgewerkt naar een Voorkeursvariant (VKV) die binnen het beschikbare budget past. Deze VKV bevat onder meer een vrijliggend fietspad langs de Marsweg, verbetering van de gebiedsentrees, natuurontwikkeling, opheffing van de meeste scheepvaartknelpunten en een kwaliteitsimpuls van het gebied. Omdat Rivierklimaatpark onderdeel is van de maatwerkregeling, hebben ondernemers in het gebied

ontwikkelmogelijkheden. De Stuurgroep heeft in juni 2026 over de VKV een definitief positief besluit genomen. De Voorkeursvariant wordt nu uitgewerkt tot een Vergunbaar Ontwerp.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Baten				
Primitieve begroting 2026-2029	7.984	5.224	1.317	1.333
1e voortgangsrapportage 2026	-185	50	50	50
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2026	55	-590	1.604	0
Totale baten tot de 2e voortgangsrapportage	**7.854**	**4.684**	**2.972**	**1.383**
Mutaties in deze voortgangsrapportage (baten)				
2. Actualisatie bestaand beleid	150	**0**	0	0
Budgetmutatie leges omgevingsvergunningen	150	0	0	0
Totaal gemuteerde baten	**150**	**0**	**0**	**0**
Totale baten in deze voortgangsrapportage	**8.004**	**4.684**	**2.972**	**1.383**
Lasten				
Primitieve begroting 2026-2029	10.765	7.888	3.885	3.923
1e voortgangsrapportage 2026	736	527	100	100
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2026	-349	-590	1.604	0
Totale lasten tot de 2e voortgangsrapportage	**11.153**	**7.825**	**5.589**	**4.023**
Mutaties in deze begroting (lasten)				
2. Actualisatie bestaand beleid	-220	**220**	0	0
Actualisatie investeringsbudget voorbereiding Groot Holthuizen Veld A	0	0	0	0
Budgetmutatie leges omgevingsvergunningen	0	0	0	0
Fasering budget plan woningbouw	-100	100	0	0
Fasering budget uitvoeringskosten Omgevingswet	-120	120	0	0
5. Mutaties < € 100.000	-64	**36**	-14	-14
Actualisatie budget vervolg werken met de Omgevingswet	0	50	0	0
Actualisatie budget Wet goed verhuurderschap	-20	-20	-20	-20
Budgetmutatie bezwaar- en beroepsprocedure huisvestingsverordening	6	6	6	6
Budgetmutatie outsourcen Omgevingsvergunningen	-50	0	0	0
Totaal gemuteerde lasten	**-284**	**256**	**-14**	**-14**

Totale lasten tot de voortgangsrapportage	**10.869**	**8.081**	**5.575**	**4.009**
Saldo baten en lasten	**-2.865**	**-3.397**	**-2.604**	**-2.626**
Onttrekkingen				
Primitieve begroting 2026-2029	399	140	0	0
1e voortgangsrapportage 2026	629	350	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2026	0	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2026	-100	100	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	928	**590**	0	0
Toevoegingen				
Primitieve begroting 2026-2029	0	0	0	0
1e voortgangsrapportage 2026	0	0	0	0
Kadernota 2027	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2026	0	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2026	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	0	**0**	0	0
Saldo reserve mutaties	**928**	**590**	**0**	**0**
Saldo gerealiseerd resultaat	**-1.937**	**-2.807**	**-2.604**	**-2.626**

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
2. Actualisatie bestaand beleid				
Actualisatie investeringsbudget voorbereiding Groot Holthuizen Veld A	**0**	**0**	**0**	**0**

In de raadsvergadering van 20 december 2023 is voor vijf locaties een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld. Deze bedragen zijn aangevraagd vooruitlopend op een door de raad vast te stellen grondexploitatie en zullen te zijner tijd worden ingebracht in de nog op te stellen grondexploitaties indien dit gebied ontwikkeld gaat worden. De voorbereiding verloopt voorspoedig. Echter door een combinatie van een langer voorbereidingstraject, gemaakte en te maken kosten voor onderzoeken is het beschikbare budget niet toereikend. Om die reden verhogen wij deze met € 100.000. Hierdoor wordt het totaalbedrag € 300.000 hetgeen op termijn zal worden ingebracht in een nog te openen grondexploitaties.

Budgetmutatie leges omgevingsvergunningen	**150**	**0**	**0**	**0**

De leges omgevingsvergunningen vallen naar verwachting in 2026 hoger uit dan begroot. In de planning voor 2026 staan nog verschillende grotere bouwprojecten te verlenen. Om die reden ramen wij in 2026 € 150.000 bij.

Fasering budget plan woningbouw	**100**	**-100**	**0**	**0**

De fasering van de inzet van de middelen voor projectleiding woonwagenstandplaatsen uit de bestemmingsreserve woningbouw faseren wij met deze begrotingswijziging. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Fasering budget uitvoeringskosten Omgevingswet	**120**	**-120**	**0**	**0**

In de meicirculaire 2025 is € 212.000 beschikbaar gesteld voor uitvoeringskosten Omgevingswet. Deze middelen zetten wij in voor het verder optimaliseren van de uitvoering van de Omgevingswet. Op basis van de huidige planning schuiven wij € 120.000 door naar 2027.

Totaal mutaties	**370**	**-220**	**0**	**0**

Toelichting reservemutaties

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
2. Actualisatie bestaand beleid				
Fasering budget plan woningbouw	**-100**	**100**	**0**	**0**

De fasering van de inzet van de middelen voor projectleiding woonwagenstandplaatsen uit de bestemmingsreserve woningbouw faseren wij met deze begrotingswijziging. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Totaal reservemutaties	**-100**	**100**	**0**	**0**

FINANCIËN

ALGEMEEN

Inleiding
In dit onderdeel gaan wij in op de ontwikkelingen in de financiële situatie van onze gemeente. Wij presenteren het overzicht van baten en lasten, de financiële ontwikkelingen uit deze rapportage en het actuele financieel meerjarenbeeld.

Beleidskaders
Voor wat betreft de financiën van onze gemeente gelden de volgende beleidskaders:

- Financiële verordening 2026
- Nota activerings- en afschrijvingsbeleid 2024
  Nota reserves en voorzieningen 2018

OVERZICHT FINANCIËLE MUTATIES IN DE 2E VOORTGANGSRAPPORTAGE

In onderstaande tabel staat een overzicht van alle financiële baten en lasten, zoals die zijn opgenomen in deze rapportage. In de tabel worden baten en lasten apart gepresenteerd.
Na de tabel geven wij de toelichtingen op de financiële mutaties > € 100.000. Op basis van de financiële verordening lichten wij financiële mutaties < € 100.000 niet toe. Deze toelichtingen staan op alfabetische volgorde, maar er is geen indeling op baten en lasten. Elke wijziging wordt daarmee eenmalig ("netto") toegelicht.

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
BATEN				
1. Autonome ontwikkelingen	**-287**	**4.354**	**2.237**	**-784**
Algemene uitkering - Meicirculaire 2026	-34	5.022	2.574	-447
Budgetmutatie uitkeringslasten/-baten (BUIG)	84	0	0	0
Budgetmutatie uitstel abonnementstarief Wmo	0	-331	0	0
Budgetmutatie Wet inburgering	-337	-337	-337	-337
2. Actualisatie bestaand beleid	**115**	**495**	**0**	**-260**
Actualisatie budgetten vastgoed in verband met verkoopopbrengst	-235	495	0	-260
Budgetmutatie leges omgevingsvergunningen	150	0	0	0
Budgetmutatie voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen	200	0	0	0
5. Mutaties < € 100.000	**69**	**0**	**0**	**0**
Budgetmutatie openbare werken	56	0	0	0
Budgetmutatie reisdocumenten en rijbewijzen	-100	0	0	0
Budgetmutatie sportbedrijf	77	0	0	0
Budgetmutatie straatreiniging	44	0	0	0
Budgetmutaties afval	-8	0	0	0
Totaal mutaties 2e voortgangsrapportage - Baten	**-103**	**4.849**	**2.237**	**-1.044**

LASTEN				
1. Autonome ontwikkelingen	**-1.257**	**2.778**	**2.530**	**-486**
Actualisatie budget rente	-1.509	0	0	0
Algemene uitkering - Meicirculaire 2026	0	3.115	2.867	-149
Budgetmutatie uitkeringslasten/-baten (BUIG)	589	0	0	0
Budgetmutatie uitstel abonnementstarief Wmo	0	0	0	0
Budgetmutatie Wet inburgering	-337	-337	-337	-337
2. Actualisatie bestaand beleid	**720**	**336**	**-105**	**-5**
Actualisatie budgetten vastgoed in verband met verkoopopbrengst	-289	289	0	0
Actualisatie investering elektrificatie bedrijfsvoertuigen openbare werken	0	-13	1	1
Actualisatie investeringen duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie	0	-6	-6	-6
Actualisatie investeringen openbaar groen en sport	0	-154	0	0
Actualisatie investeringsbudget voorbereiding Groot Holthuizen Veld A	0	0	0	0
Bijdrage GR SDL- RID	-105	0	0	0

Bijdrage voorbereidende werkzaamheden noodzakelijke aanpassing nieuwe aansluiting Zevenaar Oost	750	0	0	0
Budgetmutatie leges omgevingsvergunningen	0	0	0	0
Budgetmutatie voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen	200	0	0	0
Budgetmutatie voorziening wachtgeld voormalig wethouders	284	0	0	0
Fasering budget begeleiding en advisering voorbereiding en uitvoering project A12/A15	100	0	-100	0
Fasering budget plan woningbouw	-100	100	0	0
Fasering budget uitvoeringskosten Omgevingswet	-120	120	0	0
5. Mutaties < € 100.000	**-35**	**-84**	**-4**	**54**
Actualisatie budget afschrijving gebouwen	17	17	17	17
Actualisatie budget afschrijvingen	-76	-35	-35	-35
Actualisatie budget jeugdhulp aan kinderen in een AZC	18	18	18	18
Actualisatie budget overheidsbrede dienstverlening	5	5	5	5
Actualisatie budget Participatiebudget	37	27	27	27
Actualisatie budget subsidie zwembad de Boskuul	7	7	7	7
Actualisatie budget Turmac Cultuur Fabriek (TCF) - Dienstverleningsovereenkomst	35	35	35	35
Actualisatie budget vervolg werken met de Omgevingswet	0	50	0	0
Actualisatie budget Wet goed verhuurderschap	-20	-20	-20	-20
Actualisatie investeringen bedrijfsvoertuigen	0	-78	-14	0
Actualisatie investeringen OFLV	0	0	5	14
Actualisatie investeringen openbare verlichting	0	-10	0	0
Actualisatie investeringen revitaliseringsprojecten	0	-60	-1	0
Actualisatie investeringen riolering	0	0	0	0
Actualisatie investeringen wegen	0	-82	-34	0
Budgetmutatie aanpak problematische schulden	49	0	0	0
Budgetmutatie Alleenverdienersproblematiek	61	0	0	0
Budgetmutatie bezwaar- en beroepsprocedure huisvestingsverordening	6	6	6	6
Budgetmutatie bijdrage GR SDL-RSD	19	0	0	0
Budgetmutatie energieneutrale eigen organisatie en samenleving	-19	0	0	0
Budgetmutatie faciliteitenbesluit opvangcentra	25	0	0	0
Budgetmutatie gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen	6	0	0	0
Budgetmutatie GRHVOL	39	0	0	0
Budgetmutatie Kinderopvang SMI	-5	-20	-20	-20
Budgetmutatie kosten kinderopvang pleegzorg	25	25	0	0
Budgetmutatie minimabeleid	-60	0	0	0
Budgetmutatie ondersteuning lokale energiehulp	54	0	0	0
Budgetmutatie ondersteuning lokale politieke partijen	18	0	0	0
Budgetmutatie onderzoek naar HUB 7Poort	-50	0	0	0
Budgetmutatie openbare verlichting	-75	0	0	0
Budgetmutatie openbare werken	0	0	0	0
Budgetmutatie outsourcen Omgevingsvergunningen	-50	0	0	0
Budgetmutatie reisdocumenten en rijbewijzen	-75	0	0	0

Budgetmutatie sportbedrijf	-15	0	0	0
Budgetmutatie straatreiniging	0	0	0	0
Budgetmutatie Turmac Cultuur Fabriek (TCF) - Elektriciteit	40	0	0	0
Budgetmutaties afval	-23	0	0	0
Fasering budget aanwijzen warmtebedrijf	-15	15	0	0
Fasering budget actieplan synergiemaatregelen FOZ	-15	15	0	0
Totaal 2e voortgangsrapportage - Lasten	**-572**	**3.030**	**2.421**	**-437**
Totaal mutaties 2e VGR baten en lasten	**469**	**1.819**	**-184**	**-607**
Mutaties reserves				
Onttrekkingen	23	153	-62	38
Toevoegingen	0	-15	-15	-15
Totaal mutaties reserves	**23**	**168**	**-47**	**53**
Totaal mutaties 2e VGR	**492**	**1.986**	**-231**	**-554**

TOELICHTING MUTATIES IN DE EXPLOITATIE > € 100.000

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
1. Autonome ontwikkelingen				
Actualisatie budget rente	**1.509**	**0**	**0**	**0**

Door een lagere werkelijke financieringsbehoefte dan begroot verwachten we een voordeel op rentelasten van € 1.509.000. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door het doorschuiven van nieuwe investeringen, waaronder de aankoop van gronden (wvg), locaties onderwijs, revitalisatie wegen en diverse investeringen in de openbare ruimte.

Algemene uitkering - Meicirculaire 2026	**-34**	**1.907**	**-293**	**-298**

In de kaderbrief 2027-2030 informeerden wij u over de gevolgen van de meicirculaire 2026 voor de gemeente Zevenaar. In de meicirculaire 2026 is een compensatie opgenomen voor loon- en prijsontwikkeling. Dit bedrag reserveren wij voor indexatie van de verschillende onderdelen in onze begroting. Daarnaast is het voornemen van het Rijk om vanaf 2029 de huishoudelijke hulp uit de Wmo te halen. Tot op heden is het echter onduidelijk of en in welke mate gemeenten deze kosten moeten blijven maken vanaf 2029. Om die reden staat de provincie toe deze post budgettair neutraal op te nemen.

Budgetmutatie uitkeringslasten/-baten (BUIG)	**-505**	**0**	**0**	**0**

Op basis van de prognose van de Regionale Sociale Dienst (RSD-de Liemers) van de te verwachten hogere uitkeringslasten actualiseren wij de ramingen. De prognose is gebaseerd op de BUIG uitgaven tot en met juni 2026 waarbij het tekort op de BUIG voor Zevenaar is geprognosticeerd op 5,3%. Hierbij is nog geen rekening gehouden met actualisatie van de bijdrage van het Rijk, deze is nog gebaseerd op het in april 2026 gepubliceerde bijgestelde nader voorlopig budget inkomensdeel (BUIG). Gelet op het tekort (dit is >5%) houden we rekening met de te verwachten compensatie op grond van de 'vangnetregeling'. Door de hogere lasten verwachten wij een nadeel in 2026 van € 589.000. Een deel van het verwachte tekort hangt samen met de inzet van loonkostensubsidies (LKS), die in Zevenaar boven de doelstelling ligt. Door de afwijkende

financieringswijze van LKS binnen de BUIG-systematiek kan het uiteindelijke BUIG-resultaat gunstiger uitvallen dan nu wordt geraamd. Het definitieve effect kan echter pas achteraf worden vastgesteld. Het voordeel door de compensatie (vangnetregeling) bedraagt € 23.000 en het in april jl. gepubliceerde nader voorlopig budget € 61.000. Per saldo verwachten wij een nadelig resultaat 2026 voor de uitkeringslasten/-baten € 505.000.

Budgetmutatie uitstel abonnementstarief Wmo	**0**	**-331**	**0**	**0**

Het Rijk heeft de invoering van de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage Wmo met een jaar uitgesteld van 1 januari 2027 naar 1 januari 2028. Daarom wordt de korting op de algemene uitkering ook uitgesteld met één jaar. Voor Zevenaar betekent dit dat de geraamde eigen bijdrage van € 331.000 vervalt. In samenhang met de algemene uitkering is deze mutatie budgettair neutraal.

Budgetmutatie Wet inburgering	**0**	**0**	**0**	**0**

De specifieke uitkering van het Rijk voor de Wet inburgering wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van specifieke indicatoren. De ramingen van de baten en de lasten voor 2026 e.v. jaren zijn hierop aangepast. Wij verlagen de baten en de lasten structureel met € 337.000. Deze aanpassing is budgettair neutraal.

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie budgetten vastgoed in verband met verkoopopbrengst	**54**	**206**	**0**	**-260**

De locaties Reisenakker 14 en 14a en Engeveldweg 10 en 12 zijn onderdeel van een ontwikkellocatie in de omgevingsvisie. Reisenakker is onderdeel van de A12 zone en vormt een essentieel onderdeel (kavel) voor de ontwikkeling van woningbouw. De geplande mogelijke verkoopopbrengst € 235.000 is verplaatst van 2026 naar 2027 evenals de hieraan gekoppelde afschrijving van € 289.000.
De woningen aan de Engeveldweg zijn onderdeel van de ontwikkeling van de Spoorzone. Op basis van nieuwe planontwikkeling is de geplande mogelijke verkoopopbrengst € 260.000 verplaatst van 2029 naar 2027.
Dit geeft in programma 0 een eenmalig voordeel van € 54.000 in 2026 en € 206.000 in 2027. Daarnaast een eenmalig nadeel van € 260.000 in 2029.

Actualisatie investering elektrificatie bedrijfsvoertuigen openbare werken	**0**	**13**	**-1**	**-1**

Bij Openbare Werken moeten meerdere voertuigen worden vervangen. Voor acht voertuigen bestaat de keuze tussen een uitvoering op HVO100-brandstof of een elektrisch alternatief. Om deze voertuigen te kunnen laden is een aanvullende investering nodig in energie-infrastructuur op de gemeentewerf. Vanwege netcongestie is uitbreiding van de netaansluiting geen reële optie. Daarom stellen wij voor te investeren in een lokaal energiesysteem bestaande uit energieopslag, laadvoorzieningen en een zonnecarport. Totale investering bedraagt € 240.000. Uit het investeringsbudget duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie is € 200.000 ingebracht, zodat aanvullend nog € 40.000 nodig is voor de aanleg van energie- en laadinfrastructuur om elektrificatie van het wagenpark van Openbare Werken mogelijk te maken. Hierdoor ontstaat op de kapitaallasten in totaal in 2027 een incidenteel voordeel van € 13.000 (omdat de maatregelen pas vanaf 2028 worden afgeschreven). Vanaf 2028 een klein structureel nadeel van € 1.000 in programma 0.

Actualisatie investeringen duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie	**0**	**6**	**6**	**6**

Uit het investeringsbudget duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie kan budget worden overgeheveld naar andere investeringsbudgetten. Voor de volgende onderdelen hevelen wij budget over:
*Revitalisatie wegen Pannerden € 150.000. Het investeringsbudget wordt dan in totaal € 2.083.002.
*Revitalisatie wegen Schrijvershoek € 29.000. Het investeringsbudget wordt dan in totaal € 1.136.000.
Een voordeel in de afschrijvingslasten vanaf 2027 van € 6.000.

Actualisatie investeringen openbaar groen en sport 0 154 0 0

We hebben de investeringsbudgetten van openbaar groen en sport nagelopen. Van een tweetal investeringsbudgetten, uitbreiding bomen en reguliere vervangingen groen, wordt een deel van het budget van 2026 naar 2027 verplaatst. De kapitaallasten (€ 15.000) hiervan worden gecorrigeerd.
Tevens wordt één budget voor de vervanging van het kunstgras op Hengelder verplaatst van 2026 naar 2027. De kapitaallasten (€ 139.000) hiervan worden gecorrigeerd.
Dit heeft totaal een eenmalig positief effect in 2027 van € 154.000 in programma 5.
Daarnaast wordt groot onderhoud uitgevoerd in verband met het asfalt op grafveld F en onttrokken uit de hiervoor bestemde voorziening. Dit is een budgettair neutrale wijziging.

Actualisatie investeringsbudget voorbereiding Groot Holthuizen Veld A 0 0 0 0

In de raadsvergadering van 20 december 2023 is voor vijf locaties een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld. Deze bedragen zijn aangevraagd vooruitlopend op een door de raad vast te stellen grondexploitatie en zullen te zijner tijd worden ingebracht in de nog op te stellen grondexploitaties indien dit gebied ontwikkeld gaat worden. De voorbereiding verloopt voorspoedig. Echter door een combinatie van een langer voorbereidingstraject, gemaakte en te maken kosten voor onderzoeken is het beschikbare budget niet toereikend. Om die reden verhogen wij deze met € 100.000. Hierdoor wordt het totaalbedrag € 300.000 hetgeen op termijn zal worden ingebracht in een nog te openen grondexploitaties.

Bijdrage GR SDL- RID 105 0 0 0

Volgens de bijgestelde begroting van de RID gaan we in 2026 minder betalen dan waarmee in de primitieve begroting rekening was gehouden. De RID heeft haar begroting verder aangescherpt. We zien lagere kosten van onderhoud applicaties en licenties. De projectadministratie is opgeschoond door een bundeling op applicaties en Informatiebeveiliging. Hiermee is een voordeel in de kapitaalslasten gerealiseerd. We melden een voordeel van € 105.000 incidenteel in 2026.

Bijdrage voorbereidende werkzaamheden noodzakelijke aanpassing nieuwe aansluiting Zevenaar Oost -750 0 0 0

In RIB 26-606 hebben wij u geïnformeerd over de aanpassingen van de aansluiting Zevenaar Oost ViA15. Als gevolg van alle (voorgenomen) ruimtelijke ontwikkelingen in het gebied Zevenaar Oost en de toename van verkeer hierdoor, is onderzocht of de nieuwe aansluiting Zevenaar Oost voldoende capaciteit heeft om al het verkeer in de toekomst af te kunnen wikkelen. Uit onderzoek blijkt dat dat niet het geval is en dat er op termijn dus aanpassingen aan deze aansluiting noodzakelijk zijn. De bijdrage van € 750.000 brengen wij ten laste van het begrotingsresultaat.

Budgetmutatie leges omgevingsvergunningen 150 0 0 0

De leges omgevingsvergunningen vallen naar verwachting in 2026 hoger uit dan begroot. In de planning voor 2026 staan nog verschillende grotere bouwprojecten te verlenen. Om die reden ramen wij in 2026 € 150.000 bij.

Budgetmutatie voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen 0 0 0 0

Sinds 2021 is de gemeente weer verantwoordelijk voor het planmatig onderhoud van de sportaccommodaties. Op gymzaal De Bem na zijn het zwembad, de sporthallen en gymzalen uit de jaren '60 t/m '80. De afgelopen jaren zijn diverse kleinere vervangingen vanuit het meerjarenonderhoudsplan uitgevoerd, maar zijn grote vervangingen veelal uitgesteld door beperkt budget vanuit de voorziening. Om

het planmatig onderhoud beter op orde te krijgen dient de voorziening voor onderhoud gemeentelijke gebouwen verhoogd te worden.
De verhoging van deze voorziening kan deels opgevangen worden met een eenmalige en daarnaast deels met een structurele teruggave van het gebruikersaandeel van de energielasten van sportpark Hengelder. De inning van het gebruikersaandeel van de energielasten wordt geïnd door Ataro en stond voor de jaren 2023-2025 nog op de rekening courant van Ataro. Het eenmalige bedrag van € 200.000 wordt dit jaar op rekening van de gemeente gestort en gestort in de voorziening. Dit betreft een budgettair neutrale wijziging. De structurele verhoging van de voorziening is verwerkt in de begroting 2027.

Budgetmutatie voorziening wachtgeld voormalig wethouders	**-284**	**0**	**0**	**0**

Voormalige wethouders hebben onder bepaalde voorwaarden recht op wachtgeld. De totale wachtgeldverplichting uit de bestuursperiode 2022-2026 is berekend op € 284.000. Het bedrag van de wachtgeldverplichtingen storten we in een voorziening. Gedurende de periode kunnen wijzigingen optreden omdat voormalig wethouders eigen inkomsten gaan verdienen. De voorziening valt in dat geval vrij ten gunste van het resultaat.

Fasering budget begeleiding en advisering voorbereiding en uitvoering project A12/A15	**-100**	**0**	**100**	**0**

Voor de advisering en de begeleiding van de voorbereiding en uitvoering van het project A12/A15 is een bestemmingsreserve gevormd van € 500.000. Het project ViA15 is gestart en loopt door tot eind 2031. Het project vraagt directe inzet van onze collega's en adviseurs. De verwachting is dat de eerste drie jaren (2026 t/m 2028) de meeste capaciteit vragen. Een bedrag van € 100.000 voegen wij toe aan het jaar 2026. Dit ten laste van het jaar 2028. In de meerjarenbegroting wordt een voorstel opgenomen voor de jaren vanaf 2027.

Fasering budget plan woningbouw	**100**	**-100**	**0**	**0**

De fasering van de inzet van de middelen voor projectleiding woonwagenstandplaatsen uit de bestemmingsreserve woningbouw faseren wij met deze begrotingswijziging. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Fasering budget uitvoeringskosten Omgevingswet	**120**	**-120**	**0**	**0**

In de meicirculaire 2025 is € 212.000 beschikbaar gesteld voor uitvoeringskosten Omgevingswet. Deze middelen zetten wij in voor het verder optimaliseren van de uitvoering van de Omgevingswet. Op basis van de huidige planning schuiven wij € 120.000 door naar 2027.

Totaal mutaties	**365**	**1.735**	**-188**	**-553**

TOELICHTING RESERVEMUTATIES

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
2. Actualisatie bestaand beleid				
Fasering budget begeleiding en advisering voorbereiding en uitvoering project A12/A15	**100**	**0**	**-100**	**0**
Voor de advisering en de begeleiding van de voorbereiding en uitvoering van het project A12/A15 is een bestemmingsreserve gevormd van € 500.000. Het project ViA15 is gestart en loopt door tot eind 2031. Het project vraagt directe inzet van onze collega's en adviseurs. De verwachting is dat de eerste drie jaren (2026 t/m 2028) de meeste capaciteit vragen. Een bedrag van € 100.000 voegen wij toe aan het jaar 2026. Dit ten laste van het jaar 2028. In de meerjarenbegroting wordt een voorstel opgenomen voor de jaren vanaf 2027.				
Fasering budget plan woningbouw	**-100**	**100**	**0**	**0**
De fasering van de inzet van de middelen voor projectleiding woonwagenstandplaatsen uit de bestemmingsreserve woningbouw faseren wij met deze begrotingswijziging. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.				
Totaal reservemutaties	**0**	**100**	**-100**	**0**

FINANCIEEL MEERJARENBEELD

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Baten				
Primitieve begroting 2026-2029	170.599	180.025	174.333	179.866
1e voortgangsrapportage 2026	8.716	1.562	1.345	1.250
Kadernota 2027	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2026	10.655	8.210	-12.279	-2.956
Totale baten tot de 2e voortgangsrapportage	**189.970**	**189.797**	**163.398**	**178.160**
Mutaties in deze voortgangsrapportage (baten)				
1. Autonome ontwikkelingen	-287	**4.354**	2.237	-784
Algemene uitkering - Meicirculaire 2026	-34	5.022	2.574	-447
Budgetmutatie uitkeringslasten/-baten (BUIG)	84	0	0	0
Budgetmutatie uitstel abonnementstarief Wmo	0	-331	0	0
Budgetmutatie Wet inburgering	-337	-337	-337	-337
2. Actualisatie bestaand beleid	115	**495**	0	-260
Actualisatie budgetten vastgoed in verband met verkoopopbrengst	-235	495	0	-260
Budgetmutatie leges omgevingsvergunningen	150	0	0	0
Budgetmutatie voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen	200	0	0	0
5. Mutaties < € 100.000	69	**0**	0	0
Budgetmutatie openbare werken	56	0	0	0
Budgetmutatie reisdocumenten en rijbewijzen	-100	0	0	0
Budgetmutatie sportbedrijf	77	0	0	0
Budgetmutatie straatreiniging	44	0	0	0
Budgetmutaties afval	-8	0	0	0
Totaal gemuteerde baten	**-103**	**4.849**	**2.237**	**-1.044**
Totale baten in deze voortgangsrapportage	**189.867**	**194.646**	**165.635**	**177.116**
Lasten				
Primitieve begroting 2026-2029	174.989	180.963	176.018	179.369
1e voortgangsrapportage 2026	9.175	2.555	1.372	1.178
Kadernota 2027	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2026	10.723	8.251	-12.238	-2.914
Totale lasten tot de 2e voortgangsrapportage	**194.887**	**191.769**	**165.152**	**177.633**
Mutaties in deze voortgangsrapportage (lasten)				
1. Autonome ontwikkelingen	-1.257	**2.778**	2.530	-486
Actualisatie budget rente	-1.509	0	0	0

Algemene uitkering - Meicirculaire 2026	0	3.115	2.867	-149
Budgetmutatie uitkeringslasten/-baten (BUIG)	589	0	0	0
Budgetmutatie uitstel abonnementstarief Wmo	0	0	0	0
Budgetmutatie Wet inburgering	-337	-337	-337	-337
2. Actualisatie bestaand beleid	720	**336**	-105	-5
Actualisatie budgetten vastgoed in verband met verkoopopbrengst	-289	289	0	0
Actualisatie investering elektrificatie bedrijfsvoertuigen openbare werken	0	-13	1	1
Actualisatie investeringen duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie	0	-6	-6	-6
Actualisatie investeringen openbaar groen en sport	0	-154	0	0
Actualisatie investeringsbudget voorbereiding Groot Holthuizen Veld A	0	0	0	0
Bijdrage GR SDL- RID	-105	0	0	0
Bijdrage voorbereidende werkzaamheden noodzakelijke aanpassing nieuwe aansluiting Zevenaar Oost	750	0	0	0
Budgetmutatie leges omgevingsvergunningen	0	0	0	0
Budgetmutatie voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen	200	0	0	0
Budgetmutatie voorziening wachtgeld voormalig wethouders	284	0	0	0
Fasering budget begeleiding en advisering voorbereiding en uitvoering project A12/A15	100	0	-100	0
Fasering budget plan woningbouw	-100	100	0	0
Fasering budget uitvoeringskosten Omgevingswet	-120	120	0	0
5. Mutaties < € 100.000	-35	**-84**	-4	54
Actualisatie budget afschrijving gebouwen	17	17	17	17
Actualisatie budget afschrijvingen	-76	-35	-35	-35
Actualisatie budget jeugdhulp aan kinderen in een AZC	18	18	18	18
Actualisatie budget overheidsbrede dienstverlening	5	5	5	5
Actualisatie budget Participatiebudget	37	27	27	27
Actualisatie budget subsidie zwembad de Boskuul	7	7	7	7
Actualisatie budget Turmac Cultuur Fabriek (TCF) - Dienstverleningsovereenkomst	35	35	35	35
Actualisatie budget vervolg werken met de Omgevingswet	0	50	0	0
Actualisatie budget Wet goed verhuurderschap	-20	-20	-20	-20
Actualisatie investeringen bedrijfsvoertuigen	0	-78	-14	0
Actualisatie investeringen OFLV	0	0	5	14
Actualisatie investeringen openbare verlichting	0	-10	0	0
Actualisatie investeringen revitaliseringsprojecten	0	-60	-1	0
Actualisatie investeringen riolering	0	0	0	0

Actualisatie investeringen wegen	0	-82	-34	0
Budgetmutatie aanpak problematische schulden	49	0	0	0
Budgetmutatie Alleenverdienersproblematiek	61	0	0	0
Budgetmutatie bezwaar- en beroepsprocedure huisvestingsverordening	6	6	6	6
Budgetmutatie bijdrage GR SDL-RSD	19	0	0	0
Budgetmutatie energieneutrale eigen organisatie en samenleving	-19	0	0	0
Budgetmutatie faciliteitenbesluit opvangcentra	25	0	0	0
Budgetmutatie gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen	6	0	0	0
Budgetmutatie GRHVOL	39	0	0	0
Budgetmutatie Kinderopvang SMI	-5	-20	-20	-20
Budgetmutatie kosten kinderopvang pleegzorg	25	25	0	0
Budgetmutatie minimabeleid	-60	0	0	0
Budgetmutatie ondersteuning lokale energiehulp	54	0	0	0
Budgetmutatie ondersteuning lokale politieke partijen	18	0	0	0
Budgetmutatie onderzoek naar HUB 7Poort	-50	0	0	0
Budgetmutatie openbare verlichting	-75	0	0	0
Budgetmutatie openbare werken	0	0	0	0
Budgetmutatie outsourcen Omgevingsvergunningen	-50	0	0	0
Budgetmutatie reisdocumenten en rijbewijzen	-75	0	0	0
Budgetmutatie sportbedrijf	-15	0	0	0
Budgetmutatie straatreiniging	0	0	0	0
Budgetmutatie Turmac Cultuur Fabriek (TCF) - Elektriciteit	40	0	0	0
Budgetmutaties afval	-23	0	0	0
Fasering budget aanwijzen warmtebedrijf	-15	15	0	0
Fasering budget actieplan synergiemaatregelen FOZ	-15	15	0	0
Totaal gemuteerde lasten	**-572**	**3.030**	**2.421**	**-437**
Totale lasten tot de voortgangsrapportage	**194.314**	**194.799**	**167.573**	**177.196**
Resultaat baten en lasten	**-4.448**	**-153**	**-1.937**	**-80**
Onttrekkingen				
Primitieve begroting 2026-2029	4.659	1.122	797	848
1e voortgangsrapportage 2026	3.516	692	83	0
Kadernota 2027	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2026	2.299	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2026	23	153	-62	38

Totaal onttrekkingen reserves	10.497	**1.967**	819	886
Toevoegingen				
Primitieve begroting 2026-2029	225	0	0	0
1e voortgangsrapportage 2026	1.944	0	0	0
Kadernota 2027	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2026	2.299	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2026	0	-15	-15	-15
Totaal toevoegingen reserves	4.468	**-15**	-15	-15
Saldo reserve mutaties	**6.030**	**1.982**	**833**	**901**
Gerealiseerd resultaat	**1.582**	**1.829**	**-1.104**	**821**

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
BATEN				
0. Bestuur en ondersteuning	129.900	133.812	127.476	125.593
1. Veiligheid	135	135	135	135
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	593	549	549	549
3. Economie	12.609	23.118	624	15.365
4. Onderwijs	1.279	1.279	1.279	1.279
5. Sport, cultuur en recreatie	2.871	2.313	2.312	2.312
6. Sociaal domein	21.252	16.283	17.275	17.282
7. Volksgezondheid en milieu	13.225	12.475	13.014	13.218
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	8.004	4.684	2.972	1.383
Actuele stand begroting - baten	**189.867**	**194.646**	**165.635**	**177.116**
Lasten				
0. Bestuur en ondersteuning	28.631	30.326	28.590	28.376
1. Veiligheid	5.201	5.162	5.169	5.167
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	9.101	8.844	9.122	9.125
3. Economie	13.316	23.792	1.171	15.884
4. Onderwijs	6.464	6.810	7.225	7.261
5. Sport, cultuur en recreatie	15.447	15.499	15.629	15.645
6. Sociaal domein	89.112	81.436	79.809	76.545
7. Volksgezondheid en milieu	16.174	14.850	15.284	15.183
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	10.869	8.081	5.575	4.009
Actuele stand begroting - lasten	**194.314**	**194.799**	**167.573**	**177.196**
Saldo voor bestemming				
0. Bestuur en ondersteuning	101.269	103.486	98.886	97.217
1. Veiligheid	-5.066	-5.027	-5.034	-5.033
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	-8.508	-8.295	-8.573	-8.576
3. Economie	-707	-675	-547	-519
4. Onderwijs	-5.185	-5.531	-5.946	-5.982
5. Sport, cultuur en recreatie	-12.576	-13.186	-13.316	-13.332
6. Sociaal domein	-67.861	-65.153	-62.533	-59.263
7. Volksgezondheid en milieu	-2.950	-2.375	-2.270	-1.965
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke	-2.865	-3.397	-2.604	-2.626
Saldo 2e voortgangsrapportage voor bestemming	**-4.448**	**-153**	**-1.937**	**-80**
Mutaties reserves				
0. Bestuur en ondersteuning	3.056	412	239	239
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	259	147	39	39
3. Economie	0	15	0	17
4. Onderwijs	86	141	141	266
5. Sport, cultuur en recreatie	575	345	291	291
6. Sociaal domein	424	99	99	24
7. Volksgezondheid en milieu	703	232	25	25
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	928	590	0	0
Totaal mutaties reserves	**6.030**	**1.982**	**833**	**901**
Gerealiseerd resultaat 2e voortgangsrapportage	**1.582**	**1.829**	**-1.104**	**821**

MONITOR MAATREGELEN FINANCIEEL GEZONDE TOEKOMST

Onderstaand is een overzicht opgenomen van de maatregelen zoals besloten bij de meerjarenbegroting 2026-2029. De voortgang geven wij aan met een kleuraanduiding. Maatregelen die gerealiseerd zijn en maatregelen die niet volgens plan lopen, lichten wij hierna afzonderlijk toe.

gerealiseerd
volgens plan
niet volgens plan
bijsturing raad

Nr	PR	Omschrijving	Toelichting	2026	2027	2028	2029	status:
FT1	0	Brandverzekeringen	Nieuw initiatief van de VNG om collectief tegen brand te verzekeren	0	150.000	150.000	150.000	
FT9	6	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	Verlagen budget woonvoorzieningen naar realisatie eerdere jaren	130.000	130.000	130.000	130.000	
			Totaal financieel technisch	130.000	280.000	280.000	280.000	

Nr	PR	Omschrijving	Toelichting	2026	2027	2028	2029	status:
BA1	0	Personeel	Taakstelling ambtelijk apparaat	100.000	100.000	100.000	100.000	
BA4	5	Cultuurpresentatie	Verlagen bijdrage aan Kunstwerk (Musiater)	0	35.000	35.000	35.000	
BA10	6	Samenkracht en burgerparticipatie	Hernieuwd beleid Sociaal Medische Indicatie	110.000	165.000	165.000	165.000	
BA11	6	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	Versnelling transitie sterke lokale toegang	-150.000	-150.000	-150.000	-150.000	
BA13	6	Arbeidsparticipatie	Brede taakstelling RSD	0	0	250.000	250.000	
BA14	6	Huishoudelijke hulp (WMO)	Verschillende maatregelen die tot een besparing leiden	35.000	170.000	205.000	240.000	
BA15	6	Huishoudelijke hulp (WMO)	Was- en strijkservice in aansluiting op normenkader huishoudelijke ondersteuning 2025	0	360.000	485.000	485.000	
BA16	6	Jeugdhulp met verblijf regionaal	Door betere toegang minder verwijzingen naar verblijf	650.000	1.150.000	1.650.000	2.150.000	
			Totaal beleidsmatige aanpassingen	745.000	1.830.000	2.740.000	3.275.000	

Nr	PR	Omschrijving	Toelichting	2026	2027	2028	2029	status:
IV3	0	Parkeerbelasting	Verhogen parkeerbelasting naar niveau omliggende gemeenten	300.000	300.000	500.000	500.000	
IV5	3	Economische promotie	Verhogen toeristenbelasting naar niveau omliggende gemeenten	62.000	106.000	150.000	194.000	
IV6	6	Gehandicapten parkeerkaarten	Verhogen kostendekkenheid en naar niveau van omliggende gemeenten	6.000	13.000	20.000	27.000	
IV8	7	Riolering	Kostendekkendheid tarieven (andere regelgeving BTW)	204.000	408.000	612.000	816.000	
			Totaal inkomstenverhogend	572.000	827.000	1.282.000	1.537.000	

	Totaal gerealiseerd bij 1e voortgangsrapportage 2026	1.652.900	1.802.900	1.802.900	1.802.900
	Totaal gerealiseerd bij 2e voortgangsrapportage 2026	130.000	130.000	130.000	130.000
(A)	Totaal gerealiseerd	1.782.900	1.932.900	1.932.900	1.932.900
(B)	Totaal te besparen op basis van financieel gezonde toekomst (FGT)	3.099.900	4.739.900	6.104.900	6.894.900
(B-A)	Totaal nog te realiseren besparingen	1.317.000	2.807.000	4.172.000	4.962.000

TOELICHTING VOORTGANG MAATREGELEN:

Financieel technische maatregelen:

FT1 Brandverzekering
Het betreft een nieuw initiatief van de VNG om een collectieve brandverzekering aan te gaan. Via een deelname aan het risicobeheerfonds leggen gemeenten hun premie in een aparte entiteit in. Vanuit deze entiteit worden brandschades vergoed en afgehandeld. Met ingang van 2027 is de besparing € 150.000.

FT9 Hulpmiddelen en diensten (WMO)
Het budget voor woonvoorzieningen is structureel verlaagd naar een recenter uitgaven niveau.

Beleidsmatige aanpassingen:

BA1 Taakstelling ambtelijk apparaat
Binnen de bedrijfsvoering realiseren we een besparing op de personeelskosten van structureel € 100.000.

BA4 Cultuurpresentatie
Het budget is structureel verlaagd.

BA10 Hernieuwd beleid Sociaal Medische Indicatie
Het budget voor Sociaal Medische Indicatie is structureel verlaagd. Om de besparing te halen is de dienstverleningsovereenkomst met de RSD aangepast en worden werkzaamheden nu uitgevoerd door het eigen lokale team. We zien dat de wijzigingen zijn effect heeft in het aantal aanvragen en toekenningen.

BA11 Versnelling transitie sterke lokale toegang
De formatie is versterkt door het aannemen van gezinscoaches. Hiermee hebben we een randvoorwaarde ingevuld voor verdere professionalisering en voor het behalen van de besparing onder maatregel BA16 minder verwijzingen naar verblijf.

BA13 Brede taakstelling RSD
In de besluitvorming van de Financieel Gezonde Toekomst is besloten vanaf 2028 een bedrag van €250.000 te bezuinigen op de brede taakstelling van de RSD. Momenteel wordt er door de SDL bekeken op welke wijze de besparing gerealiseerd kan worden.

BA14 Verschillende maatregelen die tot besparing leiden op de huishoudelijke hulp
We zien dat de ingezette maatregel op het gebied van de huishoudelijke hulp door één keer per twee weken hulp te bieden het verwachte financiële effect heeft.

BA15 Was- en strijkservice
Vanaf 2027 is een besparing ingeboekt op basis van het realiseren van een was- en strijkservice. De uitwerking van deze maatregel verloopt niet volgens planning. Dit omdat de geplande was- en strijkservice niet tijdig binnen gemeentegrenzen is in te richten en er gewerkt is aan alternatieven. Daarnaast spelen gewijzigde omstandigheden. De belangrijkste is dat het kabinet per 2029 de huishoudelijke hulp in de Wmo wil afschaffen. De realisatie van deze maatregel wordt daarmee vertraagd.

BA16 Door betere toegang minder verwijzingen naar verblijf
Door het versterken van de toegang zien we een vermindering van het aantal verwijzingen naar verblijf. Maar dit betreft de verwijzingen die door het team worden ingezet. Het aantal verwijzingen van met name gecertificeerde instellingen zien we stijgen. Daarmee wordt het behalen van de besparing onzeker.

Inkomstenverhogende maatregelen:

IV3 Parkeerbelasting
De parkeertarieven worden in twee stappen verhoogd; in 2026 structureel met € 0,20 en in 2028 wederom structureel met € 0,20. De tarieven voor parkeervergunningen zijn met ingang van 2026 verhoogd; De 1e bewonersvergunning met € 30,00 en de 2e bewonersvergunning met € 59,65.

IV5 Toeristenbelasting
In de besluitvorming van de Financieel Gezonde toekomst is besloten de toeristenbelasting te verhogen. Dit betreft een geleidelijke tariefsverhoging en het invoeren van een tariefdifferentiatie waarbij in 2029 het tarief voor een overnachting in een luxe accommodatie € 2,50 is en voor een overnachting in overige accommodaties € 1,50.

IV6 Gehandicaptenparkeerkaarten
Uit de analyse van het kostendekkendheidspercentage van de gehandicaptenparkeerkaarten is gebleken dat het percentage op 10% zit. De kosten worden in vier jaar verhoogd van € 22,05 naar € 100. Dit levert de komende jaren extra inkomsten op.

IV8 Rioolheffing
In de besluitvorming van de Financieel Gezonde Toekomst is besloten de rioolheffing te verhogen. Gedurende 4 jaar verhogen we de tarieven met jaarlijks 4%.

BIJLAGEN

OVERZICHT BEGROTINGSWIJZIGINGEN TOT DE 2E VOORTGANGSRAPPORTAGE

In deze bijlage nemen wij het overzicht op van de wijzigingen van de begroting die nog niet in de meerjarenbegroting 2026-2029 zijn verwerkt tot deze voortgangsrapportage. Dit betreft de wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage en de administratieve wijzigingen.
De wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage betreffen de verwerking van uw besluiten in de afgelopen maanden die nog niet in de meerjarenbegroting verwerkt konden worden. In de administratieve wijzigingen nemen wij aanpassingen op de vastgestelde begroting op, zonder financieel effect.

Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
BATEN				
0. Bestuur en ondersteuning				
Budgetmutatie rentelasten grondexploitaties bedrijventerreinen	0	0	0	0
Herziening grondexploitaties bedrijventerreinen	0	0	0	0
Herziening grondexploitaties woningbouwlocaties	0	0	0	0
Totaal programma				
3. Economie				
Budgetmutatie rentelasten grondexploitaties bedrijventerreinen	0	0	0	0
Herziening grondexploitaties bedrijventerreinen	12.064	11.838	-10.807	144
Totaal programma	**12.064**	**11.838**	**-10.807**	**144**
5. Sport, cultuur en recreatie				
Subsidieregeling sport, cultuur en welzijn	0	0	0	0
Totaal programma				
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
Budgetmutatie rentelasten grondexploitaties bedrijventerreinen	0	0	0	0
Herziening grondexploitaties woningbouwlocaties	-194	-590	1.604	0
Totaal programma	**-194**	**-590**	**1.604**	
Totaal baten	**11.870**	**11.248**	**-9.203**	**144**
LASTEN				
0. Bestuur en ondersteuning				
Budgetmutatie rentelasten grondexploitaties bedrijventerreinen	15	0	0	0
Herziening grondexploitaties bedrijventerreinen	4	0	0	0
Herziening grondexploitaties woningbouwlocaties	103	0	0	0
Totaal programma 0.	**121**	**0**	**0**	**0**
3. Economie				
Budgetmutatie rentelasten grondexploitaties bedrijventerreinen	0	0	0	0
Herziening grondexploitaties bedrijventerreinen	12.064	11.838	-10.807	144
Totaal programma 3.	**12.064**	**11.838**	**-10.807**	**144**
5. Sport, cultuur en recreatie				
Subsidieregeling sport, cultuur en welzijn	0	42	42	42
Totaal programma 5.	**0**	**42**	**42**	**42**
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				

Budgetmutatie rentelasten grondexploitaties bedrijventerreinen	0	0	0	0
Herziening grondexploitaties woningbouwlocaties	-248	-590	1.604	0
Totaal programma 8.	**-248**	**-590**	**1.604**	**0**
Totaal lasten	**11.937**	**11.290**	**-9.161**	**186**
Saldo baten en lasten	**-67**	**-42**	**-42**	**-42**
Mutaties reserves				
Onttrekkingen	2.299	0	0	0
Toevoegingen	2.299	0	0	0
Totaal mutaties reserves	0	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerd resultaat	**-67**	**-42**	**-42**	**-42**

Toelichting financiële ontwikkelingen

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Budgetmutatie rentelasten grondexploitaties bedrijventerreinen	**-15**	**0**	**0**	**0**

De ramingen van de grondexploitaties zijn aangepast op basis van de herziene grondexploitaties per 1 januari 2026 zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 1 juli 2026.

Herziening grondexploitaties bedrijventerreinen	**-4**	**0**	**0**	**0**

De ramingen van de grondexploitaties Zevenaar-Oost bedrijven, Mercurion en Businesspark 7Poort II zijn aangepast op basis van de herziene grondexploitaties per 1 januari 2026 zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 1 juli 2026.

Herziening grondexploitaties woningbouwlocaties	**-49**	**0**	**0**	**0**

De ramingen van de grondexploitaties Zevenaar-Oost wonen, Middag Oost/Zwanenwaaij, Vastgoedlocaties, Waaijakkers en Vestersbos zijn aangepast op basis van de herziene grondexploitaties per 1 januari 2026 zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 1 juli 2026.

Subsidieregeling sport, cultuur en welzijn	**0**	**-42**	**-42**	**-42**

In de raad van 1 juli jl. is besloten subsidies beschikbaar te stellen voor schutterijen en incidentele specifieke administratieve kosten. Daarnaast is een amendement aangenomen om extra budget beschikbaar te stellen voor evenementen en incidentele activiteiten gericht op behoud en ondersteuning van huidige lokaal georganiseerde buitenkermissen. Hiervoor is een totaalbedrag van € 41.725 (nadeel) toegevoegd aan het budget subsidieregeling sport, cultuur en welzijn 2027-2030.

Totaal mutaties	**-67**	**-42**	**-42**	**-42**

Administratieve wijzigingen

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
0. Bestuur en ondersteuning				
Bijdrage provincie subsidie Vitaal bestuur: meerjarige verdeling	0	0	0	0
Budget OiO voor de organisatieontwikkeling naar nieuwe FCL	0	0	0	0
Budgetmutatie formatie beschermd wonen, beschermd thuis en maatschappelijke opvang	0	0	0	0
Budgetmutatie vastgoed	0	0	0	0
Contributies en abonnementen griffie	0	0	0	0
Detachering medewerker bij GMR	0	0	0	0
Doorbelasting materieel openbare werken	-65	0	0	0
Doorbelasting rente naar taakvelden	-1.258	0	0	0
Inhuur derden wegens ziekte - verdeling budget	0	0	0	0
Lasten VSO	0	0	0	0
Salarissen fysiek domein	0	0	0	0
Vergoeding voor personeel	0	0	0	0
Voorziening sociaal plan - onttrekking afboeken	0	0	0	0
Totaal programma 0.	**-1.323**	**0**	**0**	**0**
1. Veiligheid				
Doorbelasting materieel openbare werken	1	0	0	0
Doorbelasting rente naar taakvelden	4	0	0	0
Leges en overige baten APV	0	0	0	0
Totaal programma 1.	**5**	**0**	**0**	**0**
2. Verkeer, vervoer en waterstaat				
Budget kleine maatregelen mobiliteitsprogramma Zevenaar	0	0	0	0
Budgetmutatie gladheidsbestrijding	0	0	0	0
Budgetmutatie parkeren	0	0	0	0
Doorbelasting materieel openbare werken	9	0	0	0
Doorbelasting rente naar taakvelden	265	0	0	0
Doorbelasting straatreiniging	-28	0	0	0
Totaal programma 2.	**247**	**0**	**0**	**0**
3. Economie				
Bijdrage BIZ	0	0	0	0
Doorbelasting kostenplaats gebiedsontwikkeling	0	0	0	0
Doorbelasting materieel openbare werken	1	0	0	0
Doorbelasting rente naar taakvelden	6	0	0	0
Totaal programma 3.	**7**	**0**	**0**	**0**
4. Onderwijs				
Doorbelasting Kulturhus De Brede Blik	-17	0	0	0
Doorbelasting rente naar taakvelden	214	0	0	0
Herschikking budgetten huisvesting primair onderwijs	0	0	0	0
Totaal programma 4.	**197**	**0**	**0**	**0**
5. Sport, cultuur en recreatie				
Budgetmutatie vastgoed	0	0	0	0
Doorbelasting Kulturhus De Brede Blik	22	0	0	0
Doorbelasting materieel openbare werken	38	0	0	0
Doorbelasting rente naar taakvelden	73	0	0	0

Totaal programma 5.	**133**	**0**	**0**	**0**
6. Sociaal domein				
Actualisatie budget beschermd wonen	0	0	0	0
Budgetmutatie formatie beschermd wonen, beschermd thuis en maatschappelijke opvang	0	0	0	0
Doorbelasting Kulturhus De Brede Blik	-4	0	0	0
Doorbelasting materieel openbare werken	0	0	0	0
Doorbelasting rente naar taakvelden	3	0	0	0
Totaal programma 6.	**0**	**0**	**0**	**0**
7. Volksgezondheid en milieu				
Budgetmutaties duurzaamheid met betrekking tot Spuk-regelingen	0	0	0	0
Doorbelasting Kulturhus De Brede Blik	-1	0	0	0
Doorbelasting materieel openbare werken	14	0	0	0
Doorbelasting rente naar taakvelden	344	0	0	0
Doorbelasting straatreiniging	28	0	0	0
Energietoezicht door ODGM	0	0	0	0
Verschuiving subsidies Volksgezondheid	0	0	0	0
Totaal programma 7.	**385**	**0**	**0**	**0**
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
Budgetmutatie welstand	0	0	0	0
Doorbelasting kostenplaats gebiedsontwikkeling	0	0	0	0
Doorbelasting rente naar taakvelden	350	0	0	0
Overheveling budget uitvoering Omgevingswet	0	0	0	0
Totaal programma 8.	**350**	**0**	**0**	**0**
Totaal Administratieve wijzigingen exploitatie	**0**	**0**	**0**	**0**

INVESTERINGSOVERZICHT

In het investeringsoverzicht bij deze voortgangsrapportage presenteren wij de investeringen die afwijken van de planning. Dit kan een financiële afwijking zijn, maar ook een afwijking op de tijdsplanning.
Tevens presenteren wij de investeringen waarvan wij u voorstellen deze af te sluiten.

Deze investering dreigt qua planning of financieel uit de pas te gaan lopen of er is een risico ontstaan, bijsturing kan noodzakelijk zijn

De investering loopt uit de pas, corrigerende maatregelen zijn noodzakelijk

De investering is afgerond en wij stellen voor deze af te sluiten

omschrijving	Krediet I 2026	Inkomsten 2026	Restant inkomen	Krediet u 2026	Uitgaven 2026	Restant uitgaven 2026	Saldo krediet	
Planvorming Herinrichting Edisonstraat In de 1e VGR 2026 is besloten om het investeringsbudget van planvorming toe te voegen aan het investeringsbudget Herinrichting Edisonstraat. Om die reden kan deze investering worden afgesloten.	0	0	0	-12.274	-12.274	0	0	
Vestersbos gebouw primair onderwijs Voor de investeringen van het primair onderwijs (basisscholen de Wisse en Tamboerijn) zijn voor de komende jaren separaat kredieten geraamd waardoor dit krediet kan vervallen.	0	0	0	5.000.000	0	5.000.000	5.000.000	
Ondergrondse restafvalcontainers Investeringsbudget voor het vervangen van de ondergrondse containers voor restafval. Op twee plaatsen zijn deze nog niet vervangen in 2025 vanwege een bezwaarprocedure. Deze is afgerond en wij zijn in het gelijk gesteld. Opdracht voor plaatsing is uitgezet en heeft in 2026 plaatsgevonden. Voorgesteld wordt deze investering bij de jaarrekening 2026 af te sluiten.	0	0	0	7.409	1.091	6.318	6.318	
Vervangen BOV 2016-2025 masten 2025 (K) Conform beleidsplan openbare verlichting. Dit investeringsbudget is gefaseerd in jaren. De uitvoering van de werkzaamheden waaronder bij de Methen zijn eind 2025 grotendeels gereed en de verwachting is dit in 2026 af te ronden. Voorgesteld wordt dit investeringsbudget bij de jaarrekening af te sluiten.	0	0	0	13.842	0	13.842	13.842	

Vervangen BOV 2016-2025 armaturen 2025 (K) Conform beleidsplan openbare verlichting. Dit investeringsbudget is gefaseerd in jaren. De uitvoering van de werkzaamheden waaronder bij de Methen zijn in 2025 gestart en lopen door in 2026 en worden dan afgerond. Voorgesteld wordt dit investeringsbudget bij de jaarrekening af te sluiten.	0	0	0	140.098	127.776	12.322	12.322	
Verkeersregelinstallaties 2025 (K) Beschikbaar gesteld in IBOR. Het wel of niet vervangen van de verkeersregelinstallatie Platanenlaan is sterk afhankelijk van de besluitvorming A12/A15 doordat verkeersstromen mogelijk anders gaan lopen. Hierdoor staat deze vervangingsinvestering in 2023 tijdelijk stil. In 2024 is besloten de verkeersregelinstallatie vervangen omdat dit gezien ouderdom noodzakelijk is. In 2024 is de voorbereiding en aanbesteding afgerond. In 2025 is de uitvoering van de werkzaamheden gestart en grotendeels uitgevoerd en worden in 2026 afgerond. Voorgesteld wordt dit investeringsbudget bij de jaarrekening af te sluiten.	0	0	0	25.435	9.837	15.598	15.598	
Vervangen oeverbeschoeiing 2024 (K) De investering komt voort uit het Watertakenplan 2022-2026. Dit investeringsbudget is gefaseerd in jaren. In 2024 vindt onderzoek plaats en in 2025 is een damwand geplaatst. Het resterende investeringsbudget wordt ingezet voor een bijdrage aan het herstel van de vijver in Pannerden aan de Doorneburgseweg. Bij een 50/50-overeenkomst met het waterschap draagt de gemeente een bedrag van circa € 90.000 bij. De uitvoering zal naar verwachting in Q4 2026 plaatsvinden. Voorgesteld wordt dit investeringsbudget bij de jaarrekening af te sluiten.	0	0	0	31.835	0	31.835	31.835	

Vervangen oeverbeschoeiing 2025 (K) De investering komt voort uit het Watertakenplan 2022-2026. Dit investeringsbudget is gefaseerd in jaren. Dit investeringsbudget wordt ingezet voor een bijdrage aan het herstel van de vijver in Pannerden aan de Doorneburgseweg. Bij een 50/50-overeenkomst met het waterschap draagt de gemeente een bedrag van circa € 90.000 bij. De uitvoering zal naar verwachting in Q4 2026 plaatsvinden. Het resterende investeringsbudget wordt ingezet voor de verbetering van de vijver aan de Kampsingel. Het definitieve ontwerp is gerealiseerd. De uitvoering start in Q4 2026. Voorgesteld wordt dit investeringsbudget bij de jaarrekening af te sluiten.	0	0	0	100.000	0	100.000	100.000	
Klimaatadaptieve maatregelen 2026 Beschikbaar gesteld in het Watertakenplan 2022-2026. Dit investeringsbudget gebruiken we voor klimaatadaptieve maatregelen. Voorgesteld wordt dit investeringsbudget bij de jaarrekening af te sluiten.	0	0	0	31.563	0	31.563	31.563	
Renovatie Riool 2025 Beschikbaar gesteld in het Watertakenplan 2022-2026. Dit investeringsbudget is gefaseerd in jaren. Dit investeringsbudget zetten we in om plaatselijke renovatie (relinen) van slechte leidingen uit te kunnen voeren In 2025 is gestart met de aanbesteding relinen rioolleidingen welke in het 1e kwartaal 2026 op de markt is gebracht. De uitvoering is in het 3e kwartaal 2026 gestart. De verwachting is dat de werkzaamheden dit jaar gerealiseerd worden. Voorgesteld wordt dit investeringsbudget bij de jaarrekening af te sluiten.	0	0	0	163.257	30.467	132.790	132.790	

Reguliere vervanging bomen 2025 Beschikbaar gesteld in IBOR. Dit investeringsbudget gebruiken we voor de vervanging van bomen. In 2025 wordt voorafgaand aan de vervangingen de boomveiligheidscontrole uitgevoerd en eind van het jaar gereed. Uitvoering is gereed. Voorgesteld wordt het investeringsbudget bij de jaarrekening af te sluiten.	0	0	0	135.719	135.446	273	273	
Impuls aantrekkelijk en uitnodigend groen 2026 Beschikbaar gesteld in IBOR, vanuit de ambitie 'aantrekkelijk en uitnodigend voor iedereen'. Dit investeringsbudget gebruiken we voor nieuwe (diverse) beplanting. We verwachten deze werkzaamheden in 2027 te realiseren.	0	0	0	0	350	-350	-350	
Vervanging speeltoestellen 2024 Beschikbaar gesteld in IBOR. Dit investeringsbudget gebruiken we voor de vervanging van verouderde speeltoestellen die aan het eind van de technische levensduur zijn. Het investeringsbudget is zoals verwacht nagenoeg geheel besteed in 2025 aan onder andere de speeltoestellen van Zwanenwaay en Riverparc. Het restant van de werkzaamheden voeren we in 2026 uit. Voorgesteld wordt het investeringsbudget bij de jaarrekening af te sluiten.	0	0	0	16.929	16.799	130	130	
Duurzaam materieel speelvoorzieningen 2024 Beschikbaar gesteld in IBOR. Dit investeringsbudget gebruiken we om een duurzame impuls te geven aan bestaande plannen. Denk hierbij aan het hergebruik van bestaande speelvoorzieningen en het gebruik van duurzaam materiaal. Dit investeringsbudget is in 2025 niet ingezet aangezien sprake is geweest van volledige vervanging en geen hergebruik van speelvoorzieningen. In 2026 is sprake van het duurzaam opknappen van bestaande speelvoorzieningen en het vergroenen van speelplekken en kan dit budget worden ingezet. Voorgesteld wordt dit investeringsbudget bij de jaarrekening af te sluiten.	0	0	0	18.946	0	18.946	18.946	

Gebiedsopgave Babberich met Witte Kruis(K) De provincie heeft onder voorwaarden € 10 miljoen beschikbaar gesteld voor de realisatie doortrekken Witte Kruis. Er wordt een projectplan opgesteld incl. een financieringsstrategie om het project te realiseren. Voor het gemeentelijke aandeel nemen wij in de meerjarenbegroting 2027-2030 een voorstel op.	0	0	0	152.019	901	151.118	151.118	
Revitalisatie wegen Bloemenkamp Beschikbaar gesteld in IBOR en het raadsvoorstel "beschikbaar stellen investeringen voor de uitvoering van geplande vervangingen van de openbare ruimte". Dit investeringsbudget gebruiken we voor de vervanging van wegen in Bloemenkamp. Deze werkzaamheden zijn afgerond. Voorgesteld wordt dit investeringsbudget in 2026 af te sluiten.	0	0	0	121.630	121.090	540	540	
Klimaatadaptieve maatregelen Lobith-Noord Beschikbaar gesteld in het Watertakenplan 2022-2026. Dit investeringsbudget gebruiken we voor klimaatadaptieve maatregelen in Lobith-Noord. Fase 1 is afgerond. De werkzaamheden in fase 2 zijn afgerond. Voorgesteld wordt dit investeringsbudget in 2026 af te sluiten.	0	0	0	24.695	63.156	-38.461	-38.461	
Lathum (Koestraat): vernieuwen rioolstelsel etc. Het vernieuwen van rioolstelsel aan de Koestraat in Lathum staat medio 2025 gepland. De werkzaamheden zijn medio 2026 gerealiseerd. Voorgesteld wordt dit investeringsbudget bij de jaarrekening af te sluiten.	0	0	0	108.736	108.131	605	605	
18 containers voor luiers en incontinentiemat. Investeringsbudget voor containers voor luiers en incontinentiemateriaal. De paslezer moet nog geplaatst worden. Voorgesteld wordt daarna deze investering bij de jaarrekening af te sluiten.	0	0	0	22.825	21.060	1.765	1.765	

Vervanging werkplekken hardware 2026 Het vervangen van hardware voor vaste en mobiele werkplekken — zoals de aanschaf van laptops en smartphones — verloopt volgens een vooraf gedefinieerde levenscyclus. In lijn hiermee heeft in 2026 ook de investering in de laptops voor raadsleden plaatsgevonden. Vanuit de leverancier is een kostenstijging van hardware aangekondigd welke kan oplopen tot 20%. Mogelijk leidt dit tot een overschrijding van de investering. Eind 2026 weten we de werkelijke impact hiervan en we zullen dit toelichten in de jaarstukken.	0	0	0	341.300	238.887	102.413	102.413	
Machinepark OW Dit budget is bestemd voor de aanschaf van brandveilige batterij oplaadkasten. De verwachting is dat de overige kasten die besteld zijn in 2026 worden geleverd. Voorgesteld wordt dit investeringsbudget na levering bij de jaarrekening af te sluiten.	0	0	0	21.474	14.920	6.554	6.554	
Verduurzaming Musiater Dit investeringsbudget is voor de verduurzaming van het Musiater. Het plaatsen van de zonnepanelen is conform planning gerealiseerd in 2026. De aan te leveren stukken met betrekking tot verduurzaming worden ingediend bij RVO. Op basis daarvan geeft RVO de definitieve subsidie beschikking af en wordt deze dit jaar geboekt. Voorgesteld wordt dit investeringsbudget bij de jaarrekening af te sluiten.	237.654	0	237.654	45.494	56.742	-11.248	-248.902	
Vervanging dak Turmac (TCF) Dit investeringsbudget is voor de verduurzaming en vervanging van het dak van de Turmac Cultuurfabriek. Het grootste deel hiervan is uitgevoerd. Enkel resteert het aanbrengen van de zonnepanelen en de bliksembeveiligingsinstallatie. Plaatsing van de zonnepanelen vindt eind augustus plaats. De verwachting is dat alle werkzaamheden eind oktober zijn afgerond. Voorgesteld wordt dit investeringsbudget bij de jaarrekening af te sluiten.	341.752	0	341.752	1.336.790	1.354.540	-17.750	-359.502	

Verduurzaming dak Turmac (TCF) Dit investeringsbudget is voor de verduurzaming en vervanging van het dak van de Turmac Cultuurfabriek. Het grootste deel hiervan is uitgevoerd. Enkel resteert het aanbrengen van de zonnepanelen en de bliksembeveiligingsinstallatie. Plaatsing van de zonnepanelen vindt eind augustus plaats. De verwachting is dat alle werkzaamheden eind oktober zijn afgerond. Voorgesteld wordt dit investeringsbudget bij de jaarrekening af te sluiten.	0	0	0	500.000	0	500.000	500.000	
Kia EV3 HHB-73-F(K) Dit voertuig is geleverd. Dit investeringsbudget wordt bij de jaarrekening 2026 afgesloten.	0	0	0	36.000	30.172	5.828	5.828	
Restauratie Schipperspoortje (K) Dit investeringsbudget is voor de restauratie van het Schipperspoortje in Lobith. Werkzaamheden zijn voor 90% gereed. De verwachting is dat alle werkzaamheden in het najaar 2026 gerealiseerd zijn. Voorgesteld wordt dit investeringsbudget bij de jaarrekening af te sluiten.	0	0	0	38.000	21.375	16.625	16.625	
Vervangen masten 2026 Conform beleidsplan openbare verlichting. Naar verwachting houden we hier geld over ten opzichte van het oorspronkelijke plan. Voorgesteld wordt dit investeringsbudget bij de jaarrekening af te sluiten.	0	0	0	160.000	1.406	158.594	158.594	
Beregeningsinstallaties sportvelden(K) Om het beregenen van de sportvelden effectiever en efficiënter uit te voeren is een investeringsbudget beschikbaar gesteld. De werkzaamheden zijn afgerond. Verantwoording door Ataro BV heeft plaatsgevonden in 2026 en resterende middelen zijn afgerekend (voordeel).	0	0	0	-2.092	-26.802	24.802	24.802	

Led verlichting sportvelden In 2023 is besloten een investeringsbudget beschikbaar te stellen om sportaanbieders te helpen bij het verduurzamen van hun sportaccommodatie door middel van het investeren in ledverlichting. De investering is uitgevoerd door Ataro BV en afgerond in 2025. Definitieve verantwoording heeft plaatsgevonden in 2026 en resterende middelen zijn afgerekend (voordeel).	0	0	0	-2.014	-22.150	20.136	20.136	
Invest. Duurzaamheidsmaatregelen eigen org. 2026 Voor de investeringsbudgetten die reeds door de raad zijn toegekend (tot en met de begroting 2023-2026) biedt het transitiebudget vanuit het Klimaatplan de mogelijkheid om in deze gevallen toch duurzaamheidsmaatregelen te treffen. Hiervoor is voor investeringen 2026 € 400.000 beschikbaar. In de 2e VGR zijn voorstellen opgenomen waarbij het budget is overgeheveld voor duurzaamheidsmaatregelen bij diverse investeringsbudgetten. Hierdoor is het budget volledig overgeheveld en kan het worden afgesloten.	0	0	0	379.099	0	379.099	379.099	
Voorbereidingskrediet Reisenakker Zevenaar In de raadsvergadering van 20 december 2023 is voor een vijftal locaties een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld. Deze bedragen zijn aangevraagd vooruitlopend op een door de raad vast te stellen grondexploitatie en zullen te zijner tijd worden ingebracht in de nog op te stellen grondexploitaties als de gemeente overgaat tot ontwikkeling. Op basis van de huidige inzichten bestaat de mogelijkheid dat het beschikbare budget op termijn niet toereikend zal zijn. Als dat het geval is zal een voorstel tot verhoging van het voorbereidingsbudget worden gedaan.	0	0	0	73.715	22.623	51.092	51.092	

Voorbereidingskrediet Groot Holthuizen Veld A In de raadsvergadering van 20 december 2023 is voor een vijftal locaties een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld. Deze bedragen zijn aangevraagd vooruitlopend op een door de raad vast te stellen grondexploitatie en zullen te zijner tijd worden ingebracht in de nog op te stellen grondexploitaties als de gemeente overgaat tot ontwikkeling van deze gronden. Door een combinatie van een langer voorbereidingstraject, reeds gemaakte kosten voor onderzoeken en grondverwerving, de nog te verwachten werkzaamheden en te maken kosten is het beschikbare voorbereidingsbudget niet toereikend. In de 2e VGR 2026 nemen wij een voorstel op om het budget te verhogen met € 100.000.	0	0	0	33.625	49.600	-15.975	-15.975	
Voorbereidingskrediet Groot Holthuizen Veld B In de raadsvergadering van 20 december 2023 is voor een vijftal locaties een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld. Deze bedragen zijn aangevraagd vooruitlopend op een door de raad vast te stellen grondexploitatie en zullen te zijner tijd worden ingebracht in de nog op te stellen grondexploitaties als de gemeente overgaat tot ontwikkeling. Op basis van de huidige inzichten bestaat de mogelijkheid dat het beschikbare budget op termijn niet toereikend zal zijn. Als dat het geval is zal een voorstel tot verhoging van het voorbereidingsbudget worden gedaan.	0	0	0	53.764	9.545	44.219	44.219	

OVERZICHT MUTATIES OP INVESTERINGEN

Onderstaande tabel geeft alle mutaties met betrekking tot investeringsbedragen die zijn opgenomen in deze voortgangsrapportage.

Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Actualisatie investering elektrificatie bedrijfsvoertuigen openbare werken	-200	240	0	0
Actualisatie investeringen bedrijfsvoertuigen	-684	561	123	0
Actualisatie investeringen OFLV	-149	-50	199	0
Actualisatie investeringen openbaar groen en sport	-1.586	1.586	0	0
Actualisatie investeringen openbare verlichting	-169	169	0	0
Actualisatie investeringen revitaliseringsprojecten	-1.205	1.175	30	0
Actualisatie investeringen riolering	-1.079	1.079	0	0
Actualisatie investeringen wegen	-1.880	1.345	535	0
Actualisatie investeringsbudget voorbereiding Groot Holthuizen Veld A	100	0	0	0
Investeringsbudget grondaankoop plan Enghuizen	2.050	0	0	0
Investeringsbudget grondaankopen toekomstige uitbreiding Businesspark 7PoortII	0	4.362	0	0

OVERZICHT RESULTATEN

Onderstaande tabel geeft alle resultaten weer die zijn opgenomen in deze collegeperiode. Ook de resultaten die zijn gerealiseerd in eerdere documenten worden hier gepresenteerd. Het kan voorkomen dat bij resultaten geen status wordt weergegeven. Deze zijn al eerder gerealiseerd.

Resultaat	Jaar realisatie	Status 2025 REK	Status 2026 1e VGR	Status 2026 2e VGR
0. Bestuur en ondersteuning				
0.1.1 Wij stellen een nieuw dienstverleningsbeleid op	2023-2024			
0.1.2 Wij breiden onze online dienstverlening uit	2022-2026			
0.1.3 Wij communiceren in begrijpelijke taal	2022-e.v.			
0.1.4 Wij maken onze processen klantgerichter	2024-2026			
0.2.1 Wij coördineren participatie	2023-2026			
0.3.1 Wij werken aan verbetering van de (organisatie)cultuur	Doorlopend			
0.4.1 Wij verbeteren onze interne beheersing	Doorlopend			
0.4.2 Wij herijken het inkoopbeleid en positioneren de inkoopfunctie	2023-2026			
0.4.3 Wij groeien verder als aantrekkelijke werkgever	2022-2026			
0.4.4 Wij voeren een strategisch personeelsbeleid	2023-2026			
0.4.5 Wij herijken de bestuurlijke opdracht aan RID de Liemers	2022-2024			
0.4.6 Wij verbeteren onze datahuishouding en datagedreven werken in Zevenaar	2022-2026			
0.4.7 Wij verbeteren het functioneel beheer in de informatievoorziening	2022-2025			
0.4.8 Wij verbeteren het (digitaal) documentenbeheer	2022-2025			
0.4.9 Wij voeren de Wet open overheid (Woo) uit	2022-2027			
0.4.10 Wij herijken het Integraal Accommodatiebeleid 2020-2040	2025-2026			
0.5.1 Wij voeren de planning- en controlcyclus uit	2022-2026			
0.5.2 We herijken de lokale belastingen	2023-2026			
1. Veiligheid				
1.1.1 Wij voorkomen dat jongeren overlast op straat veroorzaken en treden op tegen van overlast gevende en/of criminele jeugdgroepen	2022-2026			
1.1.2 Wij zetten in op het terugdringen van meldingen van personen met verward gedrag en betere begeleiding naar passende hulp	2022-2026			
1.1.3 Wij vergroten en bewaken de veiligheid en leefbaarheid in alle kernen	2022-e.v.			
1.2.1 Wij vergroten de zichtbaarheid van de boa's in buurten en wijken en werken aan het verhogen van het veiligheidsgevoel	2023-2023			

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

2.1.1 Wij anticiperen op het doortrekken van de A15 en het verbreden van de A12	2024-2028			
2.1.2 Wij verbeteren de aansluiting van de fietsstraat Babberichseweg met het centrum	2022-2024			
2.1.3 Wij beschermen en geven voorrang aan fietsers, voetgangers en mensen met een beperking in het verkeer	2022-2030			
2.1.4 Wij actualiseren het verkeers- en mobiliteitsbeleid	2024-2025			
2.1.5 Wij inventariseren verkeersonveilige situaties en ondersteunen lokale initiatieven	2022-2026			
2.1.6 Wij nemen regie op de verbetering van de verkeerssituatie Witte Kruis en stimuleren RWS en de provincie om het wegennet rondom Babberich en Zevenaar te verbeteren en hierop te anticiperen	2022-2030			
2.1.7 Wij anticiperen op wijzigingen in de infrastructuur en op toename van verkeer	2024-2026			
2.1.8 Wij richten de Edisonstraat opnieuw in	2024-2028			
2.2.1 Wij spannen ons in voor de komst van hub Zevenaar Oost	2023-2030			
2.2.2 Wij behouden de buurtbus	2022-2030			
2.2.3 Wij zetten in op het voorkomen van de realisatie van de Noordtak	2022-2026			
2.2.4 Wij nemen deel aan de Groene Metropoolregio: opgave Verbonden Regio	2021-2026			
2.3.1 Wij actualiseren het parkeerbeleid.	2022-2026			

3. Economie

3.1.1 Wij werken samen aan een toekomstbestendig centrum van Zevenaar	2022-2026			
3.1.2 Wij zetten in op het herinrichten en aantrekkelijker maken van de pleinen in het centrum van Zevenaar	2022-2025			
3.2.1 Wij blijven inzetten op de realisatie van de Fashion Outlet Zevenaar (FOZ)	2017-2027			
3.2.2 Wij zetten in op het toekomstbestendig maken van het bedrijventerrein Tatelaar/Hengelder	2021-2026			
3.2.3 Wij maken plannen voor de ontwikkeling van 7Poort II	2022-2035			
3.3.1 Wij stimuleren partners om in te zetten op meer balans op de krappe arbeidsmarkt	2023-2025			
3.3.2 Wij participeren in de Liemerse Ambassade	2023-2026			
3.3.3 Wij nemen deel aan de Groene Metropoolregio: opgave Productieve Regio	2021-2026			
3.3.4 Wij voeren de Economische Agenda Zevenaar uit	2022-2026			
3.3.5 Wij voeren de Liemers Economische Visie uit	2023-2026			
3.3.6 Wij zetten in op een toekomstbestendig ondernemersklimaat voor agrariërs	2022-2024			

4. Onderwijs

4.1.1 Wij vernieuwen het Integraal Huisvestingsplan (IHP)	2023-2025			
4.1.2 Wij onderzoeken de invulling van de locatie Vestersbos 4	2022-2022			

5. Sport, cultuur en recreatie

5.2.1 Wij verhogen de sport- en beweegdeelname	2022-2026	
5.2.2 Wij promoten het sportaanbod	2023-2026	
5.2.3 Wij maken sportpark Hengelder toekomstbestendig	2023-2026	
5.2.4 Wij willen vitalere sportverenigingen en sportaanbieders	2023-2026	
5.2.5 Wij stimuleren aangepast sporten	2023-2026	
5.3.1 Wij stellen een Beleidsnotitie Erfgoed op en geven hier uitvoering aan	2023-e.v.	
5.3.2 Wij stellen de herziene Archeologische Beleidskaart Zevenaar en een parapluplan Archeologie Zevenaar vast	2023-e.v.	
5.3.3 Wij stellen een Individueel Management Plan De Neder-Germaanse Limes, Herwen-De Bijland op en geven hier uitvoering aan	2022-e.v.	
5.3.4 Wij zetten in op doorontwikkeling van de Turmac Cultuurfabriek	2022-2026	
5.3.5 Wij zetten in op doorontwikkeling van de prestatieafspraken met Kunstwerk! en Filmhuis Zevenaar	2022-2026	
5.4.1 Wij voeren het Beleidskader vrijetijdseconomie Zevenaar 2030 uit	2022-2030	
5.4.2 Wij nemen deel aan de Groene Metropoolregio: opgave Ontspannen Regio	2022-2026	
5.5.1 Wij zetten in op verduurzaming van dorpshuizen	2023-2026	
5.6.1 Wij hebben meer aandacht voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte	2022-2032	
5.6.2 Wij vergroten de biodiversiteit	2023-2026	
5.6.3 Wij breiden het aantal bomen uit	2023-2026	
5.6.4 Wij bestrijden schadelijke planten	2023-2026	
5.6.5 Wij betrekken de samenleving bij de openbare ruimte	2023-2026	
5.6.6 Wij verbeteren speel- en ontmoetingsplekken	2023-2026	
5.6.7 Wij bevorderen de toegankelijkheid van de openbare ruimte	2023-2026	
5.1.1 Wij benutten subsidies beter om onze beleidsdoelstellingen te bereiken	2023-2026	

6. Sociaal domein

6.1.1 Bestendigen en versterken samenwerking armoedeplatform	2022-2026	
6.1.2 Wij synchroniseren waar mogelijk de inkomensgrenzen van minimaregelingen	2022-2025	
6.1.3 Wij breiden de aanpak vroegsignalering schulden uit en zetten in op doorontwikkeling hiervan	2022-2024	
6.2.1 Wij beoordelen en evalueren de Beleidsvisie Sociaal Domein 2020-2023	2023-2023	
6.2.2 Wij bieden een herkenbare toegang tot het sociaal domein	2023-2026	
6.2.3 Wij verbeteren de afspraken en sturen op het aantal contracten met (regionale) aanbieders van jeugdzorg en wmo	2022-2026	

6.2.4 Wij werken efficiënt en eenvoudig in het sociaal domein	2022-2026			
6.2.5 Wij stellen een verbeterplan doelgroepenvervoer op	2023-2025			
6.2.6 Wij volgen de landelijke (financiële) ontwikkelingen rondom jeugdzorg	2022-2026			
6.3.1 Wij onderzoeken een manier van waardering voor mantelzorgers	2022-2024			
6.4.1 Wij willen een passende uitvoering van de Participatiewet	2022-2027			
6.4.2 Wij heroverwegen de bezuinigingen in het maatschappelijke veld	2023-2024			
6.4.3 Wij experimenteren met de regels voor werkzoekenden voor het verkrijgen van een baan en de regels voor vrijwilligerswerk	2022-2024			
7. Volksgezondheid en milieu				
7.1.1 Wij optimaliseren de aanwezigheid van AED's in wijken en dorpen	2022-2026			
7.1.2 Wij werken aan verbetering van aanrijdtijden van ambulancezorg	2022-2025			
7.1.3 Wij versterken de ondersteuning van (aanstaande) ouders en bieden van passende hulp aan kwetsbare (aanstaande) ouders	2023-2025			
7.1.4 Wij zetten ons in voor behoud van de ziekenhuiszorg in ziekenhuis Rijnstate Zevenaar	2022-2025			
7.2.1 Wij stimuleren maatschappelijke discussie, bewustwording en voorlichting over de energietransitie	2023-2026			
7.2.2 Wij verduurzamen onze eigen organisatie en vastgoed	2025-2026			
7.2.3 Wij werken in de regio samen aan de regionale energiestrategie	2023-e.v.			
7.2.4 Wij zetten in op energiebesparing	2023-2026			
7.2.5 Wij verruimen de laadinfrastructuur voor elektrische auto's	2022-2026			
7.4.1 Wij zetten ons in voor het keurmerk Fairtrade gemeente	2023-2026			
7.4.2 Wij werken aan de opgave circulaire economie, ook via de Groene Metropoolregio	2023-2026			
7.4.3 Wij vernieuwen het afvalbeleid	2024-2026			
7.5.1 Wij nemen maatregelen ter voorkoming van wateroverlast en droogte	2023-2026			
7.5.2 Wij verminderen hittestress	2024-2026			
7.3.1 Wij voeren de plannen van de Warmtevisie uit	2023-2026			
7.3.2 Wij zetten in op een warmtenet en het gebruik van restwarmte	2023-2026			
7.6.1 Wij onderzoeken de mogelijkheden van verbeteren van de luchtkwaliteit	2023-2024			
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
8.1.1 Wij actualiseren de woonvisies	2023-2024			
8.1.2 Wij zetten een doorstroommakelaar in	2023-2026			

8.1.3 Wij maken jaarlijks prestatieafspraken met woningcorporaties	2023-e.v.	
8.1.4 Wij stellen een woningbouwplan voor een continue bouwstroom op en geven uitvoering aan dit plan	2022-2026	
8.2.1 Wij nemen deel aan de Groene Metropool Regio: opgave Groene Groeiregio	2023-2025	
8.2.2 Wij geven uitvoering aan de Omgevingswet	2022-2026	
8.2.3 Wij intensiveren participatie bij ruimtelijke plannen en wonen	2022-2026	
8.2.4 Wij werken samen met partners aan de realisering van het Rivierklimaatpark	2022-e.v.	